

PROTOKOLL
fra
møtet i Omsetningsrådet
mandag 1. desember kl. 11:00
(Møte nr. 4 - 2008)

Møtet ble satt kl. 11:00

Til sted: Ottar Befring (leder), Elena Bråten (for Steinar Hauge), Pål Haugstad, Ole-Anton Teigen, Fredmund Sandvik, Kjell Mjaatvedt (for Grete Andreassen), Hege Thorkildsen, Arvid Bratlie (for Gro Bakken), Sveinung Svebestad, Simon Helge Dahl (for Kirsten Ravnsborg Justad), Oddveig Gikling-Bjørnå (for Steinar Dvergsdal), Kari Redse Håskjold, Eugen Tømte, Espen Christophersen og Bjørn-Ole Juul-Hansen

Fra SLF: Per Gunnar Skorge, Hilde-Kari Skarstein, Håvard Mjelde, Nina Strømnes Rodem, Kari Theting Rasmussen, Øyvind Breen, Bjørn Skjeppe, Astrid Røhmen Langaas tilsak 3, Lars Folland til sak 3, Anne Bakke, Tove Solheim og Hans Edvin Flugund sak 23

Forfall: Steinar Hauge, Jørand Ødegård Lunde, Steinar Dvergsdal, Gro Bakken, Grete Andreassen, Øyvind Bergstrøm, Kirsten Ravnsborg Justad og Elisabeth Varland

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes med tillegg av sak 28 om fullmakt til Arbeidsutvalget til å fatte vedtak i sak om ekstra midler over omsetningsavgiften til nasjonalt fotråteprosjekt, og sak 29 om åpne møter i Omsetningsrådet. Sak 26 ble strøket på bakgrunn av vedtak i Arbeidsutvalget 01.12.2008.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollen fra møtet i Omsetningsrådet 22. oktober 2008 godkjennes.

Innhold:

1. Dagsorden	s. 1
2. Godkjenning av protokoll nr. 3 – 22. oktober 2008	s. 1
3. Melk - Oppfølging av konflikten i TINE	s. 3
4. Oppnevning av medlemmer og varamedlemmer i Omsetningsrådet	s. 13
5. Egg og fjørfe – Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt – Budsjett 2009	s. 15
6. Kjøtt – Opplysningskontoret for kjøtt – Budsjett 2009	s. 22
7. Melk – Budsjett 2009 for Opplysningskontoret for meieriprodukter	s. 27
8. Grønt – Faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk – Budsjett 2009	s. 33
9. Korn – Opplysningskontoret for brød og korn – Budsjett 2009	s. 39
10. Kjøtt og fjørfe – Animalia – Fagsenteret for kjøtt og fjørfe – Budsjett 2009	s. 42
11. Melk – Budsjett faglige tiltak 2009	s. 51
12. Korn – Faglige tiltak 2009 og 2010. Søknad om støtte til prosjekt til bedre arealprognoser	s. 57
13. Pels – Budsjett for anvendelse av midler i fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn 2009	s. 60
14. Kjøtt og fjørfe – Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2009	s. 65
15. Melk – Budsjett for Tines administrasjonskostnader i 2009	s. 69
16. Grønt – Markedsordningen for epler og poteter - Budsjett for administrasjon 2009	s. 73
17. Korn – Administrasjonsgodtgjørelse til markedsregulator – Budsjett 2009	s. 76
18. Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader i SLF – Rammebevilgning for 2009	s. 79
19. Egg - Satser i markedsreguleringen 2. halvår 2008	s. 81
20. Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Satser for 2009	s. 84
21. Melk - Omsetningsavgiften på melk og budsjett for markedsreguleringen i 2009	s. 90
22. Melk – Satser for reguleringslagring 2. halvår 2008	s. 97
23. Melk - Oversikt over fremdrift og kostnader tilknyttet fagsystemet for melk og leveransedatabasen for melk - Tilleggsfinansiering	s. 100
24. Kjøtt – Forslag til endring av retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av kjøtt	s. 106
25. Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2009 – Søknad fra KSL Matmerk	s. 109
26. Strøket	s. 114
27. Kjøtt – Maksimalsats for omsetningsavgiften på sau og lam i 2009	
28. Fullmakt til Arbeidsutvalget å fatte vedtak om bevilgning til nasjonalt fortråteprosjekt	s. 118
29. Åpne møter i Omsetningsrådet	s. 121

Sak nr.: 3	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 01.12.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Oppfølging av konflikten i Tine - Brev fra NHO Mat og Drikke	Saks nr. (DL): 200824850- /514.10

Beskrivelse: NHO Mat og Drikke har bedt om en vurdering av Tines håndtering av arbeidskonflikten som oppstod mellom Landbrukets Arbeidsgiverforening og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund i juni i år og om det er behov for regelverksendringer.

Hjemmel: Dagjeldende forskrift av 28.11.1996 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, dagjeldende forskrift av 12.04.2003 nr. 1602 om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren.

Vedlegg: Brev fra NHO Mat og Drikke av 10.10.2008 med vedlegg, brev fra Tine av 07.11.2008 med vedlegg.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Omsetningsrådet har vurdert saken og vurdert Tines håndtering av arbeidskonflikten i lys av å være markedsregulator, og ut i fra det som er opplyst synes det som at Tine har gjort det som kunne forventes for å oppfylle sine plikter som markedsregulator i den situasjonen som oppstod.

Oppfølging av konflikten i Tine - brev fra NHO Mat og Drikke

Innledning

SLF viser til NHO Mat og Drikke sin henvendelse og har forståelse for ønsket om klare mulige prosedyrer innen markedsordningen. Mulige forbedringer i regelverket er en viktig del av den evalueringen som nå foregår, også kalt fase to i gjennomgangen av Omsetningsrådets regelverk. Sekretariatet vil invitere NHO Mat og Drikke så vel som de øvrige aktører til å komme med innspill til forbedringer i denne prosessen. SLF hadde den 24.11.2008 møte med NHO Mat og Drikke vedrørende deres henvendelse.

Tine har en rolle som markedsregulator, men opererer også som kommersiell aktør på markedet. Det er viktig å holde de to rollene fra hverandre. Det er kun Tines forpliktelser i egenskap av markedsregulator som blir behandlet her, og som må antas å være kommentert i det svarbrevet til Stortinget det er referert til i brevet fra NHO Mat og Drikke. Tilfelle hvor ekstern industri har behov for å levere melk og fløte utover det som i regelverket kommer inn under mottaksplikten, faller derfor utenfor denne fremstilling.

Om det forelå en force majeure situasjon, vurderes i siste avsnitt. Dersom det foreligger en force majeure situasjon som medfører mangelfull levering, fritar dette i utgangspunktet private så vel som offentlige virksomheter fra ansvar. Til belysning av at også offentlige etater kan påberope seg slik ansvarsfrihet, vises eksempelvis til rettsavgjørelse i Borgarting lagmannsrett 13.06.2007 hvor en kommune påberopte seg ansvarsfrihet som følge av force majeure for skader etter tilbakeslag i det kommunale avløpsnett. I den saken ble det konkludert med at den foreliggende hindringen ikke var av en slik art at det forelå en force majeure situasjon. Det ble imidlertid ikke reist tvil om at situasjonen i motsatt fall ville ha ført til full ansvarsfrihet for kommunen som da heller ikke ville ha blitt erstatningsansvarlig.

Utgangspunktet blir i slike tilfelle at tapet må bæres av den som rammes, med andre ord den som mottar mangelfull levering. De særlige forhold som foreligger på denne sektoren kan imidlertid som foreslått av NHO Mat og Drikke med fordel vurderes nærmere. Det bør herunder vurderes om og i hvilken utstrekning man bør regulere forskjellige misligholdssituasjoner i regelverket.

Under sekretariatets vurderinger vil vi se på hvordan Tine i henhold til de opplysninger en nå sitter inne med må anses å ha ivaretatt sine plikter som markedsregulator i den streikesituasjonen som oppstod. Dette gjelder både informasjons-, mottaks- og leveringsplikt samt kravet til likebehandling innenfor hvert av disse feltene før og under den aktuelle arbeidskonflikten så langt det lot seg gjøre.

Bakgrunn

NHO Mat og Drikke har i brev av 10.10.2008 til Omsetningsrådet bedt om vurdering av det som skjedde under konflikten i Tine i juni i år, og om det er behov for regelendringer. Målsetningen med henvendelsen er å få til prosedyrer som sikrer at en liknende situasjon som måtte oppstå i fremtiden, herunder alle force majeure-situasjoner, løses ennå bedre, og

på en måte som Omsetningsrådet, markedsregulator og aktørene kan være enige om på forhånd.

NHO Mat og Drikke viste videre ved sitt brev til LMD av 26.06.2008 og LMDs svar i brev av 03.09.2008. Av brevet til LMD fremgår det at NHO Mat og Drikke ba LMD om å forta en evaluering av hvordan markedsreguleringsfunksjonen fungerte under konflikten, utredning av mulige forbedringer, samt at det ble foretatt avklaringer som kunne bidra til større grad av sikkerhet både for markedsregulator og øvrige aktører i ulike typer konflikt- og force majeure-situasjoner og at en i en analyserapport belyste sterke og svake sider ved markedsreguleringen. En slik rapport burde være et godt grunnlag til forbedringer og eventuelle endringer i dagens forskrifter/markedsreguleringsordning.

NHO Mat og Drikke viste til landbruks- og matministerens svar til Stortinget (se nedenfor) og hvor NHO Mat og Drikke skriver at de deler ministerens syn på hvordan markedsregulator (Tine) skal opptre for eksempel i en situasjon med streik. De skriver videre at leder for markedsreguleringen gjorde en god jobb for å minimere private aktørers tap under konflikten, men at situasjonen viste at det ikke foreligger klare prosedyrer under markedsreguleringen for håndtering av slike situasjoner. NHO Mat og Drikke ba om at følgende problemstillinger ble adressert i evalueringen:

- Informasjon til aktørene under konflikt eller andre forstyrrende hendelser.
- Likebehandling av aktørene vedr. mottaks- og forsyningsplikt samt eventuell erstatning for tap.
- Hvor tap skal dekkes (for eksempel ved at bønder må destruere melk) – uavhengig av om årsaken til tapet er en konflikt i Tine, i Q-meieriene, i handelen eller skyldes andre uforutsette hendelser.
- Det er ikke i tråd med NHO Mat og Drikkes oppfatning av situasjonen når det i svarbrevet til Stortinget fremgår at Tine mottok all melk og fløte som ekstern industri hadde behov for å levere i perioden med streik. Dette bør kartlegges nærmere. Det er heller ikke markedsregulering på fløte, men på smør. I en evalueringsrapport bør konsekvensene av at det ikke er markedsregulering på fløte belyses og forskrift eventuelt endres.

I NHO Mat og Drikkes brev er det vist til et svarbrev fra landbruks- og matministeren til Stortinget. Dette dreier seg om svar på dokument 15 spørsmål fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen (H) av 11.06.2008, hvor Hansen viste til streiken i Tine og spurte hvordan Regjeringen ville sikre at Tine Råvare ikke forskjellsbehandler ekstern industri i forhold til Tine Industri og dermed påfører private aktører unødvendig usikkerhet i form av mangel på informasjon og unødvendige økonomiske tap.

Landbruks- og matministeren besvarte spørsmålet skriftlig den 17.06.2008, dvs. etter at konflikten var opphørt. Ministeren besvarte derfor spørsmålet mer generelt og viste til at Tines oppgaver som markedsregulator er regulert i to ulike forskrifter i henhold av omsetningsloven.

Den ene forskriften er vedrørende Omsetningsrådets myndighet (forskrift av 01.07.2003 nr. 919). Den er gitt av LMD og har som formål å ramme inn Omsetningsrådets vedtak om forsynings-, mottaks- og informasjonsplikt, slik at disse utformes på en slik måte at de i

minst mulig grad påvirker konkurranseforholdene mellom ulike aktører eller grupper av aktører i markedet.

Den andre forskrift er om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter (forskrift av 28.11.1996 nr. 1478¹). Den forvaltes av Omsetningsrådet og er den operative forskriften knyttet til markedsreguleringen. Her fremgår det videre at Omsetningsrådets vedtak skal legge til rette for at alle markedsaktørene sikres lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret, og at slik informasjon gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at endring/tiltak er foretatt. Informasjonsplikten påhviler Tine. I den grad en streik medfører endringer i markedsreguleringsaktivitetene, vil Tine således kunne ha en plikt til å holde andre aktører løpende informert om dette. Ministeren forutsatte at likebehandlingsprinsippet som gjelder for mottaks- og forsyningsplikten innenfor nærmere fastsatte rammer, også må gjelde under slike streikesituasjoner.

Ministeren opplyste videre at han hadde blitt orientert om at Tine under streiken gjennomførte mottaks- og forsyningsplikten så langt dette var praktisk mulig, noe som innebar at Tine tok i mot all melk og fløte som ekstern industri hadde behov for å levere i denne perioden, og at det var kun mindre avvik når det gjaldt leveranser av melk til disse aktørene.

Ministeren viste videre til at det er Omsetningsrådet som er ansvarlig for forvaltningen av regelverket knyttet til Tines plikter som markedsregulator og at det av omsetningslovens system følger at både regjeringens og departementets rolle hovedsakelig skal være av etterfølgende karakter.

LMD besvarte brevet fra NHO Mat og Drikke i brev av 03.09.2008. Her fremgår det at LMD ikke ville foreta en utredning som ble skissert i brevet og viste til at det er Omsetningsrådet som er ansvarlig for forvaltningen av regelverk knyttet til Tines plikter som markedsregulator. LMD mente derfor at det er Omsetningsrådet som i første instans er riktig adressat for henvendelsen, men LMD ser det som naturlig at aktørene selv avtaler konkrete prosedyrer for slike situasjoner.

Nærmere om arbeidskonflikten med vekt på markedsregulators håndtering av denne

Arbeidskonflikten som omfattet Tine og som det er vist til av NHO Mat og Drikke, varte fra lørdag 07.06.2008 til lørdag kveld 14.06.2008. Arbeidskonflikten skyldes brudd i tariffforhandlingene mellom Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN) og Landbrukets Arbeidsgiverforening (LA) og gjaldt om gjeldende tjenestepensjonsordning skulle være tariffestet eller ikke. Arbeidskonflikten startet 07.06.2008 hvor 21 av Tines anlegg ble umiddelbart berørt og ytterligere 3 anlegg ble berørt fra 13.06.2008. Streiken omfattet NNN-organiserte produksjonsarbeidere ved de berørte anleggene, samt NNN-organiserte sjåførere ved de samme anleggene.

Tine informerte aktørene i markedsordningen for melk i brev av 29.05.2008 om bruddet i forhandlingene og at en streik(arbeidskonflikt) kunne bli iverksatt fra arbeidstidens start

---

¹ Gjelder dagjeldende forskrift, fra 22.10.2008 endret til: Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.

07.06.2008 og at dette kunne medføre stans i inn- og overføringstransport og derved forsyning av melk til aktørene, inklusiv Tine Industri. Tine opplyste at de ville holde aktørene fortløpende orientert om situasjonen.

I forbindelse med NHO Mat og Drikkes brev til Omsetningsrådet gjorde SLF en henvendelse til Tine den 05.11.2008 vedrørende Tines håndtering av streiken. Tine svarte på henvendelsen i brev av 07.11.2008. Vedlagt brevet fulgte en liste over e-poster, brev etc. med oversikt over den kommunikasjonen som hadde vært, både i forkant og under konflikten. Tines brev lyder:

”Vi viser til E-post av 5.11. til oss vedr. brev fra NHO Mat og drikke av hhv. 26.06. og 10.10.08.

Siden dere ønsker å behandle saken i AU i november, har vi fått kort tid til å besvare E-posten. Vi har derfor valgt å sette opp en oversikt over hvilken informasjon som ble sendt ut som e-post til aktørene og de viktigste berørte i TINE. Denne dokumentasjonen inneholder informasjon om hvordan de skulle forholde seg under streiken slik at eventuelle problemer ble minst mulig. De ulike e-postene som er satt opp vil også forefinnes hos aktørene (se vedlegg). I tillegg vedlegger vi kopi av de brevene som ble sendt ut til aktørene og til SLF.

Under streiken var det også mange telefonsamtaler med aktørene samt representanter for NHO mat og drikke. Når streiken var over foreslo vi å ta en oppsummering med aktørene, hvilket vi også har gjort med noen av dem. Vi mener det også kunne vært en løsning i relasjon til NHO Mat og drikke, slik at vi konkret kunne fått frem hva de og aktørene mente ikke fungerte og hva som burde avklares. Under streiken var vi mest opptatt av å iverksette tiltak som medførte minst mulig tap for alle parter.

Under den aktuelle perioden streiken varte (7.->14. juni) ble det levert ca. 3,5 mill. liter til de uavhengige aktørene. Det ble noe underlevering til en av aktørene de første dagene. Den situasjonen oppstod som følge av at melk var planlagt levert fra ett av TINEs anlegg som ble tatt ut i streik. Det var derfor ikke mulig å gjennomføre leveringen som planlagt. Når planene senere kunne endres, ble leveringen økt i forhold til bestilling. Ved den etterfølgende uke hvor det var normal levering, var ble det mindre bestilt for levering til aktørene.

En annen aktør hadde forut for streiken fått anledning til å levere inn melk til TINE som følge av uforutsett driftsstans ved ett av aktørens anlegg. Dette var melk som ikke var tatt inn på anlegget. Vedkommende aktør hadde også planlagt å levere inn melk til TINE for leieproduksjon ved ett av TINEs anlegg. Siden dette anlegget kom ut i streik, kunne det ikke motta melken fra aktøren. Denne melken var ikke meldt inn for levering til TINE som markedsregulator.

Samme aktør hadde også melk på silotank på anlegget. Som markedsregulator har ikke TINE mottaksplikt på melk stående på aktørers anlegg, og tar normalt ikke i mot melk som har vært innom anleggene. Både dette volumet og melk som var planlagt levert til leieproduksjon ble da levert til den andre aktøren som hadde underdekning første helgen. Dette skjedde etter avtale direkte mellom de to aktørene.

Vi var informert om dette, men involverte oss ikke utover å påpeke nødvendigheten av at de avklarte med SLF rapporteringen i melkeregnskapet. Fløte som oppsto ved anvendelse av dette melkekvantumet, tok vi senere i mot sammen med annen fløte uten å starte en diskusjon om TINE som markedsregulator har plikt til å ta hånd om biprodukter som oppstår ut fra melk som vi ikke har levert. Vi nevnte problemstillingen for de berørte, men i første omgang var det viktigst å ta hånd om verdiene.

Det ble under streiken fremsatt påstand om at TINE ikke ivaretok mottaksplikten. Dette ble fremsatt overfor ulike etater i tillegg til at det fremkom i noen aviser. Spesielt var det fokus på fløte siden den har stor verdi. Vi hadde kontinuerlig kontakt med aktørene mht. deres behov for avsetning av fløte. Siden kjerneriene til TINE var i streik, ville det kunne bli behov for å sende fløte til fôr, evt. deponere denne. Imidlertid var det gjort klart at uavhengig av hvor fløten kom fra, TINE eller en annen aktør, skulle aktøren få oppgjør for fløten som normalt. Noen aktører tok hånd om avsetningen av fløte selv ut fra kontakter de hadde med sine kunder. Resten av fløten ble anvendt ved TINEs anlegg.

Vi vil ut fra dette hevde at all melk (og fløte) som var innmeldt til TINE som markedsregulator forut for streiken ble tatt hånd om av TINE. Det samme gjelder fløten som oppsto under streiken og volumene som aktørene orienterte oss om. Vi vil også minne om at vi var absolutt interessert i å finne akseptable løsninger for levering av melk til aktørene, siden mange av TINEs anlegg ikke kunne anvende melken da de sto.

Vi har hatt møte med den ene aktøren som ikke fikk levert hele bestillingen fra TINE første helgen, men fikk noe melk levert fra annen aktør, slik at netto manko ble ca. 65.000 liter. Pga. underdekning fra TINE har aktøren tatt opp med oss spørsmål om kompensasjon som følge av produksjonsstans og mulig tapt salg. Den saken er foreløpig ikke avklart. Ingen andre aktører har stilt spørsmål om dekning av noe tap, og det er ikke fra TINE Råvares side søkt om dekning av det tapet som oppsto under streiken.

Streiken ble avblåst om kvelden 14.06. og vi orienterte da ut til alle melkeprodusentene som vi har tilgang til mobilnummer til og at melkehenting ville starte opp igjen. Beskjed ble også gitt til alle aktørene.

Vi sendte den 15.8.08 SLF i eget brev en orientering om hvordan både oppjøret til bonden for melk som ikke ble levert til TINE Råvare under streiken ble håndtert samt hvordan tapet som oppsto for TINE Råvare blir dekket inn, siden det fremkom spørsmål fra enkelte aktører om de ble belastet for dette. Det har vi avklart i egne møter med aktørene og forklart dem at de ikke blir, siden noteringsprisen ikke kan økes utover avtalt målpris.

Skulle det være flere spørsmål i saken, forventer vi at dere tar kontakt, og spesielt dersom dere vil vurdere forskriftene/retningslinjer på bakgrunn av dette.”

I brev av 15.08.2008 til SLF omtaler Tine konflikten og skriver bl.a. det er beregnet at ca. 16,7 mill. liter kumelk og 0,4 liter geitmelk ikke ble hentet inn fra produsentene som en følge av konflikten.

SLF ble holdt orientert om konflikten av Tine og ble kontaktet av noen av de berørte aktørene mens konflikten pågikk. SLF hadde kontakt med LMD tilknyttet departementets mottatte henvendelser i saken.

Sekretariatets vurdering

Markedsregulators forsynings- og mottakspunkt skal sikre uavhengige aktører lik tilgang til råvaren og avsetning for overskuddsprodukt gjennom markedsregulator, som har tilgang til særlige avsetningsvirkemidler (f. eks. reguleringseksport) i et regulert marked.

Markedsregulators informasjons-, forsynings- og mottakspunkt har til hensikt å sikre konkurranse på like vilkår mellom markedsregulator som dominerende aktør og mindre uavhengige aktører. Konkurranse på like vilkår skal føre til størst mulig grad av effektivitet i produksjon og avsetning av de aktuelle landbruksproduktene, noe som skal komme forbrukerne til gode gjennom lavere priser.

Like vilkår er en forutsetning for markedsreguleringen, og SLF vil understreke at markedsregulators plikter er konkurransepolitisk viktige og utgjør en rettslig ramme for det ansvar OR har etter omsetningsloven.

Sekretariatet har vurdert de opplysningene som er fremkommet vedrørende markedsregulators håndtering av informasjons-, forsynings- og mottakspunkt i løpet av den perioden konflikten varte. De uavhengige aktørene har gjennom NHO Mat og Drikkes brev av 26.06.2008 uttrykt at markedsregulators gjorde en god jobb for å minimere private aktørers tap under konflikten, men ba samtidig LMD foreta en generell evaluering av streikesituasjonen. NHO Mat og Drikke har også stilt spørsmål vedrørende likebehandling av aktører knyttet til markedsregulators informasjons-, forsynings- og mottakspunkt, samt at de mener at markedsregulator ikke har mottatt all melk og fløte som uavhengige aktører hadde behov for å levere i streikeperioden. De ba i så måte om en vurdering av mottakspunkt på smør kontra alternativ levering gjennom fløte.

LMD viste i brev av 03.09.2008 til at informasjons-, mottaks- og forsyningsplikten innebærer en plikt til likebehandling av alle aktører innenfor de nærmere fastsatte rammene for dette. Ettersom det ikke er tatt noen forebehold om det motsatte, legger departementet til grunn at dette likebehandlingsprinsippet også må gjelde i streikesituasjoner.

Tine har i brev av 07.11.2008 redegjort for sin håndtering av streiken, og kommentert de forhold NHO Mat og Drikke tar opp i sitt brev slik de er referert ovenfor. Sekretariatet merker seg at Tine etter streiken tok initiativ til et oppsummeringsmøte med aktørene for å evaluere situasjonen.

Markedsregulators informasjonsplikt fremgår av dagjeldende markedsreguleringsforskrift § 17. Her fremkommer det at markedsregulator skal gi alle meieriselskaper lik tilgang til informasjon om aktiviteter som markedsregulator utfører i kraft av markedsreguleringsansvaret, og at slik informasjon gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at det er fattet vedtak om endring/tiltak.

Tine har fremlagt en omfattende liste over e-poster og brev som ble sendt ut til aktørene før og under streiken, og til telefonkonferanse med NHO Mat og Drikke den 13.06.08, jf. vedlegg til Tines brev av 07.11.2008 og som ligger vedlagt saken. SLF oppfatter det slik at det var noe forskjellig oppfatning blant aktørene om hva som ble formidlet muntlig. Ut i fra den dokumentasjon som foreligger, vurderer SLF det slik at Tine i den konflikten som oppstod, har håndhevet sin informasjonsplikt, slik den er uttrykt i dagjeldende markedsreguleringsforskriftens § 17.

Når det gjelder *markedsregulators forsyningsplikt* fremgår denne av dagjeldende markedsreguleringsforskrift § 18 og omfatter melk som råvare på det regulerte nivå i verdikjeden jf. jordbruksavtalen. Forsyningsplikten skal sikre alle meieriselskaper som deltar i prisutjevningsordningen for melk tilgang på melk som råvare til vilkår som fremgår av forsyningspliktforskriften. Det kvantum som under prisutjevningens prioriteringsregler er tilgjengelig for den aktuelle anvendelse, skal fordeles med utgangspunkt i meieriselskapenes bestillinger. Videre er forhold knyttet til markedsregulators forsyningsplikt nærmere spesifisert i dagjeldende forsyningspliktforskrift (nå retningslinjer). Her fremkommer det av § 6 at markedsregulator skal utarbeide månedlige leveranseplaner til de enkelte meieriselskapene som ønsker tilført melk under forsyningsplikten. Planen skal omfatte det avtaleåret som prognosen gjelder for. Når det gjelder overføringsopplegg, må det tas hensyn til hva som er mulig å gjennomføre innenfor de til en hver tid gjeldende forskrifter og tilgjengelige ressurser. Månedlig leveranseplan skal aksepteres skriftlig av de aktuelle meieriselskaper innen 1 uke etter at de har mottatt den, og det planlagte volum er deretter bindende både for markedsregulator og for meieriselskapene. Av dagjeldende forsyningspliktforskrift § 12 fremkommer det at meieriselskaper som mottar melk fra markedsregulator skal innen onsdag hver uke ha sendt markedsregulator sin bestilling av melk for kommende uke. Bestillingene skal spesifiseres pr. ukedag og skal på månedsbasis samsvare med den skriftlig aksepterte planen, jf § 6.

Når det gjelder leveranser i henhold til prisutjevningens prioriteringsregler, fremgår det at vel 20 av Tines anlegg stoppet opp som en følge av konflikten. Slik SLF oppfatter det har dette i en viss grad påvirket hvilke anlegg som fullt ut fikk oppfylt sine leveranser i henhold til planene og hvilke som ikke fikk det, særlig i de første dagene som streiken varte. Som nevnt tidligere har markedsreguleringen som formål å sikre konkurranse på like vilkår mellom Tine som både er markedsregulator og dominerende aktør og mindre, uavhengige aktører. Når det gjelder prioriteringer av melkeleveranser innenfor samme melkeanvendelse, har Tines anlegg, som produserer produkter innenfor samme melkeanvendelse som andre meieriaktører, fått mindre melk enn planlagt relativt sett i forhold til andre aktører. Forhold knyttet til markedsregulators forsyningsplikt og likebehandling mellom markedsregulator og andre meieriaktører har derfor ikke etter SLFs oppfatning vært en aktuell problemstilling i denne konflikten. SLF viser til dagjeldende markedsreguleringsforskrift § 18 og finner ikke noen dokumentasjon på at Tine ikke har oppfylt sin forsyningsplikt i forhold til de kravene som her er stilt.

SLF viser til dagjeldende forsyningspliktforskrift § 6 hvor det stilles krav til månedlige leveranseplaner for hele avtaleåret. Så langt SLF kan se har det ikke fremkommet opplysninger om at Tine har avveket fra de månedlige leveranseplanene. SLF viser til samme forskrift § 12 vedrørende mottagende meieris ukentlige bestillinger spesifisert pr. ukedag. Ut i fra de opplysningene som fremkommer, vurderer SLF det slik at Tine har hatt

mindre avvik i leveransene av melk enkelte av dagene konflikten varte i forhold til den ukentlige bestillingsplanen for en av aktørene. Betydningen av dette kommer vi tilbake til avslutningsvis.

Når det gjelder *markedsregulators mottaksplikt* fremgår det av dagjeldende markedsreguleringsforskriftens § 19 at dersom et uavhengig meieriselskap med egne leverandører har behov for at markedsregulator mottar rå melk fra vedkommendes leverandører, må innmelding skje senest 8 dager før oppsamling skal foretas, og oppsamling må skje i minimum en periode på 4 uker. Innmelding av volum og periode skal skje samlet fra det uavhengige meieriselskapet direkte til markedsregulator.

SLF vurderer det som viktig å skille mellom kommersielle avtaler aktørene mellom, og avtaler Tine gjør med aktørene som en følge av markedsregulatoransvaret. Tine opplyser at Q-meieriene i forkant fikk aksept av Tine til å levere 40.000 liter melk til Tine som en følge av et produksjonsproblem ved et av sine anlegg. Q-meieriene ønsket videre å levere melk til et av Tines anlegg for leieproduksjon, noe Tine ikke kunne etterkomme siden dette anlegget var tatt ut i streik. Tine viser til at denne melka ikke var meldt inn til Tine for levering til Tine som markedsregulator. En slik avtale som et resultat av akutte driftsproblemer er et eksempel på en slik type avtale som Tine gjør uavhengig av sitt regulatoransvar.

For melk som skal leveres markedsregulator i henhold til mottaksplikten, fremgår det av § 19 at innmelding av melk fra meierier med egne leverandører skal skje senest 8 dager før oppsamling skal foretas, og ha en varighet på minimum 4 uker. Ut i fra den dokumentasjonen som foreligger, finner SLF at Tine har håndhevet sin mottaksplikt på melk i henhold til markedsreguleringsforskriftens § 19.

Det fremgår videre av dagjeldende markedsreguleringsforskrift § 20 at så lenge det brukes reguleringsmidler på eksport av smør, pålegges markedsregulator mottaksplikt (kjøpeplikt) på innenlandsk produsert smør fra meieriselskaper i PU-ordningen. Alternativ levering av melkefett i form av fløte kan skje etter avtale med Tine BA. Ved avtale om levering av fløte avgjør markedsregulator i hvilken form dette skal skje (fløte eller bearbeidet produkt) basert på månedlige prognoser fra det uavhengige meieriselskapet.

I konfliktperioden foreligger det opplysninger om at SF ønsket å levere fløte til Tine knyttet til fløteoverskudd som oppstod av melk som SF mottok fra Q-meieriene, noe Tine valgte å motta som de skriver i brev av 07.11.2008 ”uten å starte en diskusjon om Tine som markedsregulator har plikt” til det. Tine opplyste videre i brevet at de hadde gjort det klart for aktørene at de ville ta i mot all fløte fra aktørene. I følge Tine tok imidlertid noen av aktørene hånd om avsetningen av fløte selv, mens resten av fløten ble anvendt ved Tines anlegg.

SLF vurderer det slik at Tine har mottaksplikt på fløte i henhold til dagjeldende markedsreguleringsforskrift § 20 så lenge de har akseptert en månedlig leveranseplan. SLF vurderer det videre slik at Tine har mottaksplikt på fløte innenfor prognosert månedsplan, uavhengig av om det er Tine eller et annet meieriselskap som har levert melk til aktøren. SLF viser til dagjeldende markedsreguleringsforskrift § 20 og finner ut i fra opplysningene som foreligger, at Tine har oppfylt sin mottaksplikt på smør/alternativt fløte.

Avsluttende merknader

I følge norsk rett suspenderes forpliktelser i den utstrekning hindringen er relevant og så lenge forholdet varer og dersom oppfyllelsen av en plikt helt eller delvis hindres av forhold som kan bedømmes som force majeure. Dette prinsippet er nedfelt bl.a. i kjøpsloven § 27 første ledd som omhandler eventuell erstatning for kjøpers tap ved selgers manglende oppfyllelse:

Kjøperen kan kreve erstatning for det tap han lider som følge av forsinkelse fra selgerens side. Dette gjelder likevel ikke så langt selgeren godtgjør at forsinkelsen skyldes hindring utenfor hans kontroll som han ikke rimelig kunne vente å ha tatt i betraktning på avtaletiden eller å unngå eller overvinne følgene av.

Tilsvarende prinsipper gjelder også for Tines forpliktelser som markedsregulator selv om disse bygger på forskrift eller retningslinjer.

Det er liten rettspraksis på dette området. Dette må antas å skyldes at streik vanligvis anses som lovlig unnskyldning som fritar for ansvar. I de fleste tilfellene har det derfor lite for seg å gå til sak. I regelverket er lovlig unnskyldningsgrunn for manglende oppfyllelse normalt beskrevet som "mislighold som skyldes forhold vedkommende selv ikke kan påvirke/ikke er ansvarlig for/er utenfor vedkommendes kontroll/skyldes force majeure" uten at dette er nærmere definert i lov eller forskrift. Forståelsen av slike formuleringer har utviklet seg i teori og praksis.

Kjøpsloven av 1988 innebærer en vesentlig oppmykning i forhold til tidligere kjøpslov som bygde på at det måtte foreligge en generell umulighet som ikke bare rammet vedkommendes virksomhet. En lovlig streik som ledd i normale forhandlinger mellom en arbeidsgiver- og en lønnstagerorganisasjon om lønns- og arbeidsvilkår, slik som den aktuelle mellom NNN og LA, er etter SLF sin oppfatning en situasjon som gir ansvarsfrihet etter nyere lov, teori og praksis. Saken ville ha artet seg annerledes om streiken for eksempel var utløst av tariffstridige forhold ved Tines virksomhet. Det vises her til John Egil Bergem m.fl. "Kjøpsloven 1988 mv", 3. utgave side 140 og 143.

Den kortvarige ulike tilgangen på råvarer for de forskjellige aktørene som oppsto de første dagene under streiken må antas å ha vært en følge av at enkelte av Tines anlegg ble tatt ut i streik. Etter det opplyste ble det igjen foretatt levering i henhold til bestilling så snart det var praktisk mulig.

SLF vurderer at Tine som markedsregulator i denne situasjonen har overholdt sine plikter hva gjelder informasjons- mottaks- og forsyningsplikt så langt det med rimelighet lot seg gjøre forut for og under streiken. Dette gjelder også i forhold til likebehandling av aktørene.

Sak nr.: 4	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Oppnevning av varamedlemmer i Omsetningsrådet	Saks nr. (DL): 200402373-/505

Beskrivelse: Etter forslag fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) og Norsk Bonde- og småbrukarlag har Landbruks- og matdepartementet oppnevnt nye varamedlemmer i Omsetningsrådet.

Hjemmel: Lov 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror

Vedlegg: Brev fra Landbruks- og matdepartementet av 27. oktober og 10. november 2008.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Saken tas til orientering.](#)

Oppnevning av varamedlemmer i Omsetningsrådet

Landbruks- og matdepartementet (LMD) meddeler i brev av 27. oktober 2008, at de for perioden 1. november 2008 til 30. juni 2012, oppnevner Elena Bråten til varamedlem for Steinar Hauge i Omsetningsrådet. Hun erstatter Berit Ottesen som har sluttet i FAD, og som tidligere var oppnevnt for perioden fram til 2012.

I brev av 10. november 2008 meddeler LMD at varamedlem Odd Grøstad ikke lenger er medlem av styret i Norsk Bonde- og småbrukarlag. De har dermed oppnevnt Ann Merete Furuberg til nytt varamedlem for Ole-Anton Teigen. Hun oppnevnes for perioden 15. november til 20. juni 2010.

Sak nr.: 5	Sektor: Egg og fjørfe	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Budsjett 2009 Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt	Saks nr. (DL): 200830074- /514.33

Beskrivelse: Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt (OEH) har sendt forslag til budsjett for 2009.

Til grunn for forslaget ligger:

1. Norturas forslag til anvendelse av midler (fondet for omsetningsavgift, egg) til opplysningsvirksomhet for egg for 2009. Budsjettforslaget er godkjent av Norturas konsernstyre 23. september 2008. Forslaget er på 8,5 mill. kr, en økning på 0,4 % fra 2008.
2. Bransjestyrets forslag til anvendelse av midler (fondet for omsetningsavgift, fjørfekjøtt) til opplysningsvirksomhet for hvitt kjøtt i 2009. Budsjettforslaget er vedtatt av bransjestyret 9. september 2008. Forslaget er på 11,108 mill. kr, en økning på 5,6 % fra 2008. Konsernstyret i Nortura er orientert om bransjestyrets forslag til anvendelse av midler fra fondet for omsetningsavgift, fjørfekjøtt til opplysningsvirksomhet i 2009.

I sum representerer forslagene en økning i budsjettet til OEH på 3,3 % sammenlignet med budsjettet for 2008.

Hjemmel: Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2, jf. forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (FOR-2008-10-22 nr. 1136).

Vedlegg: Brev av 15. oktober 2008.

Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på egg og fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt.

Behandling i AU: Steinar Hauge fremmet forslag om å redusere budsjettet for OEH med kr 500 000,- i forhold til det som er lagt frem fra sekretariatet, slik at det av fondet for omsetningsavgift på egg kan brukes inntil 8,3 mill. kr og av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt kan det brukes inntil 10,808 mill. kr. Hauge ga følgende begrunnelse for forslaget:

”Det vises til tidligere signaler fra avtalepartene om å gjennomføre en løpende og kritisk vurdering av ressursbruken ved opplysningskontorene, og til budsjettbehandlingen for 2008, som tilsier større grad av moderasjon enn det framlagte forslaget. Flere punkter i OEH's handlingsplan kan også tilsi at OEH bør ha mer konsentrert fokus på sin virksomhet. Det vises bl.a. til at OEH i.h.h.t. handlingsplanen ønsker å fokusere på at alle land bør øke sin selvforsyning av matvarer. Dette ligger utenfor hva OEH bør befatte seg med.”

Sekretariatets forslag til vedtak ble vedtatt mot to stemmer (Steinar Hauge og Ottar Befring).

Behandling i OR: Elena Bråten fremmet et likelydende forslag som det Steinar Hauge la fram i Arbeidsutvalget, om å redusere budsjettet for OEH med kr 500 000,- i forhold til det som er lagt frem fra sekretariatet, slik at det av fondet for omsetningsavgift på egg kan brukes inntil 8,3 mill. kr og av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt kan det brukes inntil 10,808 mill. kr. Bråten ga følgende begrunnelse for forslaget:

”Det vises til tidligere signaler fra avtalepartene om å gjennomføre en løpende og kritisk vurdering av ressursbruken ved opplysningskontorene, og til budsjettbehandlingen for 2008, som tilsier større grad av moderasjon enn det framlagte forslaget. Flere punkter i OEH's handlingsplan kan også tilsi at OEH bør ha mer konsentrert fokus på sin virksomhet. Det vises bl.a. til at OEH i.h.h.t. handlingsplanen ønsker å fokusere på at alle land bør øke sin selvforsyning av matvarer. Dette ligger utenfor hva OEH bør befatte seg med.”

Sekretariatets forslag til vedtak ble vedtatt mot to stemmer (Elena Bråten og Arvid Bratlie).

- Vedtak:
1. Av fondet for omsetningsavgift på egg kan det brukes inntil 8,5 mill. kr til opplysningsvirksomhet for egg i 2009.
  2. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt kan det brukes inntil 11,108 mill. til opplysningsvirksomhet for fjørfekjøtt i 2009.

Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt - Budsjett 2009

Forslaget til budsjett 2009 for OEH, slik det framgår av brev av 15. oktober 2008, er på 19,608 mill. kr. Sammenlignet med budsjettet for 2008 representerer dette en økning på 3,3 %. Vedtatt budsjett tidligere år har vært følgende, i kr:

2008: 18 982 000
 2007: 18 982 000²
 2006: 18 302 728
 2005: 20 297 000
 2004: 21 289 000
 2003: 20 664 000
 2002: 20 668 270

Tabellen viser regnskap for 2007, budsjett for 2008 og OEHs forslag til budsjett for 2009

Kostnader	Regnskap 2007, kr	Budsjett 2008, 1000 kr	Budsjett ³ 2009, 1000 kr	Endring, 2008- 2009 1000 kr	Endring 2008- 2009 %
Sum Personal og drift	5 892 336	6 235	6 516	281	4,5
Egg		2 781	2 802		
Fjørfekjøtt		3 454	3 714		
Sum Aktiviteter	12 809 064	12 747	13 092	345	2,7
Egg		5 685	5 698		
Fjørfekjøtt		7 062	7 394		
Totale kostnader	18 701 400	18 982	19 608	626	3,3
Egg	8 305 178	8 466	8 500		
Fjørfekjøtt	10 396 222	10 516	11 108		

I forslaget til budsjett for 2009 dekkes 43 % av utgiftene fra fondet for omsetningsavgift egg og 57 % fra fondet for omsetningsavgift fjørfekjøtt. I tråd med Omsetningsrådets vedtak når det gjelder regnskapet for 2007, er utgiftene til personal og drift fordelt på samme måte.

Handlingsplan - sammendrag

Opplysningstiltakene skal være av langsiktig karakter og bidra til økt konkurransekraft og kjøpslyst for norskprodusert egg og fjørfekjøtt ved at forbruker får økt kunnskap og preferanse for norskproduserte varer.

OEH omtaler i handlingsplanene for egg og hvitt kjøtt følgende forhold:

² I tillegg utbetalt 20 000 kr til dekning av kostnader knyttet til nytt styre

³ Forslag fra Nortura og bransjestyret

- internasjonalisering, i første rekke endringer i grensevernet som følge av tilpasninger til WTO-forpliktelser. I 1999 foretrakk 72 % av forbrukerne norske egg. Etter 1999 har andelen sunket til 56 %. Det samme gjelder hvitt kjøtt. OEHs mål er å styrke ”det mentale importvernet” ved å øke andelen forbrukere som foretrekker norskprodusert egg og hvitt kjøtt
- trygg mat. OEH ønsker å være bransjens senter for informasjon om trygg mat, særlig aktuelt om det oppstår en situasjon med negative medieoppslag
- matens klimaspor. Klimaspor kan hjelpe næringsaktører til å kartlegge utslipp og på den måten være et hjelpemiddel for å redusere forurensing. Et aktuelt tiltak kan være klimamerking av mat. Det er grunn til å anta at klimaendringer og tiltak for å redusere utslipp vil påvirke mattrender. I følge ”Matens klimaspor” (Rapport 1/2008 fra Teknologirådet) gir kjøtt fra kylling lavere klimabelastning målt i g CO₂-ekvivalenter pr. kg produkt enn rødt kjøtt og ost. OEH har som mål å være oppdatert på dette området
- verdens framtidige matvaresituasjon. OEH ønsker å fokusere på at alle land bør øke sin selvforsyning av matvarer
- fugleinfluensa. Informasjonskampanjen som ble utarbeidet i 2006 kan brukes i 2009 om det skulle bli nødvendig. Kampanjen ble utarbeidet sammen med Animalia Fjørfe (tidl. fagsenteret for fjørfe) og en holder kontakt med Mattilsynet på dette området
- ernærings spørsmål.
  - Egg og kolesterol er et tema som stadig er aktuelt. OEH har som mål å fortsette arbeidet med å avlive myte om egg som kolesterol-økende matvare.
  - Unge forbrukere bosatt i større byer har det største forbruket av hvitt kjøtt. En forventer at forbruket av hvitt kjøtt etter hvert også vil øke blant andre grupper forbrukere. Det er planlagt en spisevaneundersøkelse i 2009 blant storforbrukere av hvitt kjøtt med tanke på å få bedre kunnskap om hvilke faktorer som påvirker forbrukernes valg av hvitt kjøtt framfor andre matvarer. OEH har som mål å legge til rette for økt forbruk av hvitt kjøtt ved å utvikle nye oppskrifter tilpasset hvitt kjøtt. I 2009 ser det ut til at forbruket av hvitt kjøtt øker så mye at det passerer milepæler OEH ønsker å markere:
    - Oslo passerer EU-nivå for forbruk av fjørfekjøtt, 23 kg/person
    - forbruket på landsbasis passerer 20 kg/person
- heve eggets verdi i forbrukers bevissthet. Nye krav til hold av verpehøns innføres i 2012/2013. Dette medfører økte kostnader for eggproduksjonen. Konsekvensen av dette vil mest sannsynlig være økt pris til forbruker. Ved å fokusere på eggets positive egenskaper, ernærings- og smaksmessig så vel som i matlaging, søker OEH å få forbrukerne til å akseptere prisøkning på egg fra 2012/2013
- undervisningsmateriell. OEH legger vekt på å øke barn og ungdoms kunnskaper om bruk av egg og fjørfekjøtt i kostholdet og vil i 2009 videreføre igangsatt arbeid med undervisningsmateriell for grunnskolen, inkludert nettstedet www.palsinehoner.no
- det nordiske kjøkken. OEH ønsker å delta i fellessatsinger for nå bygge begrepe ”Det norske kjøkken” og ”Ny nordisk mat”, der egg og hvitt kjøtt trekkes med i konseptene
- inntektsgivende aktiviteter i egne lokaler. OEH ønsker å videreutvikle tilbudet om matkurs med egg og hvitt kjøtt i sentrum. OEH ønsker også å legge til rette for at bransjen kan leie lokalene til kurs, konferanser, produktpresentasjoner m.v.
- Smakens uke er et årlig samarbeidsprosjekt mellom Landbruks- og matdepartementet og opplysningskontorene. OEH deltar også i 2009.

Pr. september 2008 viser prognoser en økning i eggproduksjonen i 2009 som er vesentlig større enn økningen i forbruk, slik at en forventer et overskudd på i overkant av 3 000 tonn. Det kan bli aktuelt å iverksette ekstraordinære tiltak i regi av OEH. Slike aktiviteter er ikke innarbeidet i budsjettforslaget og vil, om det blir aktuelt, medføre en søknad til Omsetningsrådet (OR) om ekstraordinære midler til markedstiltak.

I forslaget til budsjett for 2009 har OEH lagt vekt på at budsjettramma for 2009 ikke tilsier økning i satsene for omsetningsavgift. Satsene for omsetningsavgift i 2009 behandles som egen sak.

Kommentarer til de ulike postene i budsjettet

Personal- og driftsutgifter

I budsjettforslaget er innarbeidet en økning fra 60 til 80 % for sjefskonsulent, matfaglig pressesamarbeid.

Aktiviteter

Aktiviteteene omtalt i sammendraget av handlingsplan for 2009. Forslaget til budsjett for 2009 er på 13 092 000 kr, fordelt med 5 698 000 kr på egg og 7 394 000 kr på hvitt kjøtt.

Samlet økning i budsjettet sammenlignet med 2008 er 626 000 kr, tilsvarende 3,3 %.

Aktivitetstyper som skal gjennomføres i 2009 er:

- reklamekampanjer
- undervisningsmateriell
- digitale medier (web og wap)
- PR og redaksjonelle samarbeid
- oppskriftshefter og informasjonsmateriell
- markedsundersøkelse og resultatmåling

Det er noe ulike prioritering av aktivitetstyper når det gjelder egg og hvitt kjøtt. Hvitt kjøtt vil bli prioritert ved at hvitt kjøtt er tema for den ene TV-kampanjen OEH planlegger i 2009. For egg er det i 2009 planlagt videreføring og -utvikling av aktiviteter som allerede er satt i gang. Nettstedet www.egg.no ble lansert i 2004 og planlegges nylansert i 2009. OEH vurderer samtidig om www.kylling.no og www.kalkun.no bør få egne forsider. I dag har de tre nettstedene felles forsider. Tjenesten wap.egg.no er planlagt videreutviklet i 2009, samsvarende videreutviklingen av Internett-tjenestene.

Merk at det kan bli aktuelt også med reklamekampanje for egg, om markedssituasjonen skulle tilsi det, men da finansiert med ekstraordinære midler til markedstiltak.

Undervisningsmateriell til grunnskolen, "På sine høner" til 3. klasse og "Kokeboka mi" til 6. klasse, er høyt prioritert for både egg og hvitt kjøtt. OEH presiserer at undervisningsmateriellet fra OEH er det mest etterspurte fra landbruket noensinne. "Kokeboka mi" er utformet som lærebok. Den er imidlertid også etterspurte utenom grunnskolen, og OEH tar sikte på å utarbeide en versjon for salg.

OEH ønsker i 2009 å styrke samarbeid med aviser og tidsskrifter ved å øke den nevnte sjefskonsulentstillingen fra 60 til 80 %. I tillegg til å arbeide jevnt gjennom året med redaksjonelle artikler og annet matfaglig stoff, vil OEH også i 2009 satse på aktiviteter som samarbeid med Norsk folkemuseum i forbindelse med påske (påskeegg) og markere World Egg Day med utdeling av prisen Glå'egget.

Opplysningskontorene i landbruket kjøper tjenester for å hente markedsinformasjon og måle effekten av ulike aktiviteter. Bransjen v/OEH abonnerer på Synovates Norsk Monitor og Norske Spisefakta, dvs. resultatene er tilgjengelige for alle aktørene. I 2009 vil en hente inn opplysninger om legers og forbrukeres holdninger til egg og kolesterol og gjennomføre en spisevaneundersøkelse for hvitt kjøtt. En vil undersøke preferansene til storforbrukere av hvitt kjøtt med tanke på å forbedre opplysningsarbeidet som drives på dette området.

SLFs vurdering

I budsjettforslaget er det lagt vekt på at aktivitetene skal være konkrete og at utviklingstrekk skal dokumenteres. SLF finner at de mål som er satt for virksomheten er i tråd med dette.

Det er viktig at markedssituasjonen vurderes når opplysningskontorene planlegger sine aktiviteter. Eggmarkedet er pr. dato nær balanse, men det ser ut til å gå mot overskudd i 2009 (Nortura sendte 5. november 2008 søknad til SLF om førtidsslakting av høns i 2009). For tida er det ledig kapasitet når det gjelder produksjon av hvitt kjøtt. Med bakgrunn i dette er SLF enig i hovedtrekkene i handlingsplanen til OEH for 2009:

- reklamekampanje for hvitt kjøtt, inkludert aktiviteter for å markere økning i forbruk
- holdningsskapende arbeid når det gjelder egg og kolesterol
- opplysningsvirksomhet i form av undervisningsmaterieell "Pål sine høner" og "Kokeboka mi"

Det totale budsjettet for OEH foreslås økt med 3,3 % fra 2008, fordelt med økning i personalutgifter på 4,5 % og økning i aktiviteter på 2,7 %. I nasjonalbudsjettet for 2009 er det prognosert en lønnsvekst på 5 % og en økning i konsumprisindeksen (KPI) på 2,75 %. Økningen på 3,3 % i OEHs budsjett tilsvarer lønnsvekst og økning i KPI i nasjonalbudsjettet. Det vil si at OEH søker om et budsjett for 2009 som sikrer at aktiviteten kan videreføres på samme nivå som i 2008.

Markedssituasjonen i 2009 tilsier økt aktivitet sammenlignet med i år. OEH har varslet at de kan komme til å søke om ekstra midler til salgsutløsende markedsaktiviteter hvis markedet for egg utvikler seg slik at det blir behov for ekstraordinære tiltak.

I St.prp. nr. 69 (2007-2008) Om jordbruksoppgjøret 2008 uttrykker avtalepartene følgende, se kap. 7.14.2 Finansiering av opplysningskontorene i landbruket:

"...Avtalepartene har tidligere signalisert at Omsetningsrådet må gjennomføre en løpende og kritisk vurdering av ressursbruken på dette området. Det er viktig å se bruken av midler i sammenheng med markedsutviklingen og behovet for markedsregulering. Landbruks- og matdepartementet har ved flere anledninger, og senest i forbindelse med budsjettbehandling for kontorene for 2008, påpekt at signalene ikke er fulgt opp i tilstrekkelig grad. ..."

På bakgrunn av dette kunne en forventet at OEH hadde vist noe tilbakeholdenhet ved budsjettering for 2009. Samtidig tilsier markedssituasjonen at det er fornuftig å opprettholde kapasitet og aktivitetsnivå i OEH i 2009.

Ut fra en helhetsvurdering følger SLF OEHs forslag om å disponere 8,5 mill. kr fra fondet for omsetningsavgift egg og 11,108 mill. kr fra fondet for omsetningsavgift fjørfe i 2009. Rammen for OEHs budsjett for 2009 blir da 19,608 mill. kr, en økning fra 2008 på 3,3 %.

Sak nr.: 6	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Opplysningskontoret for kjøtt - Budsjett for 2009	Saks nr. (DL): 200829692- /514.43

Beskrivelse: Nortura BA og Opplysningskontoret for kjøtt (OFK) har i brev av 15.10.2008 lagt fram budsjett for OFK for 2009. Budsjettet som legges fram er på totalt kroner 58 700 000. Dette tilsvarer en økning på om lag 1 % sammenliknet med budsjettet for 2008.

Hjemmel: Retningslinje fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 jf. forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer av 01. juli 2003 nr. 919.

Vedlegg: Brev fra Nortura og OFK av 15.10.2008.

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler på fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Budsjett for Opplysningskontoret for kjøtt i 2009 godkjennes med inntil kr 58 700 000 som kan anvendes av fondet for omsetningsavgift på kjøtt.](#)

Opplysningskontoret for kjøtt - Budsjett for 2009

Med brev av 15.10.2008 oversender Nortura og OFK budsjettforslag for Opplysningskontoret for kjøtt (OFK) for 2009. Budsjettet som legges fram er på kroner 58 700 000. Det vises til at handlingsplaner med budsjett for OFK er utarbeidet på bakgrunn av en totalvurdering av markedssituasjonen for kjøtt i Norge og signaler fra kjøttbransjens aktører i Markedsrådet og Bransjestyret. Konsernstyret i Nortura vedtok budsjettforslaget for OFK på møte den 23.09.2008. I likhet med 2008 vil budsjettet bli vedtatt som ramme. SLF viser til brev til opplysningskontorene av 04.07.2008 med rammer og forutsetninger for budsjettperioden 2009.

Norturas forslag til budsjett for OFK:

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Endring** kr	Endring** %
Personal og drift	11 366 209	11 548 000	11 900 000	352 000	3,0 %
Markedsaktiviteter	52 011 518	46 575 000	46 800 000	225 000	0,5 %
Totale kostnader	63 377 727	58 123 000	58 700 000	577 000	1,0 %

** Sammenliknet med 2008

Nøkkeltall for budsjettet:

	2008	2009
Personal og drift	19 %	20 %
Markedsaktiviteter	81 %	80 %

Nøkkeltallet personal og drift består av lønnskostnader på kroner 9 400 000 og administrasjonskostnader på kroner 2 500 000. Lønnskostnadene omfatter 13 stillinger. I budsjettet er det tatt høyde for en lønnsvekst på 4,8 %, og budsjettet for 2009 er derfor kun justert i forhold til forventet lønnsvekst. Budsjettforslaget innebærer en økning på om lag 600 000 kroner sammenliknet med budsjettet for 2008. Dette tilsvarer om lag 1 % økning. Posten interaktive kanaler økes med 2,7 millioner kroner (37 %) og posten markedsføring bransje og handel reduseres med 1,7 millioner kroner (36 %) sammenliknet med 2008. Posten generisk markedsføring reduseres med om lag 600 000 kroner (3 %). Øvrige poster økes eller reduseres med relativt små beløp.

OFKs overordnet mål er å bidra til forbrukslyst av kjøtt. Prioriterte hovedmål for OFKs virksomhet i 5-års perspektiv er:

- øke andelen forbrukere som oppfatter at kjøtt er sunt
- øke andelen forbrukere som oppfatter at kjøtt er enkelt og raskt å tilberede
- opprettholde den sterke posisjonen kjøtt har som tradisjonsmat og i sesonger
- bidra med løsninger ved aktuelle markedsutfordringer for den norske kjøttbransjen
- bidra til innovasjon, kvalitetsforbedring og produktutvikling i den norske kjøttbransjen
- videreutvikle OFK som Norges ledende kompetansemiljø innen forbrukerforståelse og kommunikasjon innen mat

OFKs handlingsplan for 2009 bygger på en 5-års strategiplan. Det vises til at OFKs strategier og arbeid bygger både på langsiktige og kortsiktige utfordringer knyttet til

kjøttbransjens stilling i markedet og til forbrukerbehov. Kjøtt møter stadig sterkere konkurranse fra andre matvarer og endrede forbrukertrender. Fokus på helse er fortsatt aktuelt og må forventes å bli det videre. Sammenhengen mellom miljø og kjøtt forventes også å bli en utfordring bransjen må forholde seg til og ta tak i, i årene framover. Om kjøttbransjens situasjon og utfordringer i 2009 nevnes også det å ha bevissthet rundt konsekvensene for bransjen ved ny markedsstruktur ved et eventuelt bortfall av målprisene.

Forventninger/prognose til markedssituasjonen i 2009 er også inkludert og vurdert i forhold til opplysningsvirksomheten. Her nevnes blant annet satsningen på renskåret svinekjøtt, utfordring for å finne en fornuftig bruk av fett fra svinekjøtt, økt foredling av storfekjøtt, og muligheter for økt fortjeneste på enkelte stykningsdeler av lammekjøtt. Det vises også til at det i 2009 forventes underskudd av storfekjøtt og lammekjøtt, og at produksjonen av svinekjøtt er omtrent i balanse. Etter flere år med store overskudd av kjøtt, mener OFK dette underskuddet er en utmerket anledning til å øke foredlingsgraden på kjøtt, og øke verdien på råvaren.

Handlingsplanen til OFK inneholder overordnede strategiske mål for virksomheten, og konkret handlingsplan og budsjetter for aktivitetene i 2009. MatPrat er OFKs overbyggende kommunikasjonsplattform og OFKs ansikt utad ved generisk markedsføring. MatPrat ble lansert i 2000, og OFK har siden dette utviklet 5 underkategorier av MatPrat; Sunn, Rask, Kos, Tradisjon og Gjester, og det vises til at Sunn MatPrat og Rask MatPrat er de som prioriteres høyt i kommunikasjonsutviklingen i 2009. I tillegg vil det være fokus på grillmat, julemat, spekemat og kunnskapsbygging og kjøkkenhygiene. Handlingsplanen inneholder strategier for de ulike produkt- og temaområder som det er aktuelt å fokusere på i 2009.

Resultatmålingssystemet som ble utviklet i 2006 i samarbeid med de andre opplysningskontorene i landbruket for å vise effekten av opplysningskontorenes innsats, skal videreføres i 2009.

SLFs vurdering

OFK har i budsjett og handlingsplan lagt stor vekt på den utfordring kjøttbransjen har i forhold til et økende fokus på sunnhet og helse. Det vises til at OFK har en sentral oppgave når det gjelder å bygge langsiktige holdninger og verdier til kjøtt. SLF mener at dette er en riktig strategi av OFK. Norske forbrukere er i økende grad opptatt av helse og miljø, og kjøttbransjen har her en klar utfordring i et langsiktig perspektiv. På bakgrunn av dette er det viktig at OFK setter fokus på sunn mat med kjøtt som råvare.

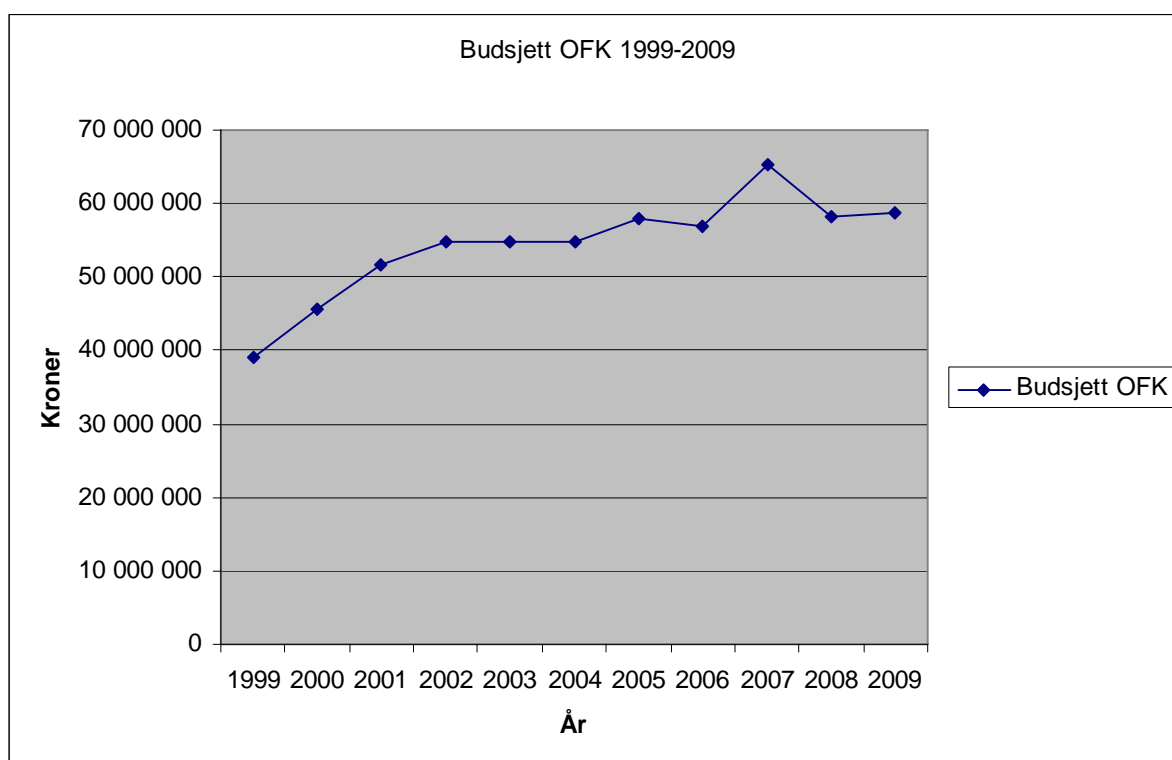
I løpet av 2008 ble også ernæringskompetansen i OFK styrket med en 100 % stilling. Dette vil ifølge OFK styrke ernæringsfokuset internt, styrke OFKs myndighetskontakt og gi mer aktivitet på matprat.no/web-TV. Hovedfokuset vil være de ernæringsmessige fordelene med kjøtt. SLF mener dette er formålstjenlig i forhold til fokuset på sunn mat som er en av hovedsatsningene for OFK i 2009.

Ifølge OFKs handlingsplan er TV fremdeles hovedmedium, men posten interaktive kanaler har fått en stor økning i budsjettet for 2009 og internett som kanal blir stadig prioritert opp. OFK viser til at et av kriteriene for å nå sine mål for perioden er å følge brukernes mediemønster. Videre vises det til at nettet som informasjons- og inspirasjonskilde til mat og matlagning er den eneste kilden som øker i betydning. Denne veksten er forventet å fortsette

i 2009. SLF registrerer også at posten markedsføring bransje og handel reduseres betydelig. Her ser det riktignok ut som om underposten oppskriftshefter/Matprat kokebok er blitt flyttet til posten interaktive kanaler og erstattet med underposten den digitale kokebok, som er på 1 million kroner.

Prognosen for markedssituasjonen for 2009 tilsier ikke store endringer fra situasjonen i 2008 - med underdekning på svin, storfe og lam. I denne situasjonen er det naturlig å ha ekstra fokus på bruken av omsetningsmidlene. OFK har i løpet av de 10 siste årene hatt en økning av sine budsjett på om lag 20 millioner kroner. Dette betyr en gjennomsnittlig økning på om lag 2 millioner kroner per år. Utviklingen i godkjente budsjetter i perioden 1999-2009 er illustrert i figuren under. Det er i framstillingen ikke tatt hensyn til tilleggsbevilgninger:

* Tallet for 2009 er lik foreslått budsjett fra OFK

Ut fra forventet markedssituasjon i 2009 mener SLF, som ved behandling av OFKs budsjett for 2008, at det er grunnlag for å være restriktiv med hensyn til bruk av omsetningsmidler til opplysningsvirksomhet. I St.prp. nr. 69 (2007-2008) Om jordbruksoppkjøret 2008 uttrykker avtalepartene følgende, se kap. 7.14.2 Finansiering av opplysningskontorene i landbruket:

”...Avtalepartene har tidligere signalisert at Omsetningsrådet må gjennomføre en løpende og kritisk vurdering av ressursbruken på dette området. Det er viktig å se bruken av midler i sammenheng med markedsutviklingen og behovet for markedsregulering. Landbruks- og matdepartementet har ved flere anledninger, og senest i forbindelse med budsjettbehandling for kontorene for 2008, påpekt at signalene ikke er fulgt opp i tilstrekkelig grad. ...”

Budsjettet for OFK for 2009 innebærer en økning på 577 000 kroner sammenliknet med 2008, og det vil si en vekst på om lag 1 %. I nasjonalbudsjettet for 2009 er det prognosert en

lønnsvekst på 5 % og en økning i konsumprisindeksen (KPI) på 2,75 %. På bakgrunn av dette mener SLF at det er blitt utvist forsiktighet med hensyn til bruk av omsetningsmidler til opplysningsvirksomhet, ved utforming av forslag til budsjett for OFK for 2009.

SLF foreslår at det godkjennes et budsjett på kroner 58 700 000 til OFK. OFK er ansvarlig for at midlene innenfor den tildelte rammebevilgningen disponeres i henhold til målsettingene.

Sak nr.: 7	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Budsjett 2009 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no)	Saks nr. (DL): 200604293- /514.10

Beskrivelse: Forslag til budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) for 2009 er en total ramme på 25 453 000 kroner.

Det er Tine BA som har fremmet forslag om budsjett som ble godkjent av konsernstyret den 22. oktober 2008.

Hjemmel: FOR-2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen jordbruksvarer § 6 og retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 22. oktober 2008.

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler på fondet for omsetningsavgift på melk.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter \(Melk.no\) godkjennes med inntil kroner 25 453 000 som kan anvendes av fondet for omsetningsavgift på melk.](#)

Budsjett 2009 for Opplysningskontoret for melk

Tine BA har i sitt brev av 22. oktober 2008 fremmet forslag om budsjett for 2009 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no). Det er fondet for omsetningsavgift på melk som finansierer Melk.no, og samlet forslag til budsjetttramme er 25 453 000 kroner. Dette er en reduksjon i forhold til budsjettet for 2008 på i overkant av 2 % eller totalt 547 000 kroner.

Budsjettforslaget er vedtatt av Tines konsernstyre den 22. oktober 2008. Budsjettet er utarbeidet i samarbeid med Melk.no.

Opplysningskontoret får tildelt en ramme vedtatt i Omsetningsrådet, og disponerer pengene fritt innen rammen.

Budsjettforslag for 2009

Melk.no har budsjettet med totale kostnader på 25 453 000 kroner. Dette er en reduksjon i forhold til 2008 på totalt 547 000 kroner. Budsjettet er oppsummert under:

Tabell 1

	Regnskap 2007 kr	Budsjett 2008 kr	Budsjett 2009 kr	Endring* kr	Endring* prosent
Kostnader					
Personal og drift	6 798 005	7 221 000	7 792 000	571 000	7,91
Markedsaktiviteter	15 132 062	18 779 000	17 661 000	-1 118 000	-5,95
Totale kostnader	21 930 067	26 000 000	25 453 000	-547 000	-2,10
Forslag Tine		26 000 000	25 453 000	-547 000	-2,10
Tildelt ramme	22 000 000	26 000 000			

* Endring i fht. budsjett 2008

Budsjettet kan deles i to: markedsaktiviteter og personal/drift.

Nøkkeltallene har endret seg noe fra 2008. Mens fordelingen mellom personal/drift og markedsaktiviteter var 28 % og 72 % i 2008 er fordelingen i budsjettforslaget for 2009 på henholdsvis 31 % og 69 %. Dette er en økning i personal- og driftskostnadene opp til nivået i budsjettet for 2007.

Nøkkeltallene fremkommer av tabell 2:

Tabell 2

	Nøkkeltall for budsjettforslag for 2009 (%)	Nøkkeltall for budsjettet for 2008 (%)
Personal og drift	31	28
Markedsaktiviteter	69	72
Totale kostnader	100	100

Markedsbudsjettet:

Markedsbudsjettet ligger på totalt 17 661 000 kroner som er en reduksjon på 1 118 000 kroner i forhold til fjorårets budsjett.

Det har vært foretatt en omdisponering og en større satsning på blant annet reklameaktiviteter i 2008 som gjenspeilte seg i dette budsjettforslaget. Kampanjen som pågår er en del av opplysningskontorets treårsplan. 2009 er andre året av kampanjeperioden. Kampanjen går ut på å satse på melk, bakgrunnen for dette er at salget av drikkemelk har gått ned de senere årene, og at man prøver å stabilisere og helst øke salget på sikt.

Forbruket av meieriprodukter per capita viser noe nedgang på de fleste produkter fra 2006 til 2007. Tabell 3 nedenfor viser utviklingen fra 2005 – 2007.

Tabell 3

kg/liter per person	2007	2006	2005
Melk	99,48	99,69	101,56
Ost	17,15	17,24	16,81
Yoghurt	9,14	8,43	7,89
Fløte	4,85	4,92	4,96
Rømme	2,97	3,04	3,04
Smør	1,39	1,37	1,43

Tabellen viser forbruk av ulike meieriprodukter, og er basert på innrapporterte salgstall. Salg til industri er tatt ut på alle produkter bortsett fra ost, slik at disse tallene avspeiler forbruk av ren "råvare". Konsummelk ser nå ut til å stabilisere seg. Forbruket per capita er per 2007 på 99,48 liter. Dette inkluderer forbruk av søt, syrnet og smaksatt melk som går til direkte konsum. Alt forbruk av melk som går inn i industriproduksjon kommer i tillegg. Yoghurt hadde i 2007 en økning på 7 desiliter som betyr en økning på 8 % fra året før. Det har vært en økning på 40 % fra 1997 til 2007 på yoghurt.

Totalt osteforbruk inkl. ost til industri ligger på noe over 17 kg per innbygger. Den svake nedgangen fra 2006 kommer primært av nedgang i salg til industri. Ser vi utviklingen over tid spiser vi nå ca 3 ½ kg mer ost per innbygger fra 1997 til 2007.

Endringene i markedsdelen av budsjettet er oppsummert nedenfor:

- Reklame øker med 225 000 kr
- Informasjonsmaterieell er foreslått redusert med 647 000 kroner
- Relasjonsarbeide/events reduseres med 192 000 kroner
- Posten pressearbeid og analyse økes med 8 000 kroner
- Fellestiltak til landbruket økes med 35 000 kroner
- Posten markedstiltak/analyse reduseres med 150 000 kroner
- Det er foreslått å øke posten webutvikling med 128 000 kroner til 878 000 kroner
- Posten skole reduseres ytterligere med 525 000 kroner i budsjettet for 2009

Personal- og driftsbudsjettet:

Personal- og driftsbudsjettet økes totalt med 571 000 kroner. Noe som utgjør 16 % økning i forhold til budsjettet for 2008. Kostnadene til personal øker med 787 100 kroner i forhold til budsjettet for 2008, mens driftskostnadene reduseres med 216 100 kroner.

Tabell 4 viser vedtatte budsjettall for 2008 og budsjettforslag for 2009.

Tabell 4

Beløp i kroner	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Differanse 2009-2008
Personal og drift			
Personalkostnader	4 918 900	5 706 000	787 100
Andre driftskostnader	2 302 100	2 086 000	-216 100
Sum personal og driftskostnader	7 221 000	7 792 000	571 000
Markedsaktiviteter			
Reklameaktiviteter forbruker	10 100 000	10 325 000	225 000
Informasjonsmateriell	2 411 000	1 764 000	-647 000
Relasjonsarbeid	1 818 000	1 626 000	-192 000
Pressearbeid og analyse	1 410 000	1 418 000	8 000
Fellestiltak landbruket	330 000	365 000	35 000
Markedsinnsikt	1 090 000	940 000	-150 000
Web	750 000	878 000	128 000
Skole	870 000	345 000	-525 000
Sum markedsaktiviteter	18 779 000	17 661 000	-1 118 000
Sum drift + marked	26 000 000	25 453 000	-547 000

Melk.no sin målsetning

I Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) sin virksomhetsplan for 2009 er følgende målsetninger oppført:

- Sammen med de andre opplysningskontorene i landbruket er det utviklet et system for måling av resultater som skal gi grunnlag for de langsiktige målsetningene. Dette måles ved hjelp av en indeks. Melk.no sin tilskrevet kunnskapsindeks for melk ligger etter måling i desember 2007 på 12,2, det er en målsetning at denne skal øke til 20 innen 2010.
- Det er et mål om å øke holdningsindeksen fra målingen i desember 2007 på 72,2 til 73,0 innen utgangen av 2010. Holdningsindeksen legger vekt på følgende holdningsspørsmål:
  - Melk er sunt
  - Melk er viktig for barn og unges kosthold
  - Også voksne trenger melk
  - Alle skolebarn bør drikke melk i løpet av skoledagen
  - Melk er viktig for å få i seg nok kalsium

- Melk er en god kilde til viktige proteiner
- Melk inneholder mer en ti vitaminer og mineraler kroppen trenger hver dag
- Jeg gjør noe godt for kroppen min når jeg drikker melk hver dag

Alle målinger det vises til er gjort i forhold til gruppen ”familier med hjemmeboende barn”.

Videre er Opplysningskontoret for meieriprodukter sine operative målsetninger for 2009 (hentet direkte fra virksomhetsplanen for 2009):

- Mer fokus på Opplysningskontoret for Meieriprodukter enn på Melk.no alene. Samtidig begynner nivået å bli såpass høyt at vi ikke kan anta at dette øker like fort som før. Vi har nå en kjennskap som er på lik linje med de andre opplysningskontorene i landbruket (bortsett fra OFK som ligger høyere)
- Fortsatt viktig å øke kjennskapen til at Opplysningskontoret for Meieriprodukter står bak Melk.no for å oppnå troverdighet i budskapsformidlingen
- Øke oppslutningen om at Melk.no er et naturlig sted å henvende seg om melk og meieriprodukter. Dette skal forsøke å måle hvor synlige og aktive vi er ut i markedet.

SLFs vurdering av budsjettet

Markedsaktiviteter:

Markedsbudsjettet ligger på totalt 17 661 000 kroner som er en reduksjon på 1 118 000 kroner i forhold til fjorårets budsjett. Budsjettreduksjonen skyldes i første rekke kutt i informasjonsmaterieell, forskningsmidler og skolebudsjettet.

Omsetningsrådet valgte ved budsjettbehandlingen for 2008 å legge Tine BAs forslag til budsjett til grunn ved behandlingen. Dette gjorde at det ble en økning i budsjett midler sammenlignet med året før på totalt 4 millioner kroner. Disse midlene ble i stor grad avsett til en treårig satsning på melk gjennom reklamekampanjer som har til hensikt å øke forbruket samt også å øke folks forståelse av og kunnskap om melk som næringsmiddel.

For å komme i mål med en slik treårsplan er det derfor en forutsetning at satsningen fortsetter også for neste år.

SLF ser at det er foreslått en ganske kraftig reduksjon i posten skole og ønsker å signalisere at det fremdeles er viktig at det satses på skolemelk og informasjon rundt dette.

Personal og drift:

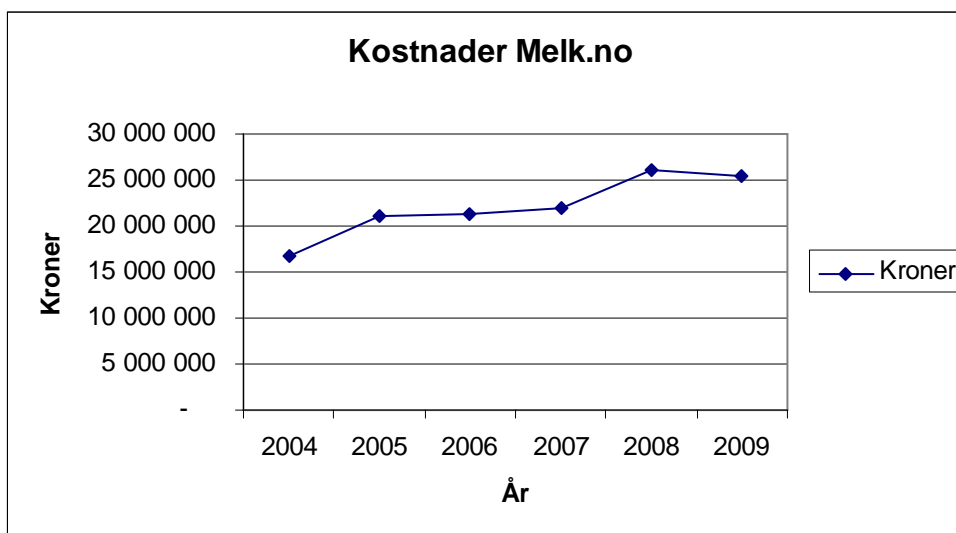
Det er foreslått en økning i budsjettet for personal- og driftskostnader på totalt 571 000 kroner. Denne økningen kommer i stor grad av økte lønnskostnader som følge av ansettelse av en presseansvarlig. Dette fører til en økning av totalt antall årsverk fra 6,8 til 7,8 årsverk.

SLF har forståelse for dette ønske og signaliserte også i fjor en slik forståelse. Allikevel må det sies at en økning i personal- og driftskostnadene på totalt 571 000 kroner (ca 8 %) i forhold til fjorårets budsjett er høy.

Kostnadsutvikling for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no):

Figur 1 viser kostnadsutviklingen ved opplysningskontoret for driftsårene 2004 – 2009. I perioden frem til og med 2007 vises regnskapstall mens det for 2008 vises vedtatt budsjett i Omsetningsrådet. For 2009 vises foreslått budsjett.

Kostnadene har i perioden 2004 – 2007 steget fra 16,8 mill kroner til 22 mill kroner. For 2008 ble det vedtatt et budsjett som lå 4 mill kroner over budsjettet for 2007. Dette hadde sammenheng med foreslått kampanje for økning av melkeforbruket. Dette gjenspeiler seg også i foreslått budsjett for 2009.

Figur 1*Konklusjon:*

Sekretariatet mener at aktivitetene i forhold til vedtatt budsjett for 2008 bør fortsette også for 2009. Ut fra dagens markedssituasjon og den totale kostnadsrammen for markedsregulering anser SLF det som riktig å sette budsjettrammen til 25 453 000 kroner som foreslått fra Tine BA.

Sak nr.: 8	Sektor: Grønt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk - Budsjett 2009	Saks nr. (DL): 200504076- /514.20

Beskrivelse: Statens landbruksforvaltning har mottatt søknad om økonomisk støtte til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2009 fra:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker, 14.10.2008
2. Grønt Produsentenes Samarbeidsråd, 13.10.2008
3. Fruktlagerinspektøren, 25.09.2008
4. KSL Matmerk, 04.07.2008 og 29.08.2008
5. Økern Torvhall, 10.10.2008.

Hjemmel: Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 jf. Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (FOR 2008-10-22 nr. 1136)

Vedlegg:

- Markedsplan for 2009 fra Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker datert 14.10.2008
- Virksomhets- og tiltaksplan for 2009 fra Grønt Produsentenes Samarbeidsråd datert 13.10.2008
- Budsjett og arbeidsplan for 2009 fra Fruktlagerinspektøren datert 25.09.2008
- Søknad fra KSL Matmerk om midler til markedsføring av økologisk mat i 2009 datert 04.07.2008, og til markedsføring av ny merkeordning datert 29.08.2008
- Søknad om tilskudd til faglige tiltak hagebruk for 2009 fra Økern Torvhall datert 10.10.2008.

Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler til disposisjon på fondet for omsetningsavgift hagebruk.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Budsjettene for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for de ulike områdene godkjennes. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak og opplysningsarbeid i 2009 anvendes inntil kr 10 114 000 fordelt slik:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG) kan anvende inntil kr 8 600 000
2. Grønt Produsentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil kr 700 000
3. Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil kr 514 000
4. KSL Matmerk kan anvende inntil kr 100 000
5. Økern Torvhall kan anvende inntil kr 200 000.

Faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk - Budsjett 2009

Faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk omfatter disse tre hovedområdene:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker
2. Produsentretta rådgivning
3. Felles faglige tiltak

For 2008 er det i jordbruksavtalen til nevnte formål bevilget 10 mill. kroner til kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk. Omsetningsrådet har for 2008 anvendt kr 10 000 000 til følgende:

•	Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG)	kr 8 600 000
•	Produsentretta rådgivning	
•	Tiltak i regi av Grønt Produsentenes samarbeidsråd (GPS)	kr 700 000
•	Fruktlagerinspektøren	kr 450 000
•	Felles faglige tiltak	
•	KSL Matmerk	kr 50 000
•	Økern Torvhall	kr 200 000

Ved jordbruksoppgjøret i 2008 er det for 2009 bevilget 10 mill. kroner til kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk.

I forbindelse med innstilling knyttet til budsjett for faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk 2009, har SLF lagt Omsetningsrådets føringer til grunn, jf. at budsjettet skal vedtas som en ramme (Omsetningsrådets vurdering fra møte 12.12.2005).

1. OFG – Budsjett 2009

Med brev av 14.10.2008 oversender OFG markedsplan og forslag til budsjett for bruk av midler over jordbruksavtalen til opplysningsarbeid for 2009. Omsetningsrådet er kun delegert ansvar for midlene som er avsatt på post 70.11 Avsetningstiltak, herunder Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk.

OFGs budsjettforslag for 2009 er vedtatt av stiftelsens styre. Det er forankret i markedsplan for 2009, som også er vedtatt av stiftelsens styre, og som gir en oversikt over aktiviteter gjennom året. Aktiviteter finansiert av avsetningstiltak er tilpasset innenfor en kostnadsramme på kr 8 740 000 (kollektiv dekt omsetningsavgift hagebruk med kr 8 600 000 og stipulerte renteinntekter kr 140 000). Nedenfor følger en oppstilling over hovedpostene i OFGs regnskap for 2007, budsjett for 2008 og budsjettforslag for 2009 (beløpene angitt i kroner). De to siste kolonnene angir endringer fra 2008 til 2009 (endringer angitt i kroner og i prosent).

Kostnader	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Endring kr*	Endring %*
	2007	2008	2009		
Personal og drift	5 340 228	5 840 000	5 950 000	110 000	1,9
Markedsaktiviteter	3 870 001	2 880 000	2 790 000	- 90 000	-3,1
Sum	9 210 229	8 720 000	8 740 000	20 000	0,2

* Endring i forhold til vedtatt budsjett for 2008

I tabellen over inngår under posten Personal og drift, alle lønnskostnader til de fast tilsatte i OFG utenom skolefruktordningen. Posten dekker også administrasjon av jordbruksavtalemidler bevilget på post 77.15 Kvalitets- og salgsfremmende tiltak. Under posten for lønn er det regnet med en økning på ca. 2 %.

Nøkkeltall fra budsjettet (angitt i prosent av totale kostnader) er tatt inn i tabellen nedenfor:

	2008	2009
Personal og drift	67,0	68,1
Markedsaktiviteter	33,0	31,9
Totale kostnader	100	100

Markedsplan

OFG har som overordnet mål å øke forbruket av frukt og grønt fra dagens nivå på 2,49 porsjoner til helsemyndighetenes anbefaling om å spise 5 porsjoner á 150 gram hver dag. Målet skal nås gjennom en årlig tilvekst på minst 3 % av forbruket av friske frukt, bær og grønnsaker og en stabilisering av potetforbruket. Av OFGs markedsplan for 2009 går det fram at forbruksveksten i 2007 var på 3,9 % for frukt og grønt og på vel 1 % for poteter.

Redegjørelse for kostnadene

OFG har i sitt budsjett for 2009 satt av midler til langsiktige produktkampanjer. Produktkampanjene gjennomføres for norske frukt- og grøntprodukter når disse er i sesong. Budskapene i kampanjene er utformet med tanke på at forbrukeren skal spise mer av det enkelte produkt.

Langsiktige holdningskampanjer som består av aktivitetene MER-barnehage, MER-idrett og MER-arbeidsplasser er i OFGs budsjett for 2009 delvis finansiert med midler fra kollektiv omsetningsavgift hagebruk (kr 200 000 fra kollektiv omsetningsavgift hagebruk og kr 2 250 000 fra post 1150.77.15 i statsbudsjettet, Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak).

OFG har utviklet web-siden www.frukt.no i egen regi og www.mat.no i samarbeid med de andre opplysningskontorene i landbruket. OFG vedlikeholder og utvikler nettstedene med tanke på at disse skal være gode inspirasjons- og kunnskapskilder for forbrukere, presse og bransje.

SLFs vurdering

SLF mener at OFGs budsjettforslag sammen med de kommentarer som er tatt inn i markedsplan tilfresstiller de sentrale føringer som er lagt for opplysningskontorenes virksomhet, jf. brev til opplysningskontorene av 29.06.2007.

OFG har, sammen med de andre opplysningskontorene i landbruket, utviklet en modell for løpende resultatmåling av kontorets virksomhet. Det er i OFGs budsjett satt av midler til resultatmåling i 2009.

SLF anbefaler at OFG kan anvende inntil 8,6 mill. kroner av fondet for omsetningsavgift hagebruk til opplysningsarbeid i 2009.

2. GPS, produsentretta rådgivning – Budsjett 2009

Etter retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet kan det ytes tilskudd til faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent, jf. retningslinjenes § 2, pkt. 2.

Av Omsetningsrådets vedtak av 02.12.2002 i forbindelse med budsjett for bruk av midler til faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk i 2003, går det fram:

”Det annonseres ikke midler til produsentretta rådgivning hagebruk for 2003. Denne praksis videreføres for senere år inntil bevilgningen eventuelt økes slik at det blir grunnlag for å annonsere midlene.”

Det har vært bevilget 10 mill. kroner på posten Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk for 2003 og hvert av de senere årene. SLF foreslår på denne bakgrunn å bruke midlene også i 2009 på dette området til aktiviteter som ivaretar intensjonen med produsentretta rådgivning på grøntområdet uten at midlene annonseres spesielt. GPS har sin aktivitet knyttet til nettopp produksjonstilpasning, markedstilpasning og kvalitetsarbeid i grøntsektoren. GPS omfatter alle produsenter som leverer til friskkonsummarkedet, inklusive matpoteter, uavhengig av grossist- og kjedetilknypning.

GPS søker gjennom brev av 13.10.2008 om kr 700 000, samme beløp som ble avsatt for 2008, i tilskudd til produsentretta rådgivning hagebruk for 2009. Med brevet følger virksomhets- og tiltaksplan og budsjett. Innsatsområdene i virksomhets- og tiltaksplanen omfatter blant annet produksjonsplanlegging, kortsiktig markedstilpasning, markedet for veksthusproduksjon, sesongoverganger, informasjon og arbeid med mål å bedre kvaliteten på grøntprodukter. Det totale kostnadsbudsjett knyttet til GPS sine aktiviteter utgjør kr 3 631 000.

SLFs vurdering

SLF anbefaler at GPS kan anvende inntil kr 700 000 av fondet for omsetningsavgift hagebruk til sitt arbeid med de tiltakene som går fram av GPSs virksomhets- og tiltaksplan for 2009.

3. Fruktlagerinspektøren, produsentrettet rådgivning – Budsjett 2009

Fruktlagerinspektøren har gjennom brev av 25.09.2008 oversendt arbeidsplan og budsjett for sitt arbeid i 2009. Kostnadsbudsjettet utgjør totalt kr 514 000 for 2009.

Arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør og som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet utgjør til sammen 0,75 årsverk. Fruktlageinspektørens stilling utgjør 0,5 årsverk, mens administrasjon av avsetningstiltakene utgjør 0,25 årsverk (en og samme person utfører begge funksjonene). Fordelingen av årsverk mellom de to funksjonene har vært den samme i flere år.

I sin søknad om tilskudd til fruktlagerinspektøren for 2009 orienterer GPS om at det er gjort en beregningsfeil i tidligere år i tilknytning til fordelingen av lønnskostnader mellom de to funksjonene. Administrasjon av avsetningstiltak er blitt belastet med for høye lønnskostnader, mens fruktlagerinspektøren er blitt belastet med for lave lønnskostnader. GPS ønsker for 2009 at hver av de to funksjonene skal ha personalkostnader i budsjettene som samsvarer med stillingsbrøken. Med bakgrunn i ovennevnte er budsjetterte personalkostnader knyttet til fruktlagerinspektøren for 2009 økt fra kr 450 000 i 2008 til kr 514 000 for 2009.

Lønnskostnader i budsjettet for fruktlagerinspektøren og for GPS – Avsetningstiltak er til sammen økt med 4,3 % fra 2008 til 2009. I statsbudsjettet for 2009 er det prognosert med en lønnsvekst som er noe høyere enn i GPS' budsjett – Avsetningstiltak foreslår i sitt budsjett for 2009. I GPS sin søknad for 2009 er det opplyst om at det i deres lønnsbudsjett også ligger kostnader knyttet til en forsikringsordning for den tilsatte.

SLFs vurdering

SLF mener at budsjettet som er foreslått ligger innenfor en akseptabel ramme, og at Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil kr 514 000 av fondet for omsetningsavgift hagebruk i 2009.

4. KSL Matmerk, markedsføring av økologisk mat/ny merkeordning – Budsjett 2009

KSL Matmerk ble ved jordbruksoppgjøret i 2007 tillagt ansvaret for generisk markedsføring av økologisk mat i Norge, og søker gjennom brev av 04.07.2008 om 2,5 mill. kroner (samme beløp som ble avsatt for 2008) fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av økologisk mat i 2009. KSL Matmerk søker gjennom brev 29.08.2008 også om 20 mill. kroner til markedsføring av ny merkeordning for norsk mat i 2009. Det er senere signalisert av KSL Matmerk at det er søkt om mer midler enn det er behov for i 2009, pga senere oppstart av kampanjen. SLF foreslår at det samlet tas høyde for at det kan bruke inntil 10 mill. kroner i 2009, derav 400 000 kroner fra hagebrukssektoren, se egen sak med referansenr. 200702721.

SLFs vurdering

Det vises til søknader fra KSL Matmerk om støtte til markedsføring av økologisk mat og til ny merkeordning, jf. egne saker i dagens møte (referansenr. 200707368). SLF foreslår at det settes av inntil kr 100 000 til markedsføring av økologisk mat for 2009 fra fondet for omsetningsavgift hagebruk. Vedrørende markedsføring av ny merkeordning foreslår SLF en evt. fordeling mellom fondene tilsvarende som for tilskudd til generisk markedsføring. Dette vil, dersom søknaden blir imøtekommet, gi en belastning av fondet for omsetningsavgift hagebruk på 400 000 kroner i 2009. Etter SLFs vurdering bør fondet kunne ta denne belastningen i 2009. Kampanjen er planlagt å gå over 5 hele år. Siden fondet tildeles midler over jordbruksavtalen, og ikke kan justeres gjennom endret omsetningsavgift, er det SLFs

vurdering at hagebrukssidens andel av finansieringen av merkevareordningen bør avgjøres i jordbruksforhandlingene f.o.m. 2010.

5. Økern Torvhall, faglige tiltak – Budsjett 2009

Økern Torvhall (ØT) søker i brev av 10.10.2008 om økonomisk støtte på kr 290 000 til "Pris- og markedsopplysningstjenesten Økern Torvhall" for 2009. I 2008 ble det søkt om kr 290 000 og innvilget kr 200 000 til dette arbeidet.

SLFs vurdering

SLF mener at "Pris og markedsopplysningstjenesten Økern Torvhall" bidrar positivt til å stabilisere priser og omsetning av grøntvarer i Norge. Etter en vurdering av Økern Torvhalls søknad opp mot andre innkomne søknader, foreslår SLF at Økern Torvhall kan anvende inntil kr 200 000 til "Pris- og markedsopplysningstjenesten Økern Torvhall" for 2009.

SLFs samlede vurdering av budsjett 2009

Fondet for omsetningsavgift hagebruk vil ved inngangen til 2009 utgjøre ca. 19 mill. kroner. Det er da tatt hensyn til gjenstående utgifter i 2008, blant annet kostnader til reguleringslagring og fabrikklevering av epler kl. I.

Med de tiltakene som er foreslått kan det anvendes totalt inntil kr 10 114 000 fra fondet for omsetningsavgift hagebruk til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2009. De totale kostnadene utgjøre kr 114 000 mer enn bevilget kollektiv omsetningsavgift for 2009 på kr 10 000 000. Etter SLFs vurdering er fondet så stort at det likevel bør kunne finansiere de foreslåtte tiltakene i 2009.

Sak nr.: 9	Sektor: Korn	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Opplysningskontoret for brød og korn Budsjett 2009	Saks nr. (DL): 200604146-/505

Beskrivelse: Norske Felleskjøp har lagt fram et forslag til budsjett på kr 4 000 000 for Opplysningskontoret for brød og korn i 2009. Budsjettet ble godkjent av Norske Felleskjøps styre 15.10.2008.

Hjemmel: Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, jf. forskrift 22.10.2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer

Vedlegg: Brev fra Norske Felleskjøp av 15.10.2008, vedlagt brev av 08.10.2008 fra Opplysningskontoret for brød og korn med budsjett og resultatmål.

Forutsetninger: Det blir krevd inn omsetningsavgift på korn og det er tilstrekkelig med midler til disposisjon på Fondet for omsetningsavgift korn.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Det godkjennes et budsjett på kr 4 000 000 for Opplysningskontoret for brød og korn i 2009 og inntil kr 2 000 000 kan anvendes av Fondet for omsetningsavgift korn.](#)

Opplysningskontoret for brød og korn - Budsjett 2009

Med brev av 15.10.2008 oversender Norske Felleskjøp (NFK) forslag til budsjett for Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) for 2009. Samlet forslag til budsjett ramme beløper seg til kr 4 000 000. I budsjettforslaget er det forutsatt at kr 2 000 000 bevilges fra Fondet for omsetningsavgift korn og kr 1 000 000 hver fra handelsmøllene og bakerbransjen. Budsjettet er godkjent av styret i NFK 15.10.2008. SLF gir sin tilslutning til det framlagte budsjettforslaget.

Med hensyn til føringer som er lagt for opplysningskontorenes virksomhet vises det til brev fra SLF av 03.07.2008. Av brevet går det bl.a. fram at Omsetningsrådet skal vedta budsjettet som en ramme.

Regnskaps og budsjettoversikt for OBK med NFKs forslag til budsjett i 2009, kroner:

Kostnader	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjettforslag 2009	Endring,*	Endring,* prosent
Personal og drift	962 113	1 443 000	2 127 500	684 500	47,4
Markedsaktiviteter	2 058 302	2 557 000	1 872 500	-684 500	-26,8
Totale kostnader	3 020 415	4 000 000	4 000 000	0	0,0
Totalt inkl. renter	3 010 354				
Overført fra 2007		989 646			

*Endring i forhold til budsjett 2008.

Omsetningsrådet godkjente i møtet 29.04.2008 at underforbruket i forhold til budsjettet for 2008 på kr 989 646 (kr 4 000 000 – 3 010 354) ble overført til 2008. Av dette kan inntil kr 494 823 anvendes av Fondet for omsetningsavgift korn.

Nøkkeltallsoversikt, budsjett OBK med NFKs forslag for 2009, prosent:

Nøkkeltall for budsjett	2008	2009
Personal og drift	36,1	53,2
Markedsaktiviteter	63,9	46,8
Totale kostnader	100,0	100,0

OBK har utarbeidet en strategiplan for 2008-2010. Denne danner grunnlaget for handlingsplanen og forslaget til budsjett for 2009. Resultatmålene for 2009 er noe justert i forhold til 2008. Av kommentarene til budsjettet går det fram at det under lønn og sosiale kostnader er lagt inn kostnader til å ansette en ekstra person som vil få et spesielt ansvar for skolesatsingen. Dette er medvirkende til at budsjetterte kostnader for personal og drift har økt og kostnader til markedsaktiviteter er redusert i forhold til budsjettet for 2008. Budsjettet har en totalramme på kr 4 000 000 hvorav kr 2 000 000 bevilges fra Fondet for omsetningsavgift korn og kr 1 000 000 hver fra handelsmøllene og fra bakerbransjen. Det opplyses videre om at det i tillegg vil bli arbeidet med å kartlegge mulighetene for å søke om andre midler.

OBK er nå samlokalisert med Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt og Opplysningskontoret for meieriprodukter.

SLFs vurderinger

Budsjettet er satt opp med basis i strategiplanen for 2008-2010. Handlingsplanen for 2009 vil bli behandlet i OBKs styre i desember 2008. Av markedsaktiviteter som går fram av kommentarer til forslaget til budsjett for 2009 og av oversikten over resultatmålene som følger vedlagt budsjettforslag, går det fram at OBK har tatt høyde for at føringene som er lagt for opplysningskontorenes virksomhet i brev av 03.07.2008, vil bli fulgt opp. Det er bl.a. lagt opp til videre samarbeid med de andre opplysningskontorene med hensyn til felles nettsted, annet felles informasjonsmateriell og andre felles arrangementer og kampanjer. Samlokaliseringen med Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt og Opplysningskontoret for meieriprodukter bidrar også til et tettere samarbeid mellom kontorene.

OBK har ikke prioritert å delta i resultatmålingssystemet, som de andre opplysningskontorene i fellesskap har utviklet. Årsaken til dette er at en slik tilslutning er relativt kostbar tatt i betraktning det begrensede budsjettet OBK har. Det er derfor ikke satt av midler til dette. OBK har derimot for hvert av hovedmålene for sin virksomhet i 2009 satt opp konkrete målbare resultatmål for sin virksomhet. SLF mener at en slik form for resultatmåling er et godt hjelpemiddel i denne sammenheng og støtter dette.

KSL Matmerk har via NFK søkt om støtte gjennom fondene for omsetningsavgift til generisk økologisk markedsføring og til ny merkeordning, jf. egne saker i dagens møte.

Sak nr.: 10	Sektor: Kjøtt og fjørfe	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Animalia - Fagsenteret for kjøtt og fjørfe - Budsjett 2009	Saks nr. (DL): 200829679- /514.33

- Beskrivelse: Nortura og Animalia har i brev av 30.10.2008 oversendt forslag til budsjett for anvendelse av midler til faglige tiltak for kjøtt og egg for 2009. I samme brev er også bransjestyrets forslag til budsjett for anvendelse av midler til faglige tiltak for fjørfekjøtt for 2009:
- Budsjettet for kjøtt er på totalt 59,1 millioner kroner fordelt på 19,5 millioner kroner til støtte til kvalitets- og avlsarbeid og 39,6 millioner kroner til Animalia. Dette innebærer en reduksjon på 0,1 %, sammenliknet med budsjettet for 2008.
  - Budsjettet for egg er på totalt 4,6 kroner fordelt på 3,9 kroner for faglige tiltak, og 0,7 kroner i ekstrabevilgning til fugleinfluensa ved behov (utenfor rammen). Dette innebærer en reduksjon på 6,4 % sammenliknet med budsjettet for 2008.
  - Budsjettet for fjørfekjøtt er på totalt 5,4 kroner fordelt på 4,7 kroner for faglige tiltak, og 0,7 kroner i ekstrabevilgning til fugleinfluensa ved behov (utenfor rammen). Dette innebærer en økning på 7,8 % sammenliknet med budsjettet for 2008.
- Hjemmel: Retningslinje fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11 jf. forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer av 01. juli 2003 nr. 919.
- Vedlegg: Brev fra Nortura og Animalia av 15.10.2008 og 30.10.2008 med budsjett for anvendelse av midler til faglige tiltak for kjøtt for 2009 og for egg for 2009, samt bransjestyrets forslag til budsjett for anvendelse av midler til faglige tiltak for fjørfekjøtt for 2009.
- Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler på fondet for omsetningsavgiften på kjøtt, fondet for omsetningsavgift for egg og fondet for omsetningsavgiften for fjørfekjøtt.
- Behandling i AU: Enstemmig vedtak.
- Behandling i OR: Enstemmig vedtak.
- Vedtak:
1. Budsjettet for faglige tiltak på kjøtt godkjennes, og det kan anvendes inntil kr 19 547 000 til kvalitets- og avlsarbeid og inntil kr 39 583 000 til Animalia over fondet for omsetningsavgiften på kjøtt i 2009.
  2. Budsjettet for faglige tiltak på egg godkjennes, og det kan anvendes inntil kr 3 932 000 til Animalia over fondet for omsetningsavgiften på egg i 2009.

3. Budsjettet for faglige tiltak på fjørfekjøtt godkjennes. Det kan anvendes inntil kr 4 722 000 til Animalia over fondet for omsetningsavgiften på fjørfekjøtt i 2009.
4. Til forebyggende tiltak i tilfelle en akutt sykdomssituasjon kan det i 2009 benyttes inntil kr 1 400 000, likt fordelt mellom fondet for omsetningsavgiften på egg og fondet for omsetningsavgiften på fjørfekjøtt, utenfor rammen gitt i punkt 2 og 3.

Animalia - Fagsenteret for kjøtt og fjørfe - Budsjett 2009

Nortura og Animalia har i brev av 30.10.2008 lagt fram forslag til budsjett for faglige tiltak for kjøtt og fjørfe. Budsjettet for kjøtt består av to budsjetter; støtte til kvalitets- og avlsarbeid med mer og faglige tiltak ved Animalia. Slik omfatter budsjettet for faglige tiltak for 2009 til sammen fire budsjetter med finansiering fra omsetningsavgift fra tre fond; kjøtt, egg og fjørfekjøtt.

Fagsenteret for fjørfe (FFF) ble slått sammen med Animalia fra 1. januar 2008, og de to respektive fagstyrene er erstattet med et felles bransjestyre. Bransjestyret har behandlet og innstilt forslag til budsjett for faglige tiltak egg og kjøtt overfor Nortura, og Norturas konsernstyre fremmer søknaden til Omsetningsrådet. Bransjestyret fremmer forslag til budsjett for faglige tiltak fjørfekjøtt direkte til Omsetningsrådet.

Bransjestyret vedtok forslag til handlingsplan og budsjett for Animalia den 9. september 2008. Konsernstyret i Nortura behandlet budsjett og handlingsplan for faglige tiltak for kjøtt og egg, og fattet vedtak den 23. september 2008.

Bransjestyrets og Norturas forslag til budsjett for anvendelse av omsetningsavgiften til faglige tiltak, fordelt på tre fond:

Kostnader	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett- forslag 2009	Endring* Kr	Endring* %
Kvalitets- og avlsarbeid	18 887 315	19 630 000	19 547 000	-83 000	-0,42 %
Animalia - kjøtt**	36 296 302	39 570 000	39 583 000	13 000	0,03 %
Kjøtt totalt	55 183 617	59 200 000	59 130 000	-70 000	-0,12 %
Animalia - egg	3 548 922	4 200 353	3 932 000	-268 353	-6,39 %
Ekstrabevilgning***	---	700 000	700 000	0	0,00 %
Egg totalt	3 548 922	4 900 353	4 632 000	-268 353	-5,48 %
Animalia - fjørfe	4 210 522	4 380 353	4 722 000	341 647	7,80 %
Ekstrabevilgning***	---	700 000	700 000	0	0,00 %
Fjørfe totalt	4 210 522	5 080 353	5 422 000	341 647	6,72 %
Sum faglige tiltak kjøtt, egg, fjørfekjøtt	62 943 061	69 180 706	69 184 000	3 294	0,005 %

*Endring i forhold til budsjett 2008

** Tilleggsbevilgning på 1,5 millioner kroner for 2007 og 2008 er ikke med i tabellen. I 2007 ble 564 985 kroner benyttet av denne bevilgningen.

*** Ekstrabevilgning til fugleinfluensa/sykdomsberedskap ved behov. Holdes utenfor rammen til fagsenteret.

Totalt er Norturas og bransjestyrets forslag til budsjett på kroner 69 184 000 fra de tre fondene. Dette er tilnærmet likt samlede budsjetter for faglige tiltak i 2008. I likhet med 2008 vil budsjettet for Animalia vedtas som en ramme.

Støtte til kvalitets- og avlsarbeid

Budsjettet for støtte til kvalitets- og avlsarbeid:

Aktivitet	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Forslag Budsjett 2009	Endring * kr	Endring * %
Norsk Sau og Geit	2 180 000	2 230 000	2 365 000	135 000	6,1 %
TYR (tidl. Norsk Kjøttfeavlslag)	1 854 000	1 890 000	1 967 000	77 000	4,1 %
Geno	2 790 000	2 790 000	2 790 000	0	0,0 %
Norsvin, avlsarbeid	9 500 000	10 000 000	10 100 000	100 000	1,0 %
ScanPig/KLF	0	320 000	385 000	65 000	20,3 %
Inst. for husdyr og akvakulturvitenskap, UMB	100 000	100 000	100 000	0	0,0 %
Helsearbeid storfe	150 000	0	0	0	0,0 %
Kjøttkvalitet storfe	0	300 000	300 000	0	0,0 %
Prosjekt Ondartet katarrfeber	0	80 000	80 000	0	0,0 %
Produsentregisteret	241 340	240 000	260 000	20 000	8,3 %
Bransjeanalyser	133 975	300 000	0	-300 000	-100,0 %
Kjøttbransjens Elitelag	500 000	500 000	500 000	0	0,0 %
Diverse/uforutsett/analyser	878 000	600 000	700 000	100 000	16,7 %
SUM	18 327 315	19 350 000	19 547 000	197 000	1,0 %
Matmerk - generell støtte	560 000	280 000	---	---	---
Sum totalt	18 887 315	19 630 000	19 547 000	-83 000	-0,4 %

Posten støtte til kvalitets- og avlsarbeid omfatter midler som i hovedsak brukes utenom Animalia, etter søknad fra den enkelte organisasjon/institusjon. I vurderingen av søknaden er det lagt til grunn at tiltakene må ligge innenfor retningslinjene for bruk av omsetningsavgiften, dvs. tiltak med hensikt å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandlingen eller øke salget av produktene. I protokoll fra møte i Omsetningsrådet den 29.04.2005 presiseres det at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnadene knyttet til semin og øvrig drift i organisasjonene ikke skal gis støtte. Avlsarbeid er starten på produktutviklingen som fører fram til den kvalitet og effektivitet markedet og samfunnet forventer, og dermed oppfyller Omsetningslovens intensjon om å fremme omsetningen. Ved å finansiere avlsarbeidet gjennom omsetningsavgift oppnår en at alle som får ta del i avlsframgangen gjennom forbedringer i sluttproduktet, er med og finansierer arbeidet. Det legges vekt på at støtten til avlsorganisasjonene skal komme alle produsentene til gode.

Budsjettet som legges fram for 2009 har en totalramme som er 83 000 kroner lavere enn budsjettet for 2008. Den generelle støtten til KSL Matmerk ble utfaset i løpet av 2008, som var siste året i en nedtrappingsplan. Holdes denne bevilgningen utenfor regnestykket, har totalrammen økt med 197 000 kroner i forhold til budsjettet for 2008. Det foreslås beskjedne økninger på budsjettet fra inneværende år til TYR, ScanPig (støtte til avl på Hampshire) og produsentregisteret. Geno har i innstillingen fått samme beløp for 4. år på rad. Det er foreslått en økning på budsjettet til Norsk Sau og geit på 135 000 kroner, blant annet som følge av videreføringen av stillingen som småfekonulent ved IHA/UMB og utviklingsarbeid som prosjektet avlsmodell for søyeegenskaper og avlsdatabank for sau. Norsvin har fått tildelt en økning i budsjettet på 100 000 kroner, blant annet som følge av at avlsarbeidet for svin er i stor endring. Norsvin søkte om at netto kostnadsøkning i 2009 skal finansieres av omsetningsavgiften, men Bransjestyret mener at dette også må dekkes inn fra andre kilder.

Ved fjorårets budsjettbehandling ønsket Fagstyret en nærmere evaluering av verdivurderingene i avlsorganisasjonenes søknader, og i hvor stor grad den beregnede avlsframgangen oppleves som virkelig framgang i bruksbesetningene. Det er i år innhentet dokumentasjon som viser utviklingen for viktige produksjonsparametere. For noen av disse er utviklingen klar, mens det for andre, for eksempel kjøttprosent, vil være behov for å se nærmere på forholdet mellom genetisk utvikling, fenotypisk utvikling og observert utvikling i bruksbesetningene.

Nortura og Bransjestyret foreslår at posten bransjeanalyser ikke opprettholdes som egen budsjettpost, men at posten diverse/uforutsett i stedet økes noe for å dekke behovet for eventuelle analyser.

Nortura og Bransjestyret har innstilt et beløp på 667 000 kroner til KSL Matmerk til generisk markedsføring av økologisk mat, fra fondet for kjøtt. Dette beløpet er ikke tatt med i kostnadsgrunnlaget for kvalitets- og avlsarbeid og tabellen ovenfor, ettersom dette angår midler som blir utbetalt fra SLF og fondene direkte og ikke via budsjettene for faglige tiltak. Det vises til egen sak i dagens møte om rammene for bevilgningen til KSL Matmerk til generisk økologisk markedsføring av mat.

Animalia – budsjett for kjøtt, egg og fjørfekjøtt

Det er laget ny felles strategiplan 2009-2011 for Animalia som følge av fusjonen med FFF i 2008, vedtatt av Bransjestyret 9. september 2008. Handlingsplanen for Animalia for 2009, bygger på denne. Animalias formål er å bidra til økt verdiskapning, reduserte kostnader og høy tillit til norsk kjøtt- og eggproduksjon.

Ny organisasjonsmodell for Animalia ble iverksatt fra 1. september. Animalia er nå organisert i 5 avdelinger; kommunikasjon, økonomi og utvikling, husdyr storfe-svin-sau/lam, husdyr fjørfe samt kjøttkvalitet og foredling. Det er foretatt en samordning av administrative oppgaver, ledelse, kommunikasjon med mer. Animalia opplever sammenslåingen med FFF som et positivt tiltak som vil bidra til å styrke norsk egg- og kjøttproduksjon.

Fra og med 2009 mottar dermed Animalia midler fra tre forskjellige fond; fondet for omsetningsavgift for kjøtt, fondet for omsetningsavgift for egg og fondet for omsetningsavgift for fjørfekjøtt. I det følgende framsettes budsjettene for de tre forskjellige fondene i Animalia.

1. Budsjettet for kjøtt i Animalia:

Poster	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Endring *	Endring *
	1000 kr	1000 kr	1000 kr	%
Personal og drift	35510	36977	1467	4,1 %
Aktivitetskostnader	22962	20274	-2688	-11,7 %
Totale kostnader	58472	57251	-1221	-2,1 %
Annen inntekt	18902	17667	-1235	-6,5 %
Sum omsetningsavgift	39570	39584	14	0,04 %

Nøkkeltall for budsjettet for kjøtt:

	2008	2009
Personal og drift	60,7 %	64,6
Aktiviteter	39,3 %	35,4
Totalt	100,0 %	100,0

Animalias produkt er først og fremst kompetanse, og kompetansen er de ansatte. Derfor utgjør personalkostnadene en forholdsvis stor andel av totale kostnadene. Animalias budsjett for kjøtt har en budsjetttramme på 57,2 millioner kroner som er 1,2 millioner lavere enn i 2008. Animalia peker på at nedgangen skyldes at mange store prosjekter avsluttes i 2008 (blant annet hanngrisprogrammet, klassifisering, svinekjøttkvalitet og logistikk). Inntekten fra prosjekter har derfor vært uvanlig stor de siste 2-3 år. Animalia har søkt nye prosjekter fra 2009, men vet ikke hvordan tilslaget blir før mot slutten av 2008. Inntektene fra prosjekter og oppdrag er budsjettet redusert med 1,2 millioner kroner til 17,7 millioner kroner. Dette utgjør 31 % av totalbudsjettet. Budsjettet finansiert med omsetningsavgift er dermed på 39,6 millioner kroner. De viktigste endringene i budsjettet for kjøtt for 2009 sammenliknet med 2008 er:

- Det er innenfor rammen prioritert ekstra midler til mykoplasma-bekjempelse i regi av Helsetjenesten for svin (økes med 337 000 kroner) og til tiltak i forbindelse med fotråte på sau (100 000 kroner) i regi av Helsetjenesten for sau. Det nevnes at begge disse husdyrsykdommene har krevd mye ressurser også i 2008 og etter at budsjettet ble behandlet, slik at de ekstra midlene som er tatt med her kun vil være en liten del av et stort program som planlegges. Det arbeides også med informasjon og beredskap i forhold til dyresykdommen blåttunge.
- Innsparing av husleie etc som følge av at Helsetjenesten for svin er flyttet inn i Animalias lokaler på Løren. Det spares også inn på kontor og trykksaker, og sammenslåingen med Fagsenteret for fjørfe gir gevinster som mer fleksibel utnyttelse av arbeidsstokken, et sterkere fagmiljø og bedre utnyttelse av felles funksjoner.
- Driftskostnadene for husdyrkontrollene går ned, men det satses på videre utvikling av WEB-løsningene og tilhørende utstyr som PDA (liten håndholdt PC) som kan kommunisere med elektroniske øremerker og vekter.

Det er budsjettet med 5 % lønnsøkning i 2009. Noe av bakgrunnen er at lønnsveksten i 2008 har vært større enn budsjettet, og det har vært nødvendig å gjøre oppgraderinger som følge av økt kompetanse og ansvar i stillinger og utjevning av lønnsmessige skjevheter. Personalkostnadene øker med 5,2 % fra budsjett 2008, mens driftskostnadene reduseres med 1,5 % i forhold til budsjett 2008.

2. Budsjettet for egg og fjørfe i Animalia:Egg

Poster	Budsjett 2008 1000 kr	Budsjett 2009 1000 kr	Endring * 1000 kr	Endring * %
Personal og drift	2278	2662	384	16,9 %
Aktivitetskostnader	1922	1270	-652	-33,9 %
Totale kostnader	4200	3932	-268	-6,4 %
Ekstrabevilgning	700	700	0	0,0 %
<i>Sum omsetningsavgift</i>	<i>4900</i>	<i>4632</i>	<i>-268</i>	<i>-5,5 %</i>

Nøkkeltall for budsjettet for egg:

	2008	2009
Personal og drift	54 %	68 %
Aktiviteter	46 %	32 %
Totalt	100 %	100 %

Fjørfe

Poster	Budsjett 2008 1000 kr	Budsjett 2009 1000 kr	Endring * 1000 kr	Endring * %
Personal og drift	2278	2662	384	16,9 %
Aktivitetskostnader	2102	2060	-42	-2,0 %
Totale kostnader	4380	4722	342	7,8 %
Ekstrabevilgning	700	700	0	0,0 %
Sum omsetningsavgift	5080	5422	342	6,7 %

Nøkkeltall for budsjettet for fjørfekjøtt:

	2008	2009
Personal og drift	52 %	56 %
Aktiviteter	48 %	44 %
Totalt	100 %	100 %

Fagområdet fjørfe har følgende kjerneområder:

- dyrevelferd
- dyrehelse
- mattrygghet
- husdyrproduksjon

I 2009 er det planlagt å starte opp et prosjekt "Fjørfeveterinær i Rogaland". Dette er planlagt som et permanent tiltak som skal gi kvalitetssikrede veterinærtjenester til egg- og fjørfekjøttprodusenter i Rogaland. Animalia vil støtte tiltaket de tre første årene med i alt 2,7 mill. kr og søker om midler fra fondet for omsetningsavgift egg og fondet for omsetningsavgift fjørfe med 150 000 kr fra hvert av fondene i 2009.

Til prosjektet "Reduksjon av *Campylobacter jejuni* i matkjeden gjennom å modifisere den øvre delen av fordøyelseskanalen hos slaktekylling" ble det i 2008 stilt midler til disposisjon fra fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt med 400 000 kr. Prosjektet er av generell interesse for annet fjørfe, også verpehøns. For 2009 søker Animalia fortsatt om 400 000 kr til prosjektet, men fordelt med 100 000 kr fra fondet for omsetningsavgift på egg, og 300 000 kr fra fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt. Prosjektet "Krås-sår hos slaktekalkun og slaktekylling" videreføres i 2009. I løpet av prosjektperioden 2006-2010 skal prosjektet finansieres med 1,6 mill. kr fra fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt og det søkes om 400 000 kr for 2009, samme beløp som i 2008.

Søknad om fondsmidler til "Overvåkingsprogram for rød hønsemidd" og "Studie av influensavirus i ville fugler i Norge" videreføres med samme beløp i 2009 som 2008.

Prosjekt ”Positive emosjoner som mål på dyrevelferd” videreføres i 2009, men med redusert budsjett. For 2009 søkes det om 60 000 kr fra fondet for omsetningsavgift på egg.

For øvrig videreføres løpende aktiviteter innenfor kjerneområdene, slik som handlingsplan for dyrehelse og dyrevelferd i fjørfe, ivareta krav til mattrygghet ved å arbeide aktivt med å hindre spredning av smitte og generell rådgivning, informasjonsarbeid og bransjeanalyser.

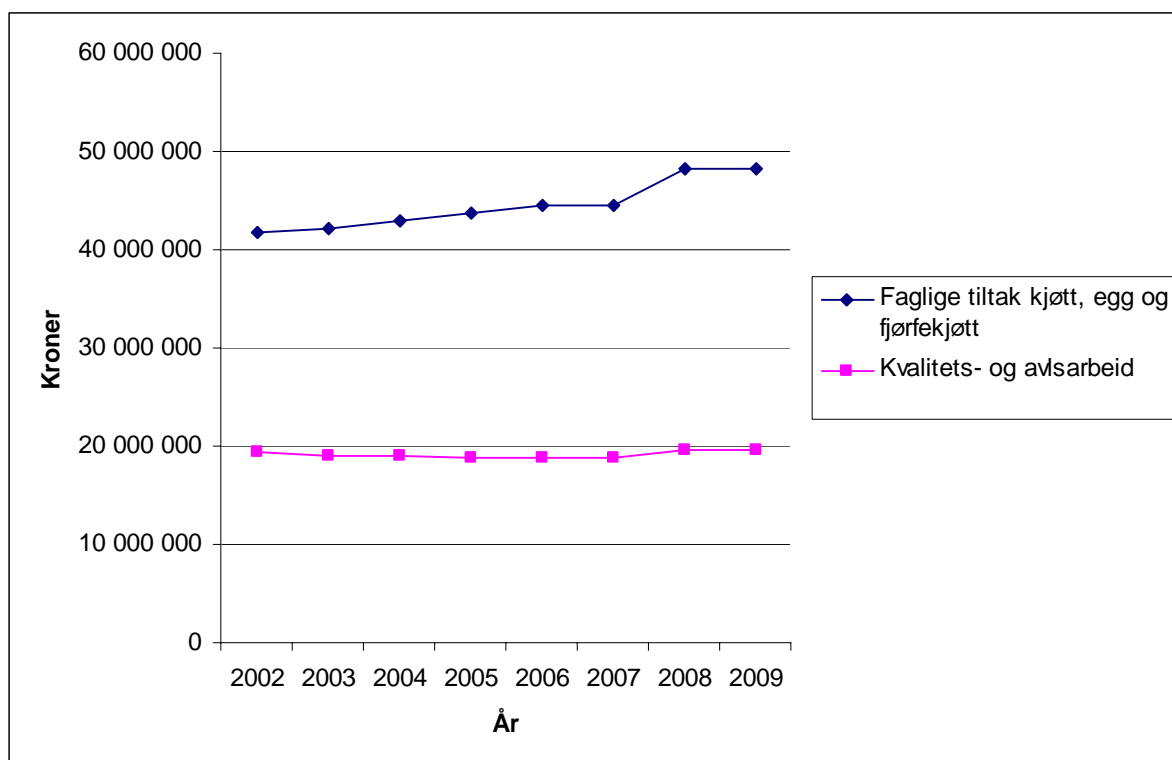
Ekstra bevilgning til fugleinfluensa, videreføres med 700 000 kr fra hvert av fondene.

I likhet med tabellen for kjøtt er ikke bevilgningen til KSL Matmerk til generisk økologisk markedsføring av mat, tatt med i tabellene for budsjett for egg og fjørfekjøtt. Dette ut fra samme begrunnelse som ovenfor, ved omtale av kvalitets- og avlsarbeidet.

SLFs vurdering

Tillit til norsk egg- og kjøttbransje er viktig, og Animalias arbeid for dette er viktig både i situasjoner med markedsunderskudd og situasjoner med markedsoverskudd. Animalias arbeid er i hovedsak av langsiktig karakter.

Diagrammet under viser utviklingen i bruk av midler til faglige tiltak i de siste 8 årene. Budsjettene for Animalia og FFF slått sammen i én linje.

Det samlede budsjettforslaget for anvendelse av omsetningsavgift til faglige tiltak for kjøtt, egg og fjørfekjøtt i 2009 har en økning på 3 300 kroner (0,005 %) sammenliknet med budsjettene for 2008. Av de ulike budsjettene innenfor Animalia er det budsjettet for egg som får størst reduksjon fra året før (6,4 %) og budsjettet for fjørfekjøtt som har størst økning (7,8 %). Disse har imidlertid en mer beskjedne totalramme enn budsjettet for kjøtt, som har tilnærmet lik budsjetttramme som året før. Administrativt mener Animalia at det allerede er hentet ut noe av gevinsten ved sammenslåingen med FFF som gjør at budsjettrammen for 2009 er tilnærmet lik rammen for 2008.

Når det gjelder støtte til kvalitets- og avlsarbeid har SLF ingen kommentarer til prioriteringene som er foretatt. SLF vil imidlertid understreke at Animalia er ansvarlige for å følge opp bevilgningene som går til de ulike institusjonene/virksomhetene. Det er positivt at Bransjestyret har fulgt opp problematikken knyttet til kontroll og oppfølging av avlsorganisasjonene som Fagstyret initierte ved fjorårets budsjettbehandling. SLF viste i denne sammenheng til at man ut fra et ønske om å holde omsetningsavgiften på et lavest mulig nivå, bør være forsiktige med å foreslå kraftige økninger knyttet til de ulike virksomhetens budsjetter. I forslag til budsjett for 2009 ser det ut til at dette er hensyntatt. Det er foreslått en reduksjon på 83 000 kroner.

Når det gjelder budsjettet for kjøtt i Animalia mener SLF det er positivt at det kun er foreslått en meget beskjedne økning av rammen i forhold til i fjor. SLF anser det som rimelig at Animalia får justert sitt budsjett ut fra en generell lønnsvekst. I Animalias budsjett tas det utgangspunkt i en lønnsvekst på 5 % i 2009. SLF tilrår at det godkjennes et budsjett for kjøtt for 2009 som omsøkt, på kroner 19 547 000 til kvalitets- og avlsarbeid og kroner 39 583 000 til Animalia.

Animalia er ansvarlige for at midlene innenfor den tildelte rammebevilgningen disponeres i henhold til målsetningene.

Sak nr.: 11	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Budsjett faglige tiltak for 2009	Saks nr. (DL): 200604297- /514.13

Beskrivelse: Budsjettbehandling av Tines søknad for faglige tiltak på melk for 2009. Tine søker om støtte til:

1. Geno
2. Norsk sau og geit (NSG)
3. KSL Matmerk
4. Prosjektstøtte til 2 prosjekter

Hjemmel: FOR-2008-10-22 nr. 1136 (Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer) og Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 22. oktober 2008

Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler på fondet for omsetningsavgiften på melk og at begge prosjektene fullfinansieres av TINE BA og gjennomføres i det omfang som er beskrevet i søknaden.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

- Vedtak:
1. Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilges det til faglige tiltak i 2009 kroner 7 950 000 til:
    - Geno (6 500 000 kroner)
    - Norsk sau og geit – NSG (1 450 000 kroner)
  2. Det innvilges prosjektstøtte til to prosjekter på totalt 1 100 000 kroner
Termisering av geitemelk i Tine Midt-Norge (400 000 kroner)
Mikrofiltrering av geitemelk (700 000 kroner)

Budsjett faglige tiltak for 2009

I brev av 22. oktober 2008 fremmer Tine BA forslag om budsjett for faglige tiltak i 2009. I brevet har Tine følgende punkter:

- Geno
- Norsk sau og geit (NSG)
- KSL Matmerk
- Støtte under budsjettet for faglige tiltak til to prosjekter

Budsjettforslaget er vedtatt av Tines konsernstyre 22. oktober 2008. Totalt søknadsbeløp er 9 490 000 kroner. Fordelingen mellom de ulike formål fremgår av tabell 1. Her fremgår også sekretariatets anbefaling til budsjett og avsatte midler.

Institusjon	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Søknad 2009	SLFs forslag 2009	Diff 08-09* kr	Diff 08-09* %
Geno	6 500 000	6 500 000	6 500 000	6 500 000	0	0,0
NSG	0	1 375 500	1 450 000	1 450 000	74 500	5,4
KSL Matmerk	560 000	277 600	440 000	0 **	162 400	58,5
Div. prosjekter		2 000 000	1 100 000	1 100 000	-900 000	-45,0
- Termisering			400 000			
- Mikrofiltrering			700 000			
Totalt	7 060 000	10 153 100	9 490 000	9 050 000	2 712 400	40,0

*Forskjell mellom Tines budsjettforslag 2009 og budsjett 2008

** Se egen sak om KSL Matmerk

Hjemmel

I FOR-2008-10-22 nr. 1136 (Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer) og Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 hjemles støtte til faglige tiltak. § 2. 3. ledd i retningslinjene har følgende formulering:

Forsøksvirksomhet og forskning:

Adgangen til å yte tilskudd til forsøksvirksomhet og forskning er begrenset til prosjekter som tar sikte på å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandling eller økt salg av produktene. Det kan også gis støtte til avlsarbeid.

Tines søknad

Geno:

Det søkes om at 6,5 mill kroner kan benyttes til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl fra fondet for omsetningsavgift på melk, en ramme som er uendret fra i fjor. Det er søkt om 2,8 mill kroner for tilsvarende virksomhet over fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

Til sammen blir dette 9,3 mill kroner, noe som utgjør 31,5 % av Genos totale kostnader til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl.

NSG:

NSG søker om støtte til gjennomføring av avlsopplegg for geit i 2009 på 1 450 000 kroner fra omsetningsavgiften på melk. Dette er en økning fra forrige budsjett på 74 500 kroner. Avlsopplegget på geit har de senere årene gjennomgått store endringer, med målsetning om å sikre avlsmateriale av topp kvalitet til hele geiteholdet.

KSL Matmerk:

1) Etablering av ny merkeordning

KSL Matmerk søker Tine om totalt 20 mill kroner fra omsetningsavgiftene til markedsføring av en ny merkeordning for norsk mat i 2009. Tine anbefaler ikke at søknaden innvilges og sier i sitt brev at konsernstyret er av den oppfatning at det er nødvendig å få avklart faglig utforming, langsiktig finansiering og tilslutning før det tas stilling til bruk av omsetningsmidler. KSL Matmerk har søkt om totalt 20 mill kroner fra omsetningsavgiftene til markedsføring i 2009. SLF vurderer saken i egen innstilling til Omsetningsrådet.

2) Markedsføring av økologisk mat

Denne saken er tatt ut av budsjettbehandlingen innenfor faglige tiltak og blir drøftet i egen innstilling til Omsetningsrådet fra SLF.

Prosjekter:

Tine søker om støtte til to prosjekter for 2009. Den første gjelder termisering av geitemelk i Tine Midt-Norge og den andre gjelder mikrofiltrering av geitemelk.

Termisering av geitemelk i Tine Midt-Norge:

Ca. 250 000 liter geitemelk i Tine Midt-Norge går i dag til fôr på grunn av dårlig råstoffkvalitet. Grunnen til at råstoffkvaliteten er dårlig er lite kvantum per henting og lange transportavstander. Det er ønskelig å sette i gang et prosjekt for å se på muligheten for forbedring av kvaliteten og derved en bedre anvendelse av geitemelken. Det er derfor ønskelig å gjøre et forsøk med termisering av geitemelk.

Prosjektet krever investeringer i termisatorer og balansetanker. Totale investeringskostnader vil beløpe seg til ca. kr 825 000.-

Utenom investeringene har prosjektet et driftsbudsjettet på 600 000 kroner med følgende budsjettposter.

Oppgradering av elektriske installasjoner i melkerom samt kjølevann	kr 150 000
Prosjektgjennomføring	130 000
Kompensasjon for melkesvinn, uhell og el. forbruk	50 000
Ekstra transportkostnader til foredlingsanlegg	70 000
Ystingsforsøk, inklusive analyser	<u>200 000</u>
Sum driftskostnader	kr 600 000

Prosjektet er planlagt finansiert av Tine og gjennom faglige tiltak over omsetningsavgiften.

Mikrofiltrering av geitemelk:

Geitemyse er nødvendig som råstoff ved produksjon av brun Ekte Geitost samt produksjon av oppkoksost til G35. Geitemysen fremkommer ved produksjon av geitekasein. Tørking av

geitekasein foregår i dag på TMØ Tolga. Produksjonen ved Tolga skal opphøre og tørkingen må eventuelt overføres til et annet anlegg.

Mikrofiltrering er en annen måte å fremskaffe kasein på, men dette er lite beskrevet i litteraturen og det trengs betydelige forsøk for å teste teknologi og avklare om denne mysen kan benyttes til produksjon av brun Ekte Geitost. Målsetningen ved forsøk på mikrofiltrering er å oppnå en bedre utnyttelse av melken.

Investeringene i prosjektet beløper seg til ca. 2,0 mill. kroner som TINE finansierer. Utenom investeringene har prosjektet et budsjett på kr 1 460 000,- med følgende budsjettposter.

Teknisk innkjøring	kr 77 000,-
Innledende forsøk TINE FoU Senter Vøll	kr 760 000,-
Uttesting av MF-anlegget på TINE Meieriet Nord Storsteinnes	kr 450 000,-
Prosjektledelse, opplæring og konsulenttjenester	kr 173 000,-
Sum driftskostnader	<u>kr 1 460 000,-</u>

Prosjektet er planlagt finansiert av Tine og gjennom faglige tiltak over omsetningsavgiften. Det vil i tillegg bli søkt om støtte gjennom Innovasjon Norge.

SLFs vurderinger

Totalt søknadsbeløp, når KSL Matmerk sine midler i forhold til markedsføring av økologisk mat er tatt ut av dette budsjettforslaget, er 9 050 000 kroner, herav 1,1 mill. kroner til prosjektsøknader. Det ble i fjor innvilget 8 153 100 kroner til faglige tiltak utenom prosjektsøknader og avsatt inntil 2 mill. kroner til forsknings- og forsøksprosjekter. Totalt søknadsbeløp er noe redusert i forhold til budsjettet for 2008.

Geno:

SLF anbefaler at det på samme måte som i 2008 bevilges 6 500 000 kroner til avlsfaglige kostnader i Geno.

Gitt at søknaden innvilges vil Geno få en støtte over omsetningsavgift på melk og kjøtt som utgjør 3,8 % av Genos⁴ totale driftskostnader, noe som er en reduksjon på 0,2 % fra forrige år. Dersom Geno gis støtte over jordbruksavtalen tilsvarende forventet støtte for 2008, på totalt 24,2 mill. kroner, utgjør dette 9,9 % av Genos totale driftskostnader. Det vil si at Geno vil få en støtte fra offentlige midler på omtrent 13,7 % av sitt totale budsjett.

Beløpet som det søkes om i 2009 vil som i 2008 gå til tiltak direkte knyttet til avlsarbeidet på NRF. Under behandlingen av Genos søknad for 2005 forutsatte Geno at de ville utarbeide en nedtrappingsplan for stønadsbeløpet gjennom omsetningsavgiften. Dette fordi Geno forventet at inntektene på salget av sæd på det internasjonale markedet ville øke. SLF registrerer at det heller ikke fremlegges nedtrappingsplan for budsjettet i 2009. Geno skriver i sitt søknadsbrev av 19. august 2008 at salget av sæd internasjonalt på det nåværende tidspunkt ikke er av en slik størrelse at det kompenseres for redusert kutall og økte kostnader i Norge.

---

⁴ Vi har tatt utgangspunkt i Genos budsjetterte kostnader for 2008 i dette regnestykket.

Geno Global AS arbeider med å utvikle nye samarbeidsløsninger og skriver at det fremdeles må påregnes en investeringsfase for å oppnå økende salg internasjonalt.

SLF er av den oppfatning at Genos internasjonale satsning er svært viktig ettersom det vil gjøre det mulig å øke inntektene fra eksport av sæd. Størrelsen på støtten til Geno vurderes fra år til år når budsjettet for faglige tiltak behandles.

NSG:

NSG er en faglig medlemsorganisasjon for sau- og geiteholdere i landet. Medlemsorganisasjonen driver også avls- og seminararbeid på sau og geit.

Det søkes om støtte til avlsopplegg for geit i 2009, NSG har valgt å skille avls- og seminararbeidet i budsjettet for 2009 for å synliggjøre behov for midler innenfor avlsarbeidet. Samtidig har det vært et mål for NSG å tilpasse seg Omsetningsrådets konklusjon fra budsjettbehandlingen i 2008. Det ble i brev fra SLF til Tine datert 9. januar 2008 gitt tilbakemelding på at budsjett for faglige tiltak dekket av omsetningsavgiften kun kan gis til avlsarbeid og ikke seminvirksomhet.

NSG har valgt å dele støttesøknadene sine slik at det søkes om støtte i budsjettet for avlsarbeid over omsetningsmidlene, mens støtte om tilskudd til semin rettes til LMD. Det forutsettes i budsjettutkastet for 2009 at LMD støtter også avlsdelen av budsjettet med 500 000 kroner mens midler over omsetningsavgiften utgjør resten av midlene.

Det totale budsjettet for avls- og seminvirksomheten i NSG er på 3 940 000 kroner, det omsøkte beløpet utgjør 36,8 % av dette. Det fremgår av NSGs brev at de andre finansieringskildene til avls- og seminvirksomheten er tilskudd over jordbruksavtalen (LMD) og egne midler fra salg av semin, kursvirksomhet og lignende. Gitt at søknaden innvilges vil NSG få en støtte over omsetningsavgift på melk og kjøtt som utgjør 16,6 % av NSGs⁵ totalt kostnader. Det forutsettes at støttenivået fra andre offentlige myndigheter ligger på samme nivå som tidligere, i 2007 fikk NSG 9,5 millioner kroner i støtte fra Landbruks- og Matdepartementet. Totalt støtte fra offentlige midler vil da være 13,3 millioner kroner og utgjøre ca. 58 % av budsjettet.

Tine har i sitt brev også påpekt nødvendigheten av støtte til NSG, blant annet fordi igangsatt prosjekt på import av sæd (Synnulven-prosjektet) har blitt finansiert med driftsmidler i 2007 og 2008.

SLF mener at det er grunnlag for å gi støtte til NSGs avlsarbeid.

Prosjektsøknader:

Prosjektene defineres ikke som forskningsprosjekter, et forskningsprosjekt tar sikte på å tilføre ny kunnskap, disse prosjektene har som mål å benytte gjeldende kunnskap på en bedre og mer hensiktsmessig måte. Prosjektene er derfor ikke forelagt Norges Forskningsråd. Etter den første oppstartfasen har SLF laget en prosjektmal for hva som skal være med i prosjektbeskrivelsen. Denne prosjektmalen er forelagt Tine og ligger til grunn for disse prosjektsøknadene.

---

⁵ Vi har tatt utgangspunkt i NSGs antatte budsjett for 2009 i dette regnestykket.

Støtte innenfor rammen av faglige tiltak innvilges ikke til varige investeringer eller driftsutstyr da dette ikke anses å være en del av prosjektet, men kun utstyr som benyttes for å kunne gjennomføre prosjektet på en best mulig måte. Innovasjon Norge og Forskningsrådet benytter også en slik praksis ved vurdering av prosjekter.

Termisering av geitemelk i Tine Midt-Norge:

Prosjektbeskrivelsen følger prosjektmalen, det er en grei beskrivelse av prosjektet hvor det blant annet går frem hvordan prosjektet skal gjennomføres. Det dras nytte av tilsvarende prosjekt gjort i Nord-Norge i 2008. Det forutsettes at prosjektet avsluttes i 2009 og at det deretter tas en evaluering av nytteeffekten av termiseringen.

Dette prosjektet er å definere som et tiltaksprosjekt der målet er å heve kvaliteten på melkeleveransene og kunne anvende melken til annet enn fôr. Ved en kvalitetsheving vil Tine motta melk av en mer ensartet kvalitet som kan inngå i produksjonen.

Det forutsettes at prosjektet fullfinansieres fra Tine, og gjennomføres i det omfang som er beskrevet i søknaden. Tine har bedt om dekning av inntil kr 400 000 av totalbudsjettet på kr 1 425 000. Av Tines totale budsjetttramme er kr 825 000 varige investeringer/driftsutstyr mens kr 600 000 gjelder andre kostnader til prosjektgjennomføring. Det forutsettes at prosjektstøtten utgjør en andel av Tines utgifter som ikke relaterer seg til varige investeringer. Det anbefales at kr 400 000 gis som støtte til prosjektet, i tråd med søknad fra Tine BA.

Konsentrering av geitemelk gjennom mikrofiltrering:

Prosjektbeskrivelsen følger prosjektmalen, det er en grei beskrivelse av prosjektet hvor det blant annet går frem hvordan prosjektet skal gjennomføres. Blant prosjektdeltakerne finnes også småskalaprodusenter. Et av poengene ved prosjektet er at Tine skal ha mulighet for å hjelpe småskalaprodusenter med jevnere råstofftilgang gjennom å kunne tilby et mikrofiltrert kaseinkonsentrat. Det forventes at prosjektperioden løper ut 2009, det forventes at det deretter tas en evaluering av nytteeffekten.

Dette prosjektet er å definere som et tiltaksprosjekt der målet er å heve kvaliteten på leveransene og kunne få en bedre anvendelse av melken og en bedre råstoffutnyttelse.

Det forutsettes at prosjektet fullfinansieres fra Tine, og gjennomføres i det omfang som er beskrevet i søknaden. Tine har bedt om dekning av inntil kr 700 000 av totalbudsjettet på kr 3 460 000. Av Tines totale budsjetttramme er ca 2 mill kroner varige investeringer/driftsutstyr mens 1 460 000 kroner gjelder andre kostnader til prosjektgjennomføring. Det forutsettes at prosjektstøtten utgjør en andel av Tines utgifter som ikke relaterer seg til varige investeringer. Det anbefales at kr 700 000 gis som støtte til prosjektet, i tråd med søknad fra Tine BA.

Disse to prosjektene vil fremme kvaliteten av geitemelk. Tidligere år har noe av geitemelken blitt benyttet til fôr og destruksjon. Siste år har det vært tilnærmet balanse i markedet for geitemelk. Det forutsettes av balansen i markedet opprettholdes.

Sak nr.: 12	Sektor: Korn	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Markedsregulering korn faglige tiltak 2009 og 2010 - Søknad om støtte til prosjekt for bedre arealprognoser	Saks nr. (DL): 200829789-/511

Beskrivelse: Norske Felleskjøp har lagt fram søknad om støtte til prosjekt for bedre arealprognoser til bruk ved prognosering av norskprodusert korn, ”Beregning av kornareal ut fra historiske data”. Det søkes om til sammen kr 800 000 fordelt med kr 400 000 i 2009 og kr 400 000 i 2010. Styret i Norske Felleskjøp godkjente på møte 15.10.2008 søknaden.

Hjemmel: Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet jf. forskrift 22.10.2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.

Vedlegg: Brev fra Norske Felleskjøp av 15.10.2008, vedlagt prosjektbeskrivelse.

Forutsetninger: Det blir krevd inn omsetningsavgift på korn og det er tilstrekkelig med midler til disposisjon på Fondet for omsetningsavgift korn.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Budsjett for prosjekt for bedre arealprognoser godkjennes med inntil kr 800 000 som kan anvendes av Fondet for omsetningsavgift korn. Beløpet er fordelt med kr 400 000 i 2009 og kr 400 000 i 2010.](#)

Markedsregulering korn faglige tiltak 2009 og 2010 - Søknad om støtte til prosjekt for bedre arealprognoser

Med brev av 15.10.2008, vedlagt prosjektbeskrivelse oversender Norske Felleskjøp (NFK) søknad om støtte til prosjekt for bedre arealprognoser, "Beregning av kornareal ut fra historiske data." Det søkes om til sammen kr 800 000 med kr 400 000 i hvert av årene 2009 og 2010. Styret i Norske Felleskjøp godkjente på møte 15.10.2008 søknaden. Budsjettet som lå til grunn for fastsettelse av satsen for omsetningsavgift for avtaleåret 2008/2009 og vedtatt av Arbeidsutvalget 19.08.2008, inkluderte kr 200 000 til dette prosjektet for første halvår 2009. Statens landbruksforvaltning (SLF) gir sin tilslutning til den framlagte søknaden.

NFK viser i sin søknad til det pågående prosjektet "Tidlige prognoser for kornavlingene ved bruk av værdata", som Omsetningsrådet på møtet 12.12.2005 ga tilsagn om kr 1 300 000 til, fordelt over årene 2006, 2007 og 2008. Prosjektet har gått etter planen og avsluttes i 2008. Prosjektet har gått ut på å komme fram til metoder for prognosering av kornavling pr. dekar.

Prognosen for totalavling av korn (tilgang av korn) beregnes som avling pr. dekar multiplisert med antall dekar. I det nye prosjektet ønsker NFK å forbedre prognoseringen av arealet.

NFK presiserer videre at som markedsregulator er en av de viktigste oppgavene for NFK å utarbeide prognoser for tilgang og forbruk av norsk korn. Prognosene danner grunnlag for eventuell iverksetting av avsetningstiltak i regi av markedsregulator og for tilrådinger om importkvoter. Både matmel- og kraftfôrindustrien er også avhengig av tidlige og sikre prognoser i forbindelse med sin planlegging.

For de aktuelle prognosene presiserer NFK at det er prognosering av avlingsnivået pr. dekar, som grunnlag for tilgangsprognosen for norsk korn, som er mest usikker. Det pågående prosjektet som avsluttes i år ble igangsatt for å bedre dette. Forbruksprognosene er forholdsvis sikre.

NFK meddeler videre i sitt brev at prognosert totalt kornareal er forholdsvis sikkert, mens fordelingen mellom artene er noe mer usikker. NFK har de senere årene arbeidet med å benytte arealtall fra SLFs elektroniske registrerte søknader om produksjonstilskudd ved prognosering av kornarealene. I 2007 ble det hentet ut slike data i flere omganger. Bruk av uttrekk av data tidlig i august viste et større avvik med hensyn til fordeling mellom artene enn senere i måneden.

NFK presiserer at det er den tidlige prognosen som er mest etterspurt. Selv om det ikke er store avvik i prognoserte arealer etter dagens rutiner, foreligger det et forbedringspotensiale. En ulempe med dagens opplegg er videre at det er basert på godt skjønn og erfaring hos enkeltpersoner i Felleskjøpet.

Bioforsk Apelsvoll har, på tilsvarende måte som i det pågående prosjektet for prognosering av avling pr. dekar, foreslått å utarbeide en mer objektiv og mindre personavhengig metode for prognosering av kornareal.

Av prosjektbeskrivelsen for det nye prosjektet går det bl.a. fram: ” I dette prosjektet skal en lage matematiske/statistiske modeller for arealberegning av hver kornart, der en benytter sammenhenger mellom historiske data på en tilsvarende måte som i det eksisterende prosjektet ” Tidlige prognoser for kornavlingene ved bruk av værdata.” All aktuell kunnskap og erfaring som ligger bak eksisterende metode søkes integrert i den nye metoden, samtidig som den gjøres minst mulig avhengig av subjektive vurderinger og dermed mer robust.”

Det legges opp til et toårig prosjekt med følgende budsjetterte kostnader, kr.

Aktiviteter	2009	2010	Sum
Reiser	10 000	10 000	20 000
Programvare	10 000	10 000	20 000
Arbeid	380 000	380 000	760 000
Sum kostnader	400 000	400 000	800 000

NFK vil være prosjekteier og adm. dir. i NFK formell styringsgruppe. Det vil bli nedsatt en referansegruppe der representanter fra industri og handel inviteres med.

SLFs vurderinger

SLF støtter NFK i nødvendigheten av å kunne ha tilgang på tidlige og sikre tilgangsprognoser for korn. Prognosene bør være tilgjengelige omkring 1. august i avlingsåret. Tall hentet ut fra søknader om produksjonstilskudd gir ikke det nødvendige grunnlaget for beregning av kornarealene på dette tidspunktet. I dag beregnes kornarealene med basis i foregående års totalareal og arealfordeling mellom artene samt endringer i kvantum omsatt og leierenset såkorn i forhold til foregående år. Beregningene skjer manuelt, og resultatet er i stor grad basert på erfaring og skjønn hos utøveren. En slik subjektiv metode er i stor grad personavhengig og følgelig sårbar. Disse forhold utgjør avgjørende svakheter med metoden.

I prosjektet ”Tidlige prognoser for kornavlingene ved bruk av værdata” er det utviklet en modell der det koples sammen historiske data for vær og avling samt værdata i prognosesesongen. I det nye prosjektet vil selve modellutviklingen baseres på samme metodiske tilnærming. Tidligere års kornarealer og omsatt og leierenset såkorn samt kornareal og omsatt og leierenset såkorn i prognosesesongen, vil bli koplet sammen i en modell for å komme fram til prognosetall for årets kornarealer fordelt på de ulike artene.

Det er en styrke for prosjektet at det i stor grad kan bygge på kunnskap og erfaringer fra det 3-årige prosjektet som fortsatt pågår, men som utløper i 2008. Som bidrag til dette er at i likhet med det pågående prosjektet, vil også det nye prosjektet bli gjennomført i regi av Bioforsk Øst Apelsvoll (tidligere Planteforsk Apelsvoll). Prosjektlederen som leder det pågående prosjektet, vil også lede det nye.

I totalvurderingen har NFK lagt til grunn den økonomiske gevinsten prosjektet antas å ha for markedsreguleringen, og følgelig søkes det om en fullfinansiering over omsetningsavgiften.

Sak nr.: 13	Sektor: Pels	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Budsjett for anvendelse av midler i fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn 2009	Saks nr. (DL): 200829576- /514.62

Beskrivelse: Norges Pelsdyrslag (NPA) legger i brev av 17. oktober 2008 fram søknad om å disponere 2,4 millioner kroner fra fondet for omsetningsavgift på pelsskinn i 2009. Midlene skal brukes til opplysningsvirksomhet og faglige tiltak innen pelsdyrsektoren i 2009. NPA fremmer samtidig forslag om å videreføre satsen for omsetningsavgift på pelsdyrskinn med 1 %.

Søknaden er drøftet med København Fur (KF) før den er sendt til SLF. KF har ingen merknader til forslaget.

Hjemmel: Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, § 2.

Vedlegg: Brev av 17. oktober 2008 med vedlegg datert 10. oktober.

Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler på fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

- Vedtak:
1. Omsetningsrådet foreslår overfor Landbruks- og matdepartementet at sats for omsetningsavgift på pelsdyrskinn videreføres med 1,0 % i 2009.
  2. Av fondet for omsetningsavgiften på pelsdyrskinn kan det for 2009 anvendes inntil 2 400 000 kr til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Budsjett for anvendelse av midler i fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn 2009

I dokument av 10.oktober 2008 legger NPA fram forslag til budsjett for faglige tiltak og opplysningsarbeid for 2009. Styret i NPA har behandlet og godkjent budsjettet. Totalbudsjettet til NPA for 2009 er ca. 14 mill. kroner, en økning på 1 mill. kr fra 2008 og 2007. Økningen er nødvendig for å opprettholde aktiviteten på samme nivå som foregående år.

Sats for omsetningsavgift, pelsdyrskinn

NPAs årsmøte 21. mai i år vedtok å fremme forslag overfor Omsetningsrådet om at satsen for pelsskinnavgiften i 2009 fastsettes til 1,0 %. dvs. en videreføring av gjeldende sats.

Nivået på omsetningsavgiften, vurdering av fondsreserven og budsjettet for neste år må sees i sammenheng og har derfor alltid vært behandlet samtidig.

Perioden 2000 – 2009 viser følgende utvikling:

Årstall	Avgift, %	Fond per 1.1 (mill./kr)	Avgiftsinngang (mill./kr)
2000	1,75	0,4	3,7
2001	1,75	0,7	5,2
2002	1,75	1,5	4,7
2003	1,75	0,4	3,8
2004	2,25	0,3	5,6
2005	2,25	0,0	4,5
2006	1,0	0,4	3,0
2007	1,0	0,4	2,2
2008	1,0	0,1	2,2*
2009	1,0**		

* Innbetalt avgift per 20. oktober. Faktura for september til Kopenhagen Fur, 113 000 kr kommer i tillegg.

** Avgiftssats foreslått av NPA

Budsjett for anvendelse av pelsskinnavgift 2009

Budsjettet bygger på at foreslått sats for omsetningsavgift blir vedtatt av OR.

Omsetningsverdien av norsk skinnproduksjon er avhengig av:

- antall skinn – anslaget bygger på
  - antall forsikrede dyr
  - anslått endring i antall avlsdyr
  - lagerendring av skinn hos produsentene
- oppnådd pris pr. skinn
  - forventer lavere prisnivå både for mink og rev kommende sesong sammenlignet med prisene inneværende sesong. Dette er vanskelig å prognosere fordi skinnene selges på auksjon til verdensmarkedspriser (US dollar)
  - vekslingskurs US dollar - norske kroner

På bakgrunn av dette er anslått omsetning av skinn i 2009:

Rev: 200 000 skinn à 550 kr/skinn

Mink: 610 000 skinn à 220''

Samlet verdi ca 240 mill. kr

Sats for omsetningsavgift på 1 % vil tilføre fondet 2,4 mill. kr i 2009.

Alle pelsdyrprodusenter i Norge er medlemmer i NPA. NPA understreker i sin budsjettsøknad at tiltakene som finansieres helt eller delvis med pelsskinnavgift, er til nytte for alle produsenter, uavhengig av salgssted for produserte skinn.

I likhet med tidligere år er budsjettet for 2009 forelagt Kopenhagen Fur (KF) før behandling i NPAs styre. KF hadde ingen kommentarer til det framlagte budsjettet.

Kommentarer til budsjettet for 2009

Tabellen nedenfor viser budsjett over omsetningsavgiften for 2007, 2008 og 2009 og regnskap for 2007.

Aktivitet/post	Budsjett oms.avgift 2007, kr	Regnskap 2007, kr	Budsjett oms.avgift 2008, kr	Budsjett oms.avgift 2009, kr
Opplysningsarbeid	150 000	60 000	150 000	170 000
Faglig opplysning, produsent	160 000	140 000	160 000	240 000
Sykdomsbekjempelse og overvåkning	600 000	490 000	650 000	650 000
Dyrevelferd	450 000	250 000	530 000	530 000
Forskningsprosjekter	1 190 000	1 138 000	710 000	575 000
Administrasjonsutgifter	150 000	150 000	200 000	235 000
SUM	2 700 000	2 228 000	2 400 000	2 400 000

Regnskapet for 2007 ble nær 500 000 kr lavere enn budsjettet. Dette skyldes at omsetningen av skinn ble lavere enn det som ble lagt til grunn for budsjettet, følgelig også tilgangen av midler til fondet for pelsskinnavgift. Kommentarer til regnskapet for 2007 finnes i ORs årsmelding for 2007.

Opplysningsarbeid

NPA vil i 2009 videreføre deltakelse på regionale landbruksdager og landbruksutstillinger. I 2009 er det planlagt å delta på 5 arrangementer av 1-3 dagers varighet. Formålet med dette er å presentere pelsdyrnæringa ved å vise fram dyr og skinn og dele ut informasjonsmateriell. NPA vil i 2009 arbeide videre med informasjon av viktige støttespillere som politikere, media, offentlig forvaltning, skoler og yrkesutøvere i landbruket.

NPA ber om å få disponere 170 000 kr av fondsmidlene til opplysningsarbeid.

Faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent

Pelsskinn er et produkt der det er svært store prisforskjeller mellom gode og mindre gode produkter. Dette kan illustreres ved at enkelte produsenter oppnår inntil 15 % høyere

skinnpris enn gjennomsnittet. I tillegg til skinnpris betyr reproduksjon svært mye for lønnsomheten i produksjonen og forskjellen mellom gode og mindre gode produsenter er også der svært store.

NPA vil i 2009 drive faglig opplysningsvirksomhet for produsenter på tre områder:

- avlskontroll, bruk av databaserte avlsprogram. NPA ønsker å øke produsentens kompetanse på dette området. Det vil skje i form av møter, kurs og direkte kontakt med produsenter.
- skinnutstillinger. I 2009 er det planlagt 15 lokale og 1 sentral skinnutstilling, et ledd i arbeidet med å heve kvaliteten av produserte skinn.
- livdyrmønstringer. I 2009 er det planlagt 15 lokale livdyrmønstringer, der formålet er å formidle kunnskap om utvalg av avlsdyr for å få riktig kvalitet av produserte skinn. NPA presiserer i sin søknad at livdyrmønstringene vil bli arrangert i tråd med bestemmelsene i forskrift om hold av pelsdyr, der det med virkning fra 1. januar 2009 er nye bestemmelser om utstilling av levende dyr.

NPA ber om å få disponere 240 000 kr av fondsmidlene til disse tre faglige tiltakene.

Sykdomsbekjempelse og overvåking

Aktivitetene fôrproduksjonshygiene og sykdomsbekjempelse videreføres i 2009.

Det blir utført et sentralt organisert arbeid med veiledning til fôrprodusentene som sikrer at fôret er av god hygienisk kvalitet og at fôrsammensetningen er optimal med tanke på pelsdyras varierende fôrkrav gjennom året. Videre er det viktig at råvarene er av god kvalitet for å unngå fôrbårne sykdommer. Utviklingen har ført til at anleggene som produserer pelsdyrfôr blir færre og større, følgelig økt behov for kvalitetssikring av det ferdige fôret.

Sykdommer som skabb, ringorm og plasmacytose fører til redusert skinnkvalitet, redusert reproduksjon og tap av dyr. På dette området er det viktig både med forebyggende arbeid og oppfølging ved smitte.

NPA ber om å få disponere 650 000 kr av fondsmidlene til disse tiltakene.

Dyrevelferd

I 2009 er det formidling av forskningsresultater til produsenter og kompetansebevis for den enkelte produsent som er hovedaktivitetene når det gjelder dyrevelferd. I 2009 vil det bli holdt møter med Mattilsynet om tilpasning til bestemmelser i eksisterende forskrifter og revidering av forskrift om hold av pelsdyr. Det vil også bli satt i gang et arbeid med å utvikle et sertifiseringssystem for pelsdyrhold, slik at den enkelte produsent kan dokumentere sine kunnskaper på området. Det blir utviklet kursmaterieell i år, og i 2009 vil det bli holdt kurs for pelsdyrholdere.

NPA ber om å få disponere 530 000 kr av fondsmidlene til dyrevelferdstiltak.

Forskningsprosjekter

I 2008 ble det inngått avtale med Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) om å gjennomføre prosjektet "Erteproteinmel som fôr til blårev i reproduksjonsperioden.

Tilsetning av fôrenzymer.” Prosjektet blir avsluttet i 2009, og resultatene fra arbeidet publisert. NPA ber om å få disponere 95 000 kr av fondsmidlene til dette prosjektet.

Prosjektet ”Sosial motivasjon og burutforming for rev” er et prosjekt som også gjennomføres av UMB. Prosjektet startet i 2006 og går over 4 år. Samlet kostnadsramme for prosjektet er 4,6 mill. kr, og budsjettert bruk av fondsmidler i 2008 er 480 000 kr.

NPA ber om å få disponere i alt 575 000 kr av fondsmidlene til forskningsprosjekter.

Administrasjonsutgifter

Arbeid med planlegging og gjennomføring av ulike faglige tiltak, administrasjon av forskningsprosjekter m.v. utføres av styret og administrasjonen i NPA. Utgiftene til å administrere aktiviteter finansiert med fondsmidler er anslått til 90 000 kr (3,3 % av totale administrasjonsutgifter). I tillegg ber NPA om å få disponere 145 000 kr til rådgivende utvalg innen avl og etologi. Planlagt aktivitet i 2009 er 3 møter og 1 befaringsfor hvert av utvalgene.

NPA ber om å få disponere 235 000 kr av fondsmidlene til administrasjonsutgifter.

SLFs vurdering

NPA har oversendt budsjettet for 2009 til København Fur (KF), som har meldt tilbake at de ikke har merknader til det fremlagte budsjettet. SLF vurderer dette slik at KF er enig i den linjen som NPA har lagt seg på når det gjelder bruk av omsetningsavgiften, og at KF støtter vurderingene om at igangsatte tiltak og nye tiltak som skal settes i gang i 2009 kommer hele pelsdyrnæringa til gode.

SLF forutsetter at NPA gjennomfører tiltakene i tråd med egen søknad, slik at det ikke kan være tvil om at tiltakene som helt eller delvis finansieres med midler fra fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn er til gagn for alle pelsdyrholdere, uavhengig av salgssted for skinn.

Søknaden om bruk av sats for omsetningsavgift på skinn og bruk av fondsmidler i 2009 er behandlet av NPAs styre. Den er også drøftet med KF. SLF anbefaler at budsjett for bruk av fondsmidler i 2009 innvilges i tråd med søknaden fra NPA.

Sak nr.: 14	Sektor: Kjøtt og fjørfe	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2009	Saks nr. (DL): 200830186- /514.42

Beskrivelse: Med brev av 24. oktober 2008 foreslår Nortura et budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for 2009 på kroner 16 474 821, fordelt med kroner 11 705 920 på kjøtt og kroner 4 768 901 på egg.

Hjemmel: Forskrift 22. oktober 2008 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3-3.

Vedlegg: Brev fra Nortura av 24. oktober 2008.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Bjørn-Ole Juul-Hansen fremmet i møtet følgende forslag til vedtak:

- 1) Det godkjennes et budsjett på kroner 11 705 920 for Norturas administrasjon av dagens markedsregulering i kjøttsektoren i 2009.
- 2) Det godkjennes et budsjett på kroner 4 768 901 for Norturas administrasjon av dagens markedsregulering i eggsektoren i 2009.
- 3) Saken tas opp på nytt når avklaringen på hvordan markedsordningen blir for andre halvår 2009.

Begrunnelsen for forslaget er det pågående arbeidet med revideringen av markedsordningene for kjøtt og egg. Endringene i markedsordningene skal gjennomføres fra 1. juli 2009.

Sekretariatets forslag ble vedtatt mot tre stemmer (Bjørn-Ole Juul-Hansen, Simon Helge Dahl, Sigrid Helland).

Vedtak:

- 1) Det godkjennes et budsjett på kroner 11 705 920 for Norturas administrasjon av markedsreguleringen i kjøttsektoren i 2009.
- 2) Det godkjennes et budsjett på kroner 4 768 901 for Norturas administrasjon av markedsreguleringen i eggsektoren i 2009.

Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2009

Nortura oversender i brev av 24.10.2008 forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for 2009. Det legges fram et samlet budsjett for kjøtt og egg. Budsjettforslaget har en ramme på kroner 16 474 821. Av dette er kroner 11 705 920 knyttet til administrasjonsgodtgjøring på kjøtt, mens kroner 4 768 901 er knyttet til administrasjonsgodtgjøring for egg.

Budsjettet for administrasjonsgodtgjøring på kjøtt og egg for 2009:

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Forslag budsjett 2009	Endring 2009-2008	Endring %
KJØTT					
Antall årsverk totalt	9,4	9,6	8,9	-0,7	-7 %
Lønn	6 418 998	6 480 335	5 847 309	-633 026	-10 %
Drift	4 063 727	4 152 495	4 474 334	321 839	8 %
Styret	674 820	674 400	674 400	0	0 %
Reiser	280 963	304 877	304 877	0	0 %
Prognosetjenester	528 880	280 000	0	-280 000	-100 %
Revisjon	155 000	155 000	155 000	0	0 %
Andre kostnader	250 060	250 000	250 000	0	0 %
Sum	12 372 448	12 297 107	11 705 920	-591 187	-5 %
Nøkkeltall					
Antall årsverk	9,4	9,6	8,9	-0,7	-7 %
Lønnskostnader per årsverk	682 872	675 035	657 001	-18 034	-3 %
Driftskostnader pr. årsverk	624 691	605 914	658 271	52 357	9 %
Totale kostnader per årsverk	1 307 563	1 280 949	1 315 272	34 323	3 %
EGG					
Antall årsverk totalt	4,9	3,9	3,8	-0,1	-3 %
Lønn	3 779 145	2 632 636	2 468 108	-164 528,0	-6 %
Drift	1 331 940	1 960 074	2 020 302	60 228,0	3 %
Styret	168 705	168 660	175 406	6 746,0	4 %
Reiser	123 007	46 895	70 085	23 190,0	49 %
Prognosetjenester	144 240	70 000	0	-70 000,0	-100 %
Revisjon	0	35 000	35 000	0,0	0 %
Sum	5 547 037	4 913 265	4 768 901	-144 364,0	-3 %
Nøkkeltall					
Antall årsverk	4,9	3,9	3,8	-0,1	-2,6 %
Lønnskostnader per årsverk	771 254	675 035	649 502	-25 533,0	-3,8 %
Driftskostnader pr. årsverk	360 794	584 777	605 472	20 695,0	3,5 %
Totale kostnader per årsverk	1 132 048	1 259 811	1 254 974	-4 837,0	-0,4 %

Personal

Personalkostnadene knyttet til markedsregulering kjøtt er foreslått redusert fra kroner 6 480 335 til 5 847 309 (10 %). Antall årsverk som inngår i markedsreguleringen er foreslått redusert fra 9,6 til 8,9. Det opplyses blant annet om at stabsfunksjonen til avdelingen Norsk

Kjøtt Totalmarked opphører fra 2009 som følge av pensjonering. Oppgavene er tillagt avdelingen for øvrig.

Når det gjelder personalkostnad knyttet til markedsregulering egg er det foreslått en reduksjon på 6 % fra 2 632 636 til 2 468 108. I budsjettet er det lagt opp til en reduksjon av antall årsverk fra 3,9 til 3,8.

Drift

Budsjettet for markedsregulering kjøtt er foreslått økt med 8 % 4 152 495 til 4 474 334, mens det for egg økes med 3 % 1 960 074 til kroner 2 020 302.

Styret

Fra og med 2002 har andelen av Gilde Norsk Kjøtt sitt styre knyttet til markedsregulering vært 30 %. For Prior Norge var styrets andel med markedsreguleringen tidligere satt til 20 %. Etter at kylling ble tatt ut av markedsreguleringen i 2007 ble dette redusert med 1/3. Nortura foreslår at en andel på 30 % legges til grunn for styret i Nortura BA. Dette tilsvarer forslag og vedtak for 2008. Styrets arbeid med markedsregulering er estimert med kroner 877 000. Kostnadene er fordelt på kjøtt og egg, og sammenliknet med budsjettet for 2008 økes utgiftene noe på egg.

Reiser

Kostnader knyttet til reiser for markedsregulering kjøtt i 2009 er holdt på samme nivå som i 2008. Når det gjelder kostnader knyttet til markedsregulering egg økes disse fra 46 895 til 70 085 (49 %).

Revisjon

Når det gjelder revisjon holdes det på samme nivå som i 2008 for både egg og kjøtt.

Prognosetjenester og andre kostnader

Som i 2008 søkes det om kroner 250 000 til Norsvin for å dekke kostnadene til en tilbakemeldingsordning som skal øke sikkerheten i seminarer inn til prognoseutvalget. Utviklingen av en WEB-løsning i In Gris har tatt tid, og ettersom oppslutningen enda ikke er tilstrekkelig søkes det om midler også for 2009.

Det er ikke foreslått noen midler på posten prognosetjenester for 2009. Prognosearbeidet som tidligere ble utført av Norsk Landbrukssamvirket er nå tillagt avdelingen Totalmarked i Nortura BA. Kostnadene dekkes dermed over årsverk i avdelingen.

Beregningene for kjøtt og egg bygger på felles forutsetninger. Fellesavdelinger som totalmarked, regnskap, lønning, sentralbord og personal har oppgaver for både kjøtt og egg. Kostnader fra disse avdelingene fordeles på fondene for kjøtt og egg med 80 % på kjøtt og 20 % på egg. For avdelingen Totalmarked legges 0,7 av 6,8 årsverk på egg. Kostnader knyttet til regnskapsavdelingen er fordelt med 50 % på egg og 50 % på kjøtt på grunn av at mye av rapportering på egg er lagt til regnskapsavdelingen. Andre avdelinger retter seg direkte mot enten kjøtt eller egg. I tabellen under er det synliggjort hvordan kostnadene fordeles på ulike avdelinger i Nortura med mer. Tabellen viser også hvordan de ulike kostnadene fordeles på egg og kjøtt.

	Beregnet årsverk	Totalt egg og kjøtt	Andel kjøtt	Kostnader kjøtt	Andel egg	Kostnader egg
Norsk Kjøtt Totalmarked	6,80	8 247 996	0,9	7 398 938	0,1	849 058
IKT	0,00	1 092 000		942 000		150 000
Regnskapsavdelingen	1,80	1 789 956	0,5	894 978	0,5	894 978
Lønningsavd	0,05	45 131	0,8	36 105	0,2	9 026
Personalavd	0,05	60 724	0,8	48 579	0,2	12 145
Sentralbord/telefon	0,10	173 180	0,8	138 544	0,2	34 636
Post, kopi, rekvisita	0,10	77 416	0,8	61 932	0,2	15 483
Konserndirektør	0,40	598 506	0,8	478 804	0,2	119 701
Styret		877 032	0,8	701 626	0,2	175 406
Spesiell bevilgning Norsvin		250 000	1	250 000		0
Kontrollavdeling	1,40	754 414	1	754 414		0
Vareforsyning	0,50	627 487		0	1	627 487
Div fjørfe	0,50	627 487		0	1	627 487
NE	0,20	250 995		0	1	250 995
Lokalt	0,80	1 003 980		0	1	1 003 980
Totalt	12,70	16 474 821		11 705 920		4 768 901*

* Totalltallene i nederste linje representerer de omsøkte beløpene. Summen i kolonnen "Kostnader egg" avviker litt (kr 1482) fra summen av linjene i tabellen.

SLFs vurdering

SLF har gjennomgått forslaget til budsjett og vurdert budsjettet til å være hensiktsmessig og i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelsen på kjøtt og eggsektoren.

Samordningen av markedsregulatorfunksjonene på kjøtt og egg har bidratt til å redusere de samlede administrasjonskostnader på omkring 700 000 kroner.

Sak nr.: 15	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Budsjett for Tines administrasjonskostnader i 2009	Saks nr. (DL): 200706582- /514.10

Beskrivelse: Budsjett for kostnadene ved å administrere markedsreguleringen av melk i 2009

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter jf. forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (FOR-2008-10-22 nr. 1136) § 3-3

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 22.10.2008

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtaket: [Budsjettet for Tine BAs administrasjonskostnader for markedsreguleringen i 2009 på totalt 11 405 000 kroner godkjennes.](#)

Budsjett for Tines administrasjonskostnader i 2009

I brev av 22.10.2008 oversender Tine BA (Tine) forslag til godtgjørelse for administrasjon av markedsreguleringen hos markedsregulator i 2009. Totale kostnader er beregnet til 11 405 000 kroner. Dette er en reduksjon på 7,3 % sammenlignet med budsjettet for 2008.

Tabell 1 sammenfatter administrasjonsbudsjettet for 2009. Her vises også vedtatt budsjett for 2008 og regnskapet for 2007.

Tabell 5

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Endring 2008-2009 kr	Endring 2008- 2009 %
Totale kostnader					
Lønn	6 602 130	6 724 000	6 006 000	-718 000	-10,7
Drift	4 386 203	4 475 000	3 924 000	-551 000	-12,3
Styret	595 000	620 000	650 000	30 000	4,8
Reiser	140 000	140 000	150 000	10 000	7,1
Prognosestjenester	528 900	100 000	400 000	300 000	300,0
Revisjon	318 400	250 000	275 000	25 000	10,0
Sum	12 570 633	12 309 000	11 405 000	-904 000	-7,3
Nøkkeltall					
- Hovedkontoret					
Antall årsverk	6,3	6,8	5,7	-1,1	-16,2
Lønnskostnader pr. årsverk	673 000	676 000	700 000	24 000	3,6
Driftskostnader pr. årsverk	465 627	466 000	475 000	9 000	1,9
Totale kostnader pr. årsverk	1 138 637	1 142 000	1 175 000	33 000	2,9
- Regionalt					
Antall årsverk	3,9	3,5	3,2	-0,3	-8,6
Driftskostnader pr. årsverk	372 501	373 000	380 000	7 000	1,9
Totale kostnader pr. årsverk	978 201	981 000	1 010 000	29 000	3,0

Hjemmel

Godtgjørelse av Tines administrasjonskostnader er hjemlet i forskrift 22.oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3-3.

Hovedkontoret

▪ Årsverk

Prognosearbeidet i markedsreguleringen budsjetteres med lavere ressursbruk ettersom det ikke ble ansatt en egen person til dette arbeidet fordi mesteparten av arbeidet nå blir utført etter avtale med Norsk Kjøtt Totalmarked. Redusert ressursbruk ved hovedkontoret skyldes også en forskriftsendring som medfører at oppgjøret på flere tiltak i markedsreguleringen på melk endres, fra halvårlig til årlig.

Samlet forventer Tine en reduksjon på 1,1 årsverk ved hovedkontoret.

▪ Lønnskostnader

Tine forventer en generell lønnsvekst i 2009 på 3,6 %, noe som fører til at lønnskostnadene pr. årsverk øker fra 676 000 kroner til 700 000 kroner, dvs en økning på 24 000 kroner.

▪ Driftskostnader

Driftskostnadene øker med 1,9 % eller 9 000 kroner. Driftskostnadene pr. årsverk blir dermed på 475 000 kroner.

Regionale kostnader

▪ Årsverk

Tine forutsetter effektivisering av arbeidet med markedsregulering i meieriselskapene og budsjetterer med en reduksjon i antall årsverk på 0,3.

▪ Lønnskostnader

Lønnen pr. årsverk i meieriselskapene utgjør 90 % av lønnen i hovedkontoret. Også her er lønnsveksten antatt å bli på 3,6 % i 2009. Lønn pr. årsverk blir da 630 000 kroner og økningen utgjør 22 000 kroner.

▪ Driftskostnader

Driftskostnadene pr. årsverk er antatt å være 80 % av tilsvarende kostnader i hovedkontoret. Også i meieriselskapene forventes det at økningen i 2009 blir på 1,9 % tilsvarende 7 000 kroner. Driftskostnader pr. årsverk for 2009 i meieriselskapene budsjetteres dermed til 380 000 kroner.

Totalt

Årsverk, lønnskostnader og driftskostnader er summen av kostnadene regionalt og ved hovedkontoret.

▪ Reisekostnader

Det forventes en økning på 10 000 kroner eller 7,1 % i kostnader til reiser. Samlet budsjetteres reisekostnadene til 150 000 kroner for 2009.

▪ Prognosetjenester

Prognosearbeidet vil i 2009 bli utført i samarbeid med Norsk Kjøtt Totalmarked til en avtalt kostnad på 400 000 kroner pr. kalenderår.

- **Revisjon**

Overgangen fra halvårs- til årsoppgaver i markedsreguleringen medfører færre innsendte oppgaver og mindre behov for revisorattestasjoner. Kostnadene er derfor redusert i forhold til regnskapsåret 2007, men man budsjetterer med en økning på 10 % eller 25 000 kroner for 2009. Kostnader til revisjon er for 2009 budsjettert til 275 000 kroner.

Vurdering av budsjettet

Tine BA har foreslått en reduksjon i administrasjonsbudsjettet på 7,3 %.

Endret forskrift for markedsregulering av jordbruksvarer medfører at oppgjøret på flere tiltak i markedsreguleringen på melk endres fra halvårlig til årlig. Endringen medfører at det blir færre innsendinger av oppgaver fra administrasjonen i Tine, noe som igjen gir en mulighet til å effektivisere og redusere ressursbruken. SLF mener det er positivt at forskriftsendingen så raskt gir resultater.

Når det er godt samsvar mellom produksjon og etterspørsel etter produkter, vil det også være mindre behov for markedsregulerende tiltak. Det er derfor viktig for markedsreguleringen at det er høy kvalitet og god treffsikkerhet på prognosene. I forbindelse med økte produksjonsrammer i melkesektoren i 2007, påpekte departementet at det var behov for en forbedring i bakgrunns materialet og at det er markedsregulators ansvar til en hver tid å ha godt prognosemateriale, jf. protokoll mellom avtalepartene fra 05.10.2007. Utarbeidelse av prognoser ble samtidig flyttet fra Norsk Landbrukssamvirke til Tine. Prognosearbeidet vil i 2009 bli utført i samarbeid mellom Tine og Norsk Kjøtt Totalmarked. SLF har forventninger til at dette vil gi bedre grunnlagsmateriale og prognoser.

SLF registrerer at kostnader til styrearbeid og reiser forventes å øke til tross for redusert arbeid med oppgaver knyttet til markedsreguleringen.

I vedtak i Omsetningsrådet (OR) 07.12.2006 ble det vedtatt at Tine skal få dekket sine kostnader etter regnskap og at budsjettet bare er veiledende. Dersom regnskapsførte kostnader overstiger budsjettet, vil markedsregulator få dekket dokumenterbare kostnader. SLF slutter seg således til de vurderinger Tine har foretatt i forbindelse med utarbeidelsen av budsjettet for administrasjonskostnadene og anbefaler at budsjettet godkjennes.

Sak nr.: 16	Sektor: Grønt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Markedsordningen for epler og poteter - Budsjett for administrasjon 2009	Saks nr. (DL): 200705742- /514.22

Beskrivelse: Grønt Produsentenes Samarbeidsråd (GPS) har lagt fram et budsjett på kr 605 000 for GPS – Avsetningstiltak for 2009.

Hjemmel: Lov 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Vedlegg: Budsjett og arbeidsplan for GPS – Avsetningstiltak som vedlegg til brev fra GPS datert 14.10.2008 (vedlegget datert 25.09.2008).

Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift hagebruk. Det kan gjøres mindre budsjettoverføringer mellom hovedposter i budsjettet.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

- Vedtak:
1. Det godkjennes et budsjett på kr 605 000 for Grønt Produsentenes Samarbeidsråds administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter i 2009.
  2. Omsetningsrådet gir arbeidsutvalget fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger for epler og poteter i 2009.

Markedsordningen for epler og poteter - Budsjett for administrasjon 2009

Grønt Produsentenes Samarbeidsråd (GPS) har gjennom brev av 14.10.2008 oversendt arbeidsplan og budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2009. Arbeidsplanen og budsjettet for 2009 omfatter de samme typer aktiviteter som ble gjennomført av GPS – Avsetningstiltak i 2008.

Regnskap for 2007 og budsjett for 2008 og 2009 for GPS – Avsetningstiltak er satt opp i tabellen nedenfor.

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Endring Kr*	Endring %*
Totale kostnader					
Personal	186 876	190 000	157 000	-33 000	-17,4
Drift	102 387	100 000	108 000	8000	8,0
Reiseutgifter	38 362	65 000	65 000	0	0
Prognosetjenester (graveprøver)	197 600	200 000	200 000	0	0
Innleid hjelp - kontroller	19 325	75 000	75 000	0	0
Sum	544 550	630 000	605 000	-25 000	-4,0
Nøkkeltall					
Antall årsverk	0,25	0,25	0,25	0	0
Personalkostn. pr. årsverk	747 504	760 000	628 000	-132 000	-17,4
Driftskostnader pr. årsverk	409 548	400 000	432 000	32 000	8,0
Totale kostnader pr. årsverk	1 310 500	1 420 000	1 320 000	-100 000	-7,0

* Endring i forhold til vedtatt budsjett for 2008

Arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør og som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet utgjør til sammen 0,75 årsverk. Fruktlageinspektørens stilling utgjør 0,5 årsverk, mens administrasjon av avsetningstiltakene utgjør 0,25 årsverk (en og samme person utfører begge funksjonene). Fordelingen av årsverk mellom de to funksjonene har vært den samme i flere år.

I sin søknad om tilskudd til administrasjon av avsetningstiltak for 2009 orienterer GPS om at det er gjort en beregningsfeil i tidligere år i tilknytning til fordelingen av lønnskostnader mellom de to funksjonene. Administrasjon av avsetningstiltak er blitt belastet med for høye lønnskostnader, mens fruktlagerinspektøren er blitt belastet med for lave lønnskostnader. GPS ønsker for 2009 at hver av de to funksjonene skal ha personalkostnader i budsjettene som samsvarer med stillingsbrøken. Med bakgrunn i ovennevnte er personalkostnader knyttet til administrasjon avsetningstiltak for 2009 redusert, jf. tabellen over.

Lønnskostnader i budsjettet for GPS – Avsetningstiltak og for Fruktlagerinspektøren er til sammen økt med 4,3 % fra 2008 til 2009. I statsbudsjettet for 2009 er det prognosert med en lønnsvekst på samme nivå som det GPS – Avsetningstiltak foreslår i sitt budsjett for 2009. GPS – Avsetningstiltak har opplyst at det i deres lønnsbudsjett også ligger kostnader knyttet til en forsikringsordning for den tilsatte.

Avsetningstiltakene på hagebrukssektoren omfatter i dag kun tiltak innenfor epler og poteter. På epler har en årvisse tiltak i form av reguleringslagring og fabrikklevering. Billigsalg er også et mulig tiltak etter forhåndsgodkjennelse av Omsetningsrådets arbeidsutvalg. For poteter vil markedssituasjonen det enkelte år avgjøre om det gjennomføres tiltak.

I forbindelse med avlingsprognose potet er det tatt ut ca. 80 graveprøver både i 2007 og 2008. GPS foreslår å videreføre tiltaket med uttak av ca. 80 graveprøver i 2009.

Posten Innleid hjelp – kontroller er uendret i budsjettet fra 2008 til budsjett for 2009. Posten vil kunne variere ganske mye med omfanget av reguleringsvirksomheten. Budsjettet vil være tilstrekkelig til å dekke kontrolltiltak i et år med normale avlinger og uten at det settes i verk regulerings tiltak på matpotet. Ved en større potetregulering vil det påløpe betydelige utgifter til kontroll for å sikre at det skjer rettmessige utbetalinger.

Statens landbruksforvaltning (SLF) sin vurdering

SLF mener at GPS - Avsetningstiltak foreslår et budsjett for personalkostnader i 2009 som ligger innenfor akseptabel ramme.

Under posten innleid hjelp er det i budsjettet for 2009 tatt utgangspunkt i et normalår for frukt. Dersom det skulle bli behov for markedsregulering i potetsektoren, eller en regulering innenfor epler ut over det normale, vil det kunne bli behov for å søke om bruk av ytterligere midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.

Sak nr.: 17	Sektor: Korn	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Administrasjonsgodtgjørelse til markedsregulator - Budsjett 2009	Saks nr. (DL): 200604300- /513.00

Beskrivelse: Norske Felleskjøp har lagt fram et budsjett på 4 635 200 for administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2009.
Budsjettet er godkjent av Norske Felleskjøps styre 15.10.2008.

Hjemmel: Forskrift 22.10.2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3-3.

Vedlegg: Brev fra Norske Felleskjøp av 15.10.2008

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Det godkjennes et budsjett på kr 4 610 935 for Norske Felleskjøps administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2009.](#)

Administrasjonsgodtgjørelse til markedsregulator - Budsjett 2009

I brev av 15.10.2008 legger Norske Felleskjøp (NFK) fram budsjettforslag for administrasjon av markedsreguleringen i 2009. Samlet budsjett beløper seg til kr 4 635 200. Budsjettet er godkjent av styret i NFK 15.10.2008. Enkelte av kostnadene som inngår i budsjettet er andel av felleskostnader i NFK. Disse blir behandlet på styremøte i NFK 10.12.2008. SLF vil bli orientert dersom det blir endringer som gir vesentlige konsekvenser for budsjettet. Det bemerkes at Statens landbruksforvaltning (SLF) har foretatt endringer i posten for personalkostnader og følgelig justeringer av totalbudsjettet. SLFs forslag til totalbudsjett blir etter dette kr 4 610 935. SLF gir for øvrig sin tilslutning til det framlagte budsjettforslaget.

Personalkostnader

Samlede personalkostnader i 2009 er av NFK budsjettet til kr 2 282 500. Dette tilsvarer en økning på 6,1 % i forhold til budsjettet for 2008. I St.meld. nr.1 (2008-2009) om nasjonalbudsjettet, anslås det etter en samlet vurdering en lønnsvekst i 2009 på 5 %. SLF har lagt denne forutsetningen til grunn og har følgelig endret NFKs budsjettforslag. Etter dette blir budsjettforslaget for personalkostnadene kr 2 258 235.

Driftskostnader

NFK vil i 2009 ha totalt 6,5 årsverk. Til markedsreguleringen vil det gå med 2,8 årsverk. Det er følgelig ingen endringer i antall årsverk. Markedsreguleringen utgjør 43 % av samlet antall årsverk i NFK. Statistisk sentralbyrå har prognosert den generelle kostnadsveksten til 2009 til 3,1 %. I budsjettforslaget er det lagt til grunn en økning av driftskostnadene på 3,0 % i forhold til budsjett for 2008. Markedsreguleringens andel av driftskostnadene har likevel økt med 3,4 % (kr 50 400) i forhold til budsjettet for 2008. Dette skyldes hovedsakelig økning i honorarer vedrørende regnskapsføring. Ved en gjennomgang av fakturaer som gjelder markedsreguleringa viste det seg at disse representerer en større andel av totalt antall fakturaer i NFK enn det som tidligere er lagt til grunn.

Styret

Styrets kostnader knyttet til markedsreguleringen utgjør etter tidligere gjennomgang 40 % av styrets budsjetterte totalkostnader (eksklusiv reisekostnader, diett og kostnader til årsmøtet). Budsjettet for 2009 er etter dette satt til kr 213 200, som er en økning på kr 3 800 tilsvarende 1,8 % i forhold til budsjettet for 2008.

Kjøp av prognosetjenester

For å kunne utføre oppgaver vedrørende markedsreguleringen er NFK avhengig av å benytte ressurser fra de regionale felleskjøpene og faglig bistand fra forsøksringene m.m. I 2009 regner NFK med å kunne ta i bruk det nyutviklede verktøyet der historiske avlingsdata blir benyttet i prognosearbeidet. Dette vil medføre en ekstra kostnad anslått til kr 20 000 pr. år. På sikt forventes det at dette prognoseverktøyet kan avløse forsøksringenes bidrag til prognosene som i dag honoreres med kr 84 000.

Prognosearbeidet er utvidet til også å omfatte prognosering av matandelen i hveteavlinga. Programmet er resultat av et forskningsprosjekt som matmelmøllene, Bioforsk, UMB og Nofima samarbeider om og omhandler innsamling og analyse av hveteprøver tidlig i

sesongen. NFK har lagt deler av kostnadene med dette programmet på kr 45 000 inn i budsjettet.

E-postundersøkelsene er kommet inn i gode rutiner og kostnadene til disse er i budsjettet redusert fra kr 60 000 til kr 25 000.

Samlet resulterer dette i et budsjett for prognosetjenester for 2009 på kr 426 000. Dette er en økning på kr 30 000 tilsvarende 7,6 % i forhold til budsjettet for 2008.

Budsjett- og regnskapsoversikt, kroner:

	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjettforslag 2009	Endring*	Endring,* prosent
Totale kostnader					
Personal	1 953 366	2 150 700	2 258 235	107 535	5,0
Drift	1 382 521	1 495 600	1 546 000	50 400	3,4
Styret	203 348	209 400	213 200	3 800	1,8
Reiser	155 287	134 500	142 500	8 000	5,9
Prognosetjenester	339 890	396 000	426 000	30 000	7,6
Revisjon	27 980	30 000	25 000	-5 000	-16,7
Andre kostnader	0	0	0	0	0
Sum	4 062 392	4 416 200	4 610 935	194 735	4,4
Nøkkeltall					
Antall årsverk	2,8	2,8	2,8	2,8	
Personalkostnad pr. årsverk	697 631	768 107	806 513	38 406	5,0
Driftskostnad pr. årsverk	493 757	534 143	552 143	18 000	3,4
Totale kostnader pr. årsverk	1 450 854	1 577 214	1 646 763	69 549	4,4

*Endring i forhold til vedtatt budsjett 2008

Samlet budsjett:

Etter SLFs korrigerer av NFKs budsjettforslag for 2009 beløper budsjettet seg til kr 4 610 935, som er en økning på kr 194 735 (4,4 %) i forhold til budsjettet for 2008.

Sak nr.: 18	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 01.12.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader i SLF - Rammebevilgning for 2009	Saks nr. (DL): 200604450- /113.0

Beskrivelse: SLF foreslår med dette rammebevilgning for dekning av administrasjonskostnader i SLF i 2009.

Hjemmel: Lov av 10. juni 1936 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 11.

Vedlegg:

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: 1. Omsetningsrådet godkjenner en budsjettramme på kr 10 326 959 over omsetningsavgiftene til dekning av administrasjonskostnader i 2009. Utgiftene i henhold til nevnte rammebevilgning utgiftsføres i SLFs regnskap og faktureres Omsetningsrådet 2 ganger pr. år medio juni og medio november.

2. Fordelingen mellom de enkelte fondene er som følger:

Melk	25 %
Kjøtt	24 %
Egg	23 %
Fjørfekjøtt	8 %
Hagebruk	6 %
Korn	11 %
Pelsdyrskinn	3 %

3. Omsetningsrådet ber sekretariatet legge frem en vurdering av fordelingsnøkkelen benyttet i pkt. 2 i løpet av 2. halvår 2009.

Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader i SLF - Rammebevilgning for 2009

Statens landbruksforvaltning (SLF) legger med dette fram forslag til administrasjonsbudsjett for 2009 for sekretariatet i SLF, Omsetningsrådet og Tilsynsutvalget. Budsjettet legges fram som en rammebevilgning.

I Regjeringens forslag til budsjett for Landbruks- og matdepartementet for 2009, jf. St.prp. nr.1 (2008-2009), forutsetter Regjeringen en økning i SLFs driftsinntekter på 4,3 % i forhold til 2008.

Driftsinntektene skal svare til SLFs utgifter forbundet med

- administrasjon av LUF og andre fond (dekket av fondsmidler)
- sekretariatet for Omsetningsrådet (dekket av omsetningsavgift)
- administrasjon av kvoteordningen for melk (dekket av overproduksjonsavgiftsmidler)
- prisutjevningsordningen (dekt av prisutjevningssmidler)
- forsknings- og matproduksjonsavgift (dekket av avgiftsmidler)
- inntekter fra oppdrag som SLF påtar seg mot godtgjørelse

Tidligere er budsjettkostnadene for sekretariatsfunksjonen i SLF beregnet ut fra den inntektsøkning som er lagt til grunn i St.prp. nr.1. For 2007 var denne økningen på 3,8 % og for 2008 er denne 4,3 %. For budsjettåret 2009 er det igjen foreslått en økning på 4,3 % i SLF sine administrasjonsutgifter for sekretariatsfunksjonen til Omsetningsrådet.

Forslag til administrasjonsbevilgning for 2009:

	2009	(2008)	(2007)
Sekretariatskostnader SLF	9 191 959	(8 813 000)	(8 458 000)
Honorar Tilsynsutvalgt og Omsetningsrådet	700 000	(700 000)	(700 000)
Revisjon	150 000	(140 000)	(125 000)
Årsmelding for Omsetningsrådet	100 000	(100 000)	(60 000)
Reisekostnader for Tilsynsutvalget og Omsetningsrådet	125 000	(125 000)	(125 000)
Møtekostnader råd og utvalg	60 000	(60 000)	(60 000)
Sum administrasjonskostnader	10 326 959	9 938 000	(9 528 000)

Eventuelle prosjektarbeid, utferder eller lignende som blir initiert av Omsetningsrådet, vil som tidligere bli foreslått bevilget gjennom særskilte vedtak i det enkelte tilfellet.

Det foreslås samme fordeling mellom fondene som i 2008.

Sak nr.: 19	Sektor: Egg	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Satser i markedsreguleringen 2. halvår 2008	Saks nr. (DL): 200402817- /514.30

Beskrivelse: Det er foreslått endring i samtlige satser for markedsregulerende tiltak 2. halvår 2008, sammenlignet med foregående periode. Begrunnelsen for dette er endring i rente og pris.

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen for egg, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, § 2.

Vedlegg: Brev fra Nortura BA av 15. oktober 2008

Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på egg.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Det fastsettes følgende faste satser for markedsregulering i fjørfesektoren for 2. halvår 2008:](#)

Paragraf i retningslinjene	Reguleringstiltak og varegruppe	Satser i øre pr. kg 2. halvår 2008
§ 2-2	<i>Kjølelagring</i>	Egg 11,1 Heleggpulver 15,5
§ 2-2	<i>Fryselagring</i>	Eggehvite 25,0 Heleggmasse 28,8
§ 2-7	<i>Eksportlevering</i>	

[For eksportleveranser av egg, heleggmasse, heleggpulver og eggehvite skal det utbetales en fast kompensasjon pr. kg for kostnader tilknyttet kapitalbinding på 5,86 promille beregnet ut fra faktisk eksportverdi.](#)

Satser i markedsreguleringen 2. halvår 2008

Generelle forutsetninger ved beregning av nye satser

Ved utarbeiding av satser for markedsregulerende tiltak, egg, for 2. halvår 2008 er det ingen prinsipielle endringer i forhold til de foregående periodene. Endring i satsene har primært grunnlag i endret rente og pris.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg i markedsreguleringen er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. Ved beregning av satser er det brukt Nortura BAs engrospriser.

Nortura BA har i satsberegningene for 2. halvår 2008 benyttet følgende engrospriser:

Egg	kr 14,97 pr. kg
Heleggmasse	kr 26,33 pr. kg
Heleggpulver	kr 100,23 pr. kg
Eggehvite	kr 19,87 pr. kg

Rentenivå

Renten i markedsreguleringen blir fastsatt på basis av en sammenveiling av de rentenivåene som er og har vært aktuelle i perioden ut fra registrert og anslått kapitalbehov, og som er nødvendig for å dekke verdien av reguleringslageret. Det er tatt utgangspunkt i et gjennomsnitt av NIBOR 3-måneders rente, pluss tilleggsmargin på 0,2. Dette tilsvarer metoden som ble brukt ved beregning av rente tidligere perioder.

SLF har beregnet renten for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 7,03 % i 2. halvår 2008. For 1. halvår 2008 var rentesatsen 6,52. Økningen er i samsvar med den generelle renteøkningen.

Kjøle- og fryselagring (§ 2-2)

Faste satser for lagring skal også gi dekning for renter, forsikring og svinn inklusive håndtering.

Lagerkostnader for egg og eggprodukter

Lagerleie er noe redusert, lagringskostnad er redusert med 1 øre slik at den i 2. halvår er 9 øre pr. kg pr. uke. Dette medfører at kostnadene til kjølelagring av egg reduseres. Fryselagerkostnad er uforandret, 13 øre pr. kg pr. md.

Sammenliknet med satsene for 1. halvår 2008 er det foreslått en endring i alle satser for kjøle- og fryselagring av egg m.v.

Kjølelagring pr. uke:	Egg	11,1 øre pr. kg, reduksjon 0,8 øre
	Heleggpulver	15,5 øre pr. kg, økning 2,7 øre
Fryselagring pr. måned:	Eggehvite	25,0 øre pr. kg, økning 1,7 øre
	Heleggmasse	28,8 øre pr. kg, økning 2,0 øre

Eksportlevering av egg, eggprodukter og fjørfekjøtt (§ 2-7)

Etter retningslinjer § 2-7 skal det i tillegg til eksporttapet gis en fast sats pr. kg til dekning av kapitalbinding, svinn og risiko. Som følge av renteendringen, endres denne satsen til 5,86 promille, opp fra 5,43 promille 1. halvår 2008.

Oversikt over utvikling av satsene for markedsregulering 2003-2008.

(Satsene oppgitt i øre pr. kg)

	2003		2004		2005		2006		2007		2008	
	1.h. år	2.h. år	1.h. år	2.h. år	1.h. år	2.h. år	1.h. år	2.h. år	1.h. år	2.h. år	1.h. år	2.h. år*
Kjølelagring egg	9,9	9,3	8,8	8,7	8,7	8,8	8,9	9,0	9,4	11,6	11,9	11,1
Kjølelagring heleggpulver	13,6	8,8	7,2	6,6	6,4	6,7	7,2	8,1	9,8	11,5	12,8	15,5
Fryselagring eggehvite	21,5	18,0	16,8	16,4	17,0	17,3	17,7	18,7	20,2	21,8	23,3	25,0
Fryselagring heleggmasse	26,6	21,1	19,0	18,7	18,5	18,9	19,4	20,7	22,8	25,0	26,8	28,8
Rente	7,0	4,1	3,0	2,7	2,6	2,8	3,11	3,66	4,72	5,73	6,52	7,03

*Forslag til vedtak

SLFs vurdering

SLF anbefaler at Norturas forslag vedtas som satser i markedsreguleringen for egg 2. halvår 2008.

Sak nr.: 20	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Omsetningsavgift kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Satser for 2009	Saks nr. (DL): 200829692- /514.43

Beskrivelse: Nortura har i brev av 14.10.2008 fremmet forslag om omsetningsavgiftene på egg og maksimalsatsene for omsetningsavgiften på kjøtt for 2009. Bransjestyret har i brev av 15.10.2008 fremmet forslag om sats for omsetningsavgiften på kylling og kalkun.

Hjemmel: Lov 10. juli 1936 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 5.

Vedlegg: Brev av 14. oktober 2008 fra Nortura.
Brev av 15. oktober 2008 fra bransjestyret.

Behandling i AU: Sekretariatet hadde foreslått å senke maksimalsatsen for gris til 1,0 kr pr. kg for 2009, fra 1,40 kr pr. kg i 2008. Lederen foreslo å beholde dagens maksimalsats for gris på bakgrunn av nye prognoser av november 2008. Prognosene av november 2008 viser et overskudd av svin i 2009 på 900 tonn, mot et underskudd på 4000 tonn i prognosen fra september 2009 som lå til grunn for det opprinnelige forslaget.

Lederens forslag vedrørende maksimalsatsene for omsetningsavgiften på gris og sekretariatets forslag om maksimalsatsene for omsetningsavgiften på storfe og satser for omsetningsavgift på egg, kylling og kalkun ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatet foreslo at maksimalsatsen for omsetningsavgiften for sau/ lam utsettes i påvente av sak om fotråte på sau. Begge sakene vil bli fremmet 01.12.2008. AU sluttet seg til en utsettelse.

Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: 1) Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsene for omsetningsavgiften på kjøtt for 2009 fastsettes til:

Storfe: kr 0,95 pr. kg
Gris: kr 1,40 pr. kg

2) Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften for 2009 fastsettes til:

Egg: kr 0,60 pr. kg
Kylling: kr 0,14 pr. kg
Kalkun: kr 0,14 pr. kg

Omsetningsavgift kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Satser for 2009

Nortura foreslår i brev av 14.10.2008 maksimalsatser for omsetningsavgiften for kjøtt i 2009. I samme brev fremmes også forslag for praktisering av omsetningsavgiften i 2009 på egg, storfe, sau/lam og gris. Bransjestyret har fremmet forslag om sats for omsetningsavgiften på kylling og kalkun.

Markedssituasjonen

2008

Nortura mener den spesielt store veksten i etterspørsel etter egg og kjøtt i 2007 har avtatt, og at vi nå er på nedre del av normaletterspørselen. For kylling er det noe svakere vekst i etterspørselen enn forventet. Det prognoseres et godt balansert marked for egg i 2008, med mindre import enn 2007 (1200 tonn). For egg endte prisuttaket 4 øre over målpris i avtaleåret 07/08, og dette må tas igjen i avtaleåret 08/09.

For storfe er de mer langsiktige trendene uforandret i forhold til tidligere. Prisuttaket i avtaleåret 07/08 på 9 øre over styringspris må tas igjen i avtaleåret 08/09.

For sau/lam prognoseres det en økning i tilførselene som med den registrerte importen fører til et beregnet overskudd på 900 tonn i 2008. Prisuttaket i avtaleåret 07/08 på 6 øre over styringspris må tas igjen i avtaleåret 08/09.

Etterspørselen etter gris er fortsatt stor, men grunnet lav etterspørsel etter feite sorteringer fryses det inn en del purke som må eksporteres i løpet av høsten og/eller etter nyttår. Prisuttaket i avtaleåret 07/08 på 3 øre over styringspris må tas igjen i avtaleåret 08/09.

2009

Markedsbalansen for egg i 2009 er prognosert med et overskudd på om lag 2 100 tonn, grunnet produksjonsvekst og økning i engrossalg. Produksjonsveksten skyldes den nødvendige omstillingen av produksjonen for å imøtekomme nye krav til hold av verpehøner i 2012/2013.

For storfe prognoseres det om lag uendret situasjon og en liten økning i salget. Dette gir et underskudd i 2009 på 8 300 tonn, og tilnærmet lik situasjon som i 2008.

Det forventes en underdekning i markedet for sau/lam på 2 700 tonn i 2009, med en import på 800 tonn og salgsvekst på 2 %.

For svinemarkedet prognoseres det et underskudd på 4 100 tonn etter at importkvotene er fullt utnyttet.

I prognosene forutsettes uttak av målpris/styringspris. Det forventes ikke store volumer på reguleringslager i 2009.

Behovet for midler i 2009

Egg

Fondet for egg er beregnet til å være 14,6 millioner kroner ved inngangen av 2009. For 2009 er det budsjettet med 24,4 millioner kroner til markedsregulering. Til avsetningstiltak er det budsjettet med 19,7 millioner kroner, fordelt med 17 mill. kr til eksport (eggehvite og heleggpulver), 2,5 millioner kroner til spesialmarkeder og 0,2 millioner kroner til supplering og lagring. Nortura har i brev av 4. november 2008 søkt om å få gjennomføre frivillig førtidsslakting av høns i 2009. Kostnadsrammen for tiltaket er ca. 4 millioner kroner. Hvis førtidsslakting gjennomføres, vil det bli en omfordeling mellom de ulike markedsreguleringstiltakene innenfor budsjetttrammen på 19,7 millioner kroner. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet vil kreve omkring 13,4 millioner kroner. Totalt forventet forbruk er beregnet til i overkant av 40 millioner kroner.

Ved å videreføre sats for omsetningsavgift egg med 0,59 kroner pr. kg, beregnes inngangen av midler i fondet i 2009 til 34,8 millioner kroner. OEH har varslet at de kan komme til å søke om midler til ekstraordinære tiltak i forbindelse med markedsoverskudd av egg i 2009. SLF foreslår å videreføre omsetningsavgiften på egg på tilnærmet samme nivå som i 2008, men heve satsen med 1 øre pr. kg til 0,60 kroner pr. kg. Dette gir en inngang på fondet på 35,4 millioner kroner i 2009. Fondet vil reduseres med om lag 4,3 millioner kroner i løpet av året. Innstående på fondet ved utgangen av 2009 dekker ca. 3 måneders forbruk. Det vurderes som tilstrekkelig, men fondet bør ikke bli lavere enn dette.

Oversikten under viser utviklingen av fondet fra 2005 til og med budsjettforslaget for 2009:

EGG	Beh. OR	Regnskap 2005	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009
FOND 1.1		21 079	6 649	14 517	15 557	14 600
Omsetningsavgift		47 950	41 143	32 457	33 120	35 400
Renteinntang fondet		254	242	490	500	500
Annet						
Sum inntekter		48 204	41 385	32 947	33 420	35 900
Administrasjon	1.12.2008	4 917	4 824	5 547	4 913	4 700
Avsetningstiltak		38 524	15 251	12 309	11 200	19 700
Faglige tiltak/opplysning	1.12.2008	17 013	11 148	11 854	12 666	12 672
Spesiell bevilgning fugleinfluenza	1.12.2008				700	700
Sekretariatet	1.12.2008	2 208	2 294	2 197	2 286	2 375
KSL Matmerk generisk markedsf. øko	1.12.2008	---	---	---	212	100
KSL Matmerk ny merkeordning	senere	---	---	---	---	
Sum utgifter		62 662	33 517	31 907	31 977	40 247
Avsetningstiltak, påplussing					2 400	
Fondsendring		-14 458	7 868	1 040	-957	-4 347
FOND 31.12		6 621	14 517	15 557	14 600	10 253

Kjøtt

Fondet for kjøtt er beregnet til å være på om lag 297,5 millioner kroner ved inngangen av 2009. Dette er en fondstørrelse som vurderes å være noe høyere enn nødvendig. For 2009 er det budsjettet med om lag 52 millioner kroner til avsetningstiltak. Dette er fremdeles på et lavt nivå, men litt høyere enn budsjettet for 2008 som var på et historisk lavt nivå. Noe reguleringslagring samt salg med frysefradrag bidrar til økte kostnader. Det budsjetteres også med eksport av purke. I tillegg kommer faglige tiltak og opplysningsvirksomhet som er budsjettet med 119 millioner kroner. Med administrasjonskostnader til Omsetningsrådets

sekretariat på 2,5 millioner kroner er totalt forventet forbruk i markedsreguleringen beregnet til 173,5 millioner kroner. Med en forventet renteinntekt av omsetningsavgiften på 16 millioner kroner vil behovet for omsetningsmidler bli på 157,5 millioner kroner.

Oversikten under viser utviklingen av fondet fra 2005 og fram til og med budsjettet for 2009:

KJØTT	Beh. OR	Regnskap 2005	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Budsjett 2009
FOND 1.1		133 909	186 677	197 050	348 381	297 498
Omsetningsavgift		340 765	376 720	371 401	91 500	120 000
Renteinntang fondet		3 916	6 001	12 675	14 000	16 000
Annet			3 862	126		
Sum inntekter		344 681	386 583	384 202	105 500	136 000
Administrasjon	01.12.2008	12 534	11 865	12 372	12 297	12 297
Avsetningstiltak		166 829	232 040	99 062	23 103	39 703
Faglige tiltak/opplysning	01.12.2008	110 971	130 459	119 126	117 323	118 900
Sekretariatet	01.12.2008	1 579	1 846	2 309	2 385	2 478
KSL Matmerk generisk markedsf. øko	01.12.2008				1 275	1 000
KSL Matmerk ny merkeordning	senere	---	---	---	---	
Sum utgifter		291 913	376 210	232 871	156 383	174 378
Fondsending		52 768	10 373	151 331	-50 883	-38 378
FOND 31.12		186 677	197 050	348 381	297 498	259 120

Estimatet for 2008 gir en utgående reserve på om lag 14,6 millioner kroner for egg og 297,5 millioner kroner for kjøtt.

I årets jordbruksavtale ble det bestemt at purke, råne og sau skal tas ut som reguleringsvare fra 01.01.2009. Disse kjøttslagene skal dermed ha en omsetningsavgift som kun dekker kostnadene knyttet til opplysningsvirksomhet og faglige tiltak. Dette har Nortura tatt hensyn til i forslag til satser.

Nortura foreslår følgende praktisering av omsetningsavgiften i 2009:

	22.12.2008	29.12.2008	03.08.2009	21.09.2009	02.11.2009
Egg		0,59			
Storfe		0,20	0,90		0,20
Lam		0,50		1,40	
Sau		0,50			
Gris	0,60				
Purke/råne		0,50			

Forslaget gir en utgående reserve på om lag 259 millioner kroner for kjøtt, og om lag 10 millioner kroner for egg i 2009.

Med bakgrunn i de foreslåtte satsene over forslås følgende maksimalsatser:

	2009	2008
Storfe	0,95	0,95
Sau/lam	1,40	1,40
Gris	1,00	1,40

Kylling og kalkun

Bransjestyret har foreslått en videreføring av omsetningsavgiften på kylling og kalkun med kr 0,14 pr. kg. Omsetningsavgiften skal kun dekke kostnadene ved faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. I beregningene av omsetningsavgiften er det lagt til grunn en prognosert produksjon på 83 300 tonn kjøtt fra tobeinte dyr⁶ i 2009, som er en økning på 4,2 % fra 2008.

Kostnaden med foreslått budsjett for Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt og Animalia er på ca 20 øre pr. kg, og den foreslåtte satsen for omsetningsavgift fjørfe på 14 øre pr. kg vil redusere fondet med ca. 5 millioner kroner løpet av 2009. Ved utgangen av 2009 vil fondet for omsetningsavgift fjørfekjøtt være ca. 10 millioner kroner.

Bransjestyret vil i forkant av neste års budsjett drøfte nødvendig størrelse for fondet og legge en langsiktig strategi for ønsket utvikling av samlet omsetningsavgift for fjørfekjøtt.

SLFs vurdering

EGG

Norturas prognose for produksjon av egg i 2009 er 55 000 tonn. I tillegg omsettes anslagsvis 4 000 tonn ved direktesalg, slik at prognose for produksjon i alt i 2009 er 59 000 tonn. Eggmarkedet er fortsatt nær balanse, men i 2. halvår 2008 har produksjonen vært noe større enn forbruket, slik at det i 2008 vil bli brukt ca. 2,4 millioner kroner mer enn budsjettet til avsetningstiltak. I 2009 forventes det at eggmarkedet vil utvikle seg slik at behovet for avsetningstiltak blir høyere enn i år. Budsjettet for avsetningstiltak i 2009 økes med ca. 5 millioner kroner sammenlignet med forventet forbruk i 2008 til 19,7 millioner kroner. Uttak fra fondet vil i følge budsjettet øke med ca. 6 millioner kroner sammenlignet med budsjettet for 2008.

SLF foreslår å heve satsen for omsetningsavgift med 1 øre pr. kg til 0,60 kroner pr. kg i 2009. Det vil gi en tilførsel av midler til fondet som er ca. 4,3 millioner kroner lavere enn utbetalingene fra fondet, og innestående på fondet ved utgangen av 2009 vil være ca. 10 millioner kroner. Dette er tilstrekkelig utbetalinger for ca. 3 måneder etter dagens regime for markedsregulering, egg, og er lavere enn ønskelig, jf. akseptabelt nivå som tidligere er vurdert til å være 6 måneders forbruk.

KSL Matmerk har søkt om støtte til generisk økologisk markedsføring og ny merkeordning, jf. egne saker i dagens møte. Til generisk markedsføring er det foreslått å stille til disposisjon 100 000 kr fra fondet for omsetningsavgift egg. En eventuell innvilging av søknaden om støtte til ny merkeordning kan innebære en utbetaling fra samme fond på inntil 400 000 kroner.

I jordbruksoppgjøret i år ble det bestemt at markedsordningene for kjøtt og egg skal tas opp til vurdering med tanke på å gjennomføre endringer i jordbruksavtaleperioden 1.7.2009-30.6.2010. SLF foreslår å vurdere en eventuell endring i sats for omsetningsavgift egg etter at jordbruksoppgjøret 2009 er gjennomført.

---

⁶ 72 600 kg kylling og 10 700 kg kalkun

KJØTT

Maksimalstatsene er foreslått med bakgrunn i en forventet markedssituasjon for 2009 og på bakgrunn av forslagene til satser på omsetningsavgiften. Statsene innebærer en videreføring av maksimalstatsene for 2008, med unntak av satsen på gris som reduseres noe.

Nortura har også skissert en praktisering av omsetningsavgiften i 2009. I forslaget er det tatt hensyn til at purke, råne og sau tas ut som reguleringsvare fra 01.01.2009. Det vises til søknader fra KSL Matmerk om støtte til generisk økologisk markedsføring og ny merkeordning, jf. egne saker i dagens møte. SLF foreslår en bevilgning til generisk økologisk markedsføring på 1 million kroner for 2009 fra fondet for kjøtt. En eventuell innvilgning av søknaden vedrørende ny merkeordning kan innebære en kostnad for fondet for kjøtt i størrelsesorden 4 millioner kroner.

SLF har vurdert Norturas forslag til praktisering av omsetningsavgift i 2009. Forslaget vil redusere fondet med om lag 38 millioner kroner. Som beskrevet ovenfor, kan reduksjonen av fondet bli på noe nærmere 42 millioner kroner. Dette fører til en utgående reserve på 255 millioner kroner. SLF mener at denne fondsstørrelsen gir tilstrekkelig sikkerhet, og at det ikke er nødvendig med økning i forslaget til satser.

SLF mener de foreslåtte maksimalstatsene gir tilstrekkelig rom for eventuelle markedsendringer.

SLF har mottatt foreløpig sak fra bransjestyret om bruk av omsetningsavgiftsmidler til tiltak mot fotråte den 7. november 2008. Hvis dette, etter behandlingen i Norturas konsernstyre 14. november 2008 fører til en søknad, vil saken legges fram for Arbeidsutvalget 1. desember 2008. Dette kan få konsekvenser på fastsettelsen av satser for sau og lam for 2009.

KYLLING OG KALKUN

Kostnader til faglige tiltak som dekkes av fondet for fjørfekjøtt vil både i 2008 og 2009 være ca. 20 øre pr. kg kjøtt. Avgiften er i 2008 14 øre pr. kg. I saksframlegget til Omsetningsrådet ved behandling av satser for 2008 (møte 6.12.07) står det: "SLF mener at fondet bør bygges ned til et mer anvendelig nivå". Fondet var ved utgangen av 2007 20,7 millioner kr. Med den differansen som er mellom uttak fra fondet pr. kg produsert kjøtt og avgiftssats, vil fondet være redusert med anslagsvis 5 millioner kroner i løpet av 2008 til ca. 15 millioner kroner. Ved å videreføre satsen for omsetningsavgift fjørfekjøtt, i 2009, vil en få en ytterligere reduksjon i fondet på anslagsvis 5 millioner kroner til ca. 10 millioner kroner ved utgangen av 2009.

KSL Matmerk har søkt om støtte fra fondet for omsetningsavgift fjørfekjøtt til generisk økologisk markedsføring og ny merkeordning, jf. egne saker i dagens møte. Til generisk markedsføring er det foreslått å stille til disposisjon 200 000 kr fra fondet for omsetningsavgift fjørfekjøtt. En eventuell innvilgning av søknaden om støtte til ny merkeordning kan innebære en utbetaling fra samme fond på inntil 800 000 kroner.

SLF vurderer 10 millioner kroner som tilstrekkelig størrelse av fondet ved utgangen av 2009 og foreslår at satsen for omsetningsavgift fjørfekjøtt, settes til 14 øre pr. kg også for 2009.

Sak nr.: 21	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Omsetningsavgiften på melk – Satser for 2009	Saks nr. (DL): 200706583- /514.12

Beskrivelse: Omsetningsavgiften endres til 10 øre per liter fra 01.01.2009. Det er en økning på ett øre fra 2. halvår 2008 da den i revidert budsjett ble satt til 9 øre.

Markedsreguleringsbudsjettet for melk som tar for seg inntekter, utgifter og størrelsen på fondet er grunnlaget for fastsettelse av omsetningsavgiften.

Hjemmel: Lov av 7. oktober 1936 nr. 6 om å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 5.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 24.10.08

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og Matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk settes til 10 øre per liter fra 01.01.2009.](#)

Omsetningsavgiften på melk og budsjett for markedsreguleringen i 2009

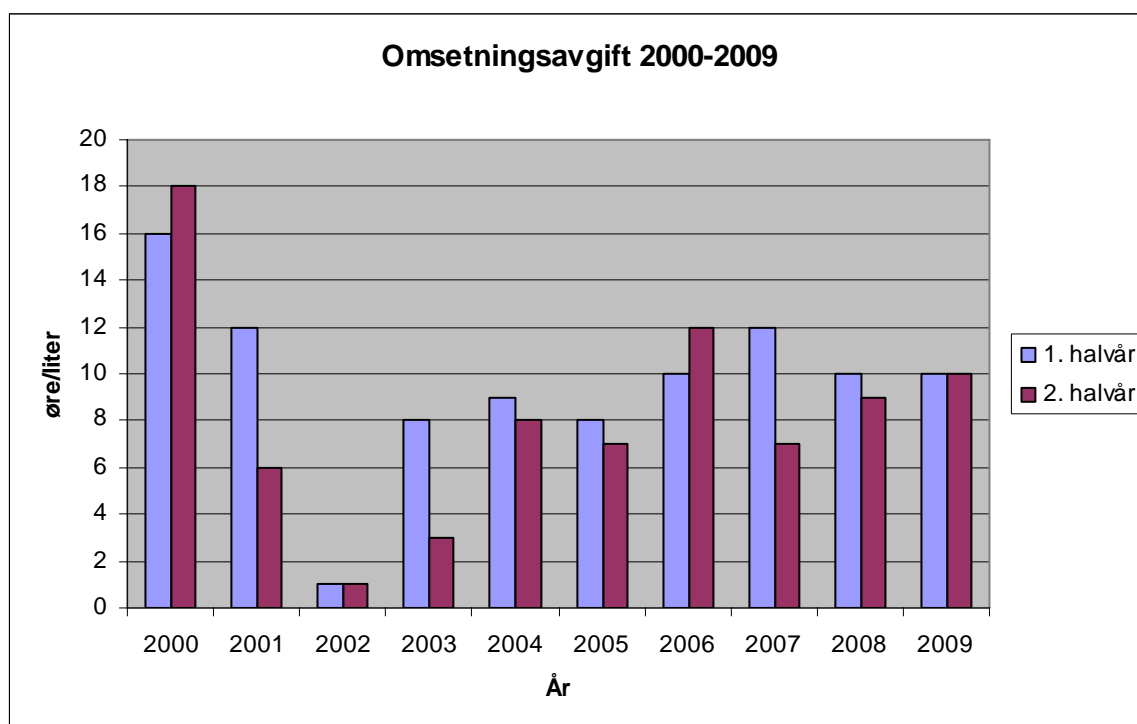
I henhold til lov av 10.07.36 nr. 6 "Lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror" § 5 kan det pålegges avgift på omsetningen av melk. Det er markedsregulator som foreslår nivået på omsetningsavgiften, og avgiften settes forskuddsvis.

Grunnlaget for å fastsette satsen for omsetningsavgift på melk tar utgangspunkt i forventede inntekter, kostnader og endringer i fondets størrelse. Det er en nær sammenheng mellom forventede melkeleveranser året gjennom og inntektene til fondet for omsetningsavgift for melk. Inntekter er innkrevd omsetningsavgift og overproduksjonsavgift samt renteinntekter fra fondet. Kostnader er avsetningstiltak, Tine BAs (Tines) administrasjonsgodtgjørelse, faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon i Statens landbruksforvaltning (SLF).

Tine legger frem budsjett for markedsreguleringskostnadene og forslag til omsetningsavgift for 2009 i brev av 24.10.2008. Tines forslag til omsetningsavgift fra 1. januar 2009 er 10 øre per liter. Dette er en økning på ett øre i forhold til omsetningsavgiften 2. halvår 2008.

Utviklingen i omsetningsavgiften for melk

Figuren viser utviklingen av omsetningsavgiften fra 2000 til 2009, gitt at nye forslag til omsetningsavgift vedtas.

Postene – endringer fra revidert budsjett 2008

Tine forventer at melkeleveransen vil være 1 511 millioner liter kumelk og 20 millioner liter geitmelk. Prognoseutvalgets markedsprognose per september 2008 gir et anslag for 2009 på

1 527 millioner liter kumelk. Det er en differanse på 16 millioner liter. SLF har valgt å legge Tines anslag til grunn ved beregning av omsetningsavgift.

Budsjettet for 2009 er sammenliknet med revidert budsjett fra 2008 og endringene i kroner står i parentes. Sammenligningene forutsetter at SLFs forslag i dette budsjettet og øvrige budsjetter som behandles i dagens møte tas til følge.

Utgifter

Reguleringseksport

Tine forventer ikke reguleringseksport av hvitost i 2009, men det kan bli tatt opp til vurdering på et senere tidspunkt, avhengig av råstofftilgangen og salgsutviklingen på det norske markedet.

Smør (+ 6 300 000): Det er budsjettert med 3 000 tonn smør til eksport. Selv om kvantumet reduseres noe i forhold til inneværende års justerte prognose forventer Tine en lavere salgspris og dermed en høyere prisedskrivningssats. Både priser og valutakurser på verdensmarkedet varierer mer enn vanlig, og Tine antar at oppnådd pris vil ligge i størrelsesorden 13-14 kroner per kilo. Totale kostnader er beregnet til 30,6 millioner kroner.

Prisedskrivning:

Smørolje (+ 100 000): Leveransene av smørolje til margarinindustrien er forventet å bli 645 tonn, som er noe lavere enn forventet i 2008. Kostnadene er beregnet til 3,3 millioner kroner.

Skummetmelkpulver til fôr (- 800 000): Påvirkes av hvor stort volum pulver Tine har på lager. Tiltaket ble ved revidert budsjettbehandling 2008 satt til 3,3 millioner kroner, i opprinnelig budsjettbehandling ble det foreslått 0. Kostnadene er nå beregnet til 2,5 millioner kroner.

Spesialmarkeder (+ 1 000 000): Det er forventet at denne ordningen, som budsjettert i revidert budsjett ender på 5 millioner kroner i 2008. Satsen for hvitost til spesialmarkeder øker for 2009 fra 15 kr/kg til 18 kr/kg, jf. sak 8 i AU 22. oktober 2008. Kostnadene er beregnet til 6 millioner kroner.

Kasein (+ 100 000): Tine forutsetter om lag samme kvantum i 2009 som de siste årene, og samme satser som i 2. halvår 2007. Oppgaven for 2008 vil bli behandlet i 2009. I følge Tine er det ikke tatt spesielt hensyn til målprisøkningen fra 1. juli 2008, det er flere forhold som har betydning i vurderingene, blant annet produksjonskostnader og pris i markedet. Kostnadene er beregnet til 7,6 millioner kroner.

Geitmelk til fôr (uendret): Det forventes at det meste av geitmelken benyttes i ordinær produksjon, det er kun geitemelk produsert i Trøndelag og som ligger utenfor satsningsområdet som benyttes til fôr. Volumet er beregnet til 0,2 millioner liter, og de totale kostnader er beregnet 0,9 millioner kroner.

Andre tiltak

Kapasitetsgodtgjørelse (uendret): Størrelsen på denne utgiftsposten varierer med Tines melkekurve, Tine Industris melkebehov og kompensasjon gitt ved løpende regulering. Det

forventes relativt liten endring i forhold til tidligere og kostnadene foreslås uendret i forhold til revidert budsjett 2008, til 30 millioner kroner.

Reguleringstransport (- 1 500 000): Tine forutsetter ingen endring i satsen og beregner de totale kostnadene til 19,3 millioner kroner.

Reguleringslagring (+ 1 400 000): Størrelsen på lageret vil øke i 2009 som følge av lageroppbygging. I tillegg forventes det en økning i satsene blant annet på grunn av høyere rente og tilvirkningsverdi. Se også sak om satser til reguleringslagring 2. halvår 2008 som skal opp i dagens møte. Totale kostnader er beregnet til 19 millioner kroner.

Pristap/prisgevinst (uendret): Tine forventer en prisgevinst på 3 millioner kroner og posten er uendret fra i fjor.

Avkorting (uendret): Posten er uendret fra i fjor og er på 500 000 kroner.

Administrasjonskostnader i Tine (- 900 000): Det er en reduksjon i administrasjonskostnadene i forhold til revidert budsjett 2008. De totale kostnadene er beregnet til 11,4 millioner kroner. Se egen sak i dagens møte om budsjett for administrasjonskostnadene.

Skolemelk (+ 100 000): Forventet salg er 19,7 millioner liter skolemelk. Tine forventer at tilskuddsatsen vil ligge på 2 kr/liter. Totale kostnader er beregnet til 39,4 millioner kroner.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Faglige tiltak (+ 350 000): I år fordeles støtten til faglige tiltak til Geno og Norsk sau og geit (NSG) til avlsarbeid. I tillegg er det foreslått å innvilge støtte til to prosjekter fremmet av Tine. Totale kostnader er beregnet til 9 050 000 kroner. I Tines budsjettforslag på faglige tiltak på 9 500 000 kroner ligger også støtte til KSL Matmerk sin generiske markedsføring av økologiske matvarer, se egen sak om dette i dagens møte. Se også egen budsjettsak om faglige tiltak.

Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) (- 500 000): SLF foreslår at total ramme settes som foreslått av Tine til 25,5 millioner kroner. For mer om budsjettet til Opplysningskontoret se egen sak i dagens møte.

Melkekvotesystem/leveransedatabase (- 2 500 000): Det er i Tines budsjettforslag budsjettert med 2 millioner kroner til systemet i 2009. Det vises i den forbindelse til sak i AU 17. juni 2008. Midlene på 2 millioner kroner vil i stor grad benyttes innværende år⁷ og det søkes om tilleggsfinansiering på 1,1 millioner kroner for neste år. SLF foreslår derfor at budsjettet for 2009 har en ramme på 1,5 millioner kroner for fagsystemet for kvoteordningen for melk og leveransedatabase for melk og kjøtt. For mer om dette, se egen sak i dagens møte.

Administrasjon av kvoteordningen (+ 300 000): Kostnadene øker på grunn av generell lønnsvekst. Det er lagt inn et tillegg på ca. 4,3 %. Totale kostnader er beregnet til 8,3 millioner kroner.

---

⁷ Ref. møte med Seksjon produksjonsregulering i SLF

Administrasjonskostnader i SLF (+ 100 000): Årsaken til økningen er kostnadsvekst i sekretariatet. Totale kostnader er beregnet til 2,6 millioner kroner.

Inntekter

Omsetningsavgift (+ 4 800 000): Inntektene fra omsetningsavgiften øker. Det er nødvendig å holde omsetningsavgiften på dette nivået ettersom også utgiftene øker. Det forventes større inntekter via overproduksjonsavgiften enn fjorårets reviderte budsjett, men allikevel ikke nok til å sette en lavere omsetningsavgift. I tillegg forventes det ikke en like stor inntekt på kvotesalg som ved fjorårets reviderte budsjett. Inntektene fra omsetningsavgiften blir totalt 153 100 000 kroner med en omsetningsavgift på 10 øre per liter i 2009.

Overproduksjonsavgift (+ 20 700 000): Det forventes en økning i overproduksjonsavgift i 2009. Økningen kommer som følge av at det skal betales overproduksjonsavgift for alt som produseres utover 2 % over kvote.

Renter (uendret): Renteinntektene i fondet forutsettes å ligge på samme nivå som i revidert budsjett 2008.

Ekstraordinære inntekter: (- 5 500 000): Det forutsettes at inntektene ved salg av kvote på økologisk melk ikke blir like stor for 2009 som budsjettet i revidert budsjett for 2008. Basert på tilslutning til kjøp av økologisk kvote i 2008 er det prognosert at inntekten for 2009 kan bli ca 10,5 millioner kroner.

Beholdning fond 1.1.09: 52 425 000

Beholdning fond 31.12.09: 47 475 000

Endring av fondskapital (-4 950 000): Fondskapitalen reduseres med nesten 5 millioner kroner til 47,5 millioner kroner. Det er knyttet usikkerhet til inntektene fondet får fra salg av kvote, samtidig er det også usikkerhet vedrørende størrelsen på overproduksjonsavgiften. Det er i tillegg tatt høyde for støtte til ny merkeordning. Endringen i fondskapitalen er med bakgrunn i dette noe usikker.

Omsetningsavgift i 1. og 2. halvår: SLF foreslår at omsetningsavgiften settes til 10 øre per liter i 2009.

Tabell 1 oppsummerer sekretariatets budsjettforslag for 2009, sammenlignet med revidert budsjett i 2008 og regnskapet for 2007. Mindre avvik kan forekomme da det er benyttet desimalavrundinger i utregningen.

Tabell 6

MELK	Beh OR	Regnskap 2007	Revidert budsjett 2008	Forslag budsjett 2009
Fond 1.1		108 188	72 825	52 425
Omsetningsavgift		149 824	148 300	153 100
Overprod. avgift		921	24300	45000
Renter		2 388	1 000	1 000
Ekstraord. inntekter		0	16000	10500
Sum inntekter		153 133	189 600	209 600
Markedsregulering		90 967	109 600	115 800
Faglige tiltak/opplysning	01.12.2008	67 628	73 600	73 950
Ekstraord. kostnader	01.12.2008	7 131	4 000	1 500
Administrasjon	01.12.2008	12 703	12 300	11 400
Adm. kvoteordning		7 644	8 000	8 300
Adm. Omsetningsrådet		2 424	2 500	2 600
KSL Matmerk generisk økologisk markedsføring	01.12.2008			1 000
KSL Matmerk ny merkeordning	senere			
Sum utgifter		188 497	210 000	214 550
Fondsendring		-35 364	-20 400	-4 950
Fond 31.12		72 824	52 425	47 475
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/liter		12	10	10
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/liter		7	9	10

Totale inntekter (+ 20 000 000): De totale inntektene øker til 209,6 millioner kroner. Årsaken er at omsetningsavgiften settes opp med ett øre sammenlignet med 2. halvår i fjor samt at det er budsjettert med en økning i overproduksjonsavgiften.

Totale utgifter (+ 4 550 000). Totale utgifter øker til 214,5 millioner kroner, det meste av økningen kommer som resultat av økte kostnader til markedsregulering.

De totale inntektene øker mer enn de totale utgiftene sammenlignet med fjoråret. I 2008 var det en reduksjon i fondets størrelse på omtrent 20 millioner kroner. Det er ikke lagt opp til slike reduksjoner i fondet for neste budsjettperiode.

Vurderinger

Fondet vil være 47,5 millioner kroner ved utgangen av året, gitt at forutsetningene i budsjettet holder. Dette er en reduksjon på nærmere 5 millioner kroner fra 1.1.2009. Hvis inntektene fra kvotesalg blir mindre enn antatt eller overproduksjonsavgiften ikke blir like høy som antatt vil dette føre til at fondskapitalen reduseres ytterligere. Det er derfor usikkerhet knyttet til fondets størrelse.

Når det gjelder kostnadene i foreslått budsjett fra Tine har SLF gjort endringer i budsjettet i forhold til faglige tiltak, se over. Budsjettet er også redusert med 500 000 kroner på posten

ekstraordinære kostnader, jf. drøfting over når det gjelder melkekvotesystem/ leveransedatabase. Det vises til søknader fra KSL Matmerk om støtte til generisk økologisk markedsføring og ny norsk merkeordning, jf. egne saker i dagens møte. SLF foreslår bevilgning til generisk økologisk markedsføring på 1 million kroner for 2009 fra fondet for omsetningsavgift på melk. En eventuell innvilgning av søknaden vedrørende ny merkeordning innebærer en kostnad fra fondet for omsetningsavgift på melk på 4 millioner kroner. Slik vil fondets utgående reserve bli på 43,5 millioner kroner. SLF mener at denne fondsstørrelsen gir tilstrekkelig sikkerhet.

Da budsjettet for 2006 ble behandlet, vurderte sekretariatet det som forsvarlig at fondet hadde en størrelse som kunne dekke kostnader/ à-konto utbetalinger i 2 måneder. À-konto utbetalingene per måned i 2008 varierte fra 7,7 millioner kroner til 21,3 millioner kroner.

Sekretariatet foreslår å sette omsetningsavgiften til 10 øre per liter, som er likt Tines forslag.

Sak nr.: 22	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Satser for reguleringslagring 2. halvår 2008	Saks nr. (DL): 200402536- /514.12

Beskrivelse: Nye satser for reguleringslagring av melkeprodukter 2. halvår 2008.

Satsene for de ulike produktgruppene endres, fire av satsene øker mens satsen for lagring av kasein reduseres. Uendret sats for overføring av reguleringsprodukter.

Hjemmel: FOR-2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer og retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter § 2-2-2.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 30.10.08.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Følgende satser for reguleringslagring 2. halvår 2008 vedtas:](#)

- Fryselagring av smør 24,65 (øre/kg)/mnd
- Kjølelagring av hvitost 33,56 (øre/kg)/mnd
- Fryselagring av ekte geitost 49,83 (øre/kg)/mnd
- Tørrlagring av tørrmelk 26,59 (øre/kg)/mnd
- Tørrlagring av kasein 40,00 (øre/kg)/mnd
- Overføring av reguleringsprodukter 5,30 øre/kg

Satser for reguleringslagring 2. halvår 2008

I brev av 30. oktober 2008 foreslår Tine BA (Tine) satser for reguleringslagring 2. halvår 2008. Satsene for smør, hvitost, geitost og tørrmelk økes, mens satsen for kasein reduseres. Satsen for overføring av reguleringsprodukter holdes uendret. Tine opplyser at denne satsen ikke har kommet til anvendelse i den senere tid og at de forsøker å unngå flytting av reguleringsprodukter mellom lagre.

Hjemmel

FOR-2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer og retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter § 2-2-2 hjemler ordningen. I henhold til retningslinjenes § 2-2-2 kan Tine kompenseres for lagringskostnader. Lagringsgodtgjørelse ytes for reguleringslagring som er nødvendig for å oppfylle forsyningspliktens krav til stabile leveranser gjennom året, samt for eventuell lagring for senere eksport.

Satsgrunnlag

Satsen for reguleringslagring fremkommer som summen av kapitalbinding og øvrige kostnader ved lagring, samt lagringskostnader. Følgende kostnadselementer inngår i grunnlaget for satsene:

- Kapitalbinding og øvrige kostnader ved lagring
Utgangspunktet for beregning av kapitalbinding og lagerkostnader er prinsippene som ble fastsatt av Omsetningsrådet 21.06.2002, 30.04.2003 og 30.04.2004. Det er her lagt til grunn at markedsregulator skal ha dekning for kostnadene knyttet til kapitalbinding av varer på reguleringslager. Vareverdien beregnes ut fra varenes tilvirkningskostnader, fratrukket verdien av biprodukter som framkommer i produksjonen.

Tilvirkningsverdien for produktene er råstoffverdi omregnet til kg produkt pluss tilvirkningskostnader som påløper frem til lagring. Råstoffverdi beregnes som antatt veid gjennomsnittlig noteringspris for 2. halvår 2008 korrigert for gjeldende sats i prisutjevningsordningen for melk fratrukket biproduktverdien. Råstoffverdien for smør beregnes som gjeldende produksjonsfløteverdi for fløte korrigert for gjeldende sats i prisutjevningsordningen. For omregning fra liter råvare til kg produkt benyttes gjeldende omregningsfaktorer for melk og fløte.

Kapitalbindingen for varer på reguleringslager beregnes med utgangspunkt i varens tilvirkningsverdi multiplisert med en rentesats. Rentesatsen fastsettes av Statens landbruksforvaltning med hjemmel i retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter § 2-5, og er på 6,57 % for 2. halvår 2008. Kapitalbindingen beregnes som en sats i øre/kg per måned.

- Lagringskostnader
Her inngår avskrivninger av bygninger og maskiner, kapitalkostnader samt driftskostnader. Lagringskostnadene oppgis i øre/kg per måned.

- Overføringskostnader mellom ulike reguleringslager
Dette er kostnader på grunn av ekstra lagerhåndtering ved overføring av reguleringsprodukter fra et lager til et annet for videre lagring. Her kan det godtgjøres for uttak og innlegg med en fast sats i øre per kg overført produkt.

Nye satser

Med utgangspunkt i disse tre nevnte komponentene foreslår Tine satser for reguleringslagring av melkeprodukter for 2. halvår 2008 som vist i tabell 1. Ved denne satsendringen øker satsene for alle produkter med unntak av kasein. I tillegg er satsen for håndtering ved overføring av reguleringsprodukter mellom reguleringslagre uendret.

Økte satser skyldes økt rentesats, økt noteringspris som følge av at målpris på melk og at produksjonsverdi på fløte har økt. Dette medfører endringer i tilvirkningsverdi for noen av produktene. Økte tilvirkningsverdier skyldes også endrede omregningsfaktorer (geitost) og endringer i lagervolum for de varene som inngår i det vektete satsgrunnlaget (kasein). Rentesatsen har økt med 0,24 prosentpoeng (fra 6,33 prosent) som en følge av økt rentenivå i forhold til forrige periode. Målprisen har økt med 0,17 kr/l og produksjonsfløteverdien har økt med 0,20 kr/kg i forhold til forrige avtaleår.

En sammenstilling av hovedelementene som inngår i grunnlaget for de nye satsene fremkommer av tabell 1.

Tabell 7

	Tilvirkningsverdi kr/kg	Rentesats (SLF)	A Kapitalkostnader (øre/kg)/mnd	B Lagringskostnader (øre/kg)/mnd	C=A+B Sats 2. halvår 2008 (øre/kg)/mnd ¹	Sats 1. halvår 2008 (øre/kg)/mnd
Smør	25,03	6,57	13,70	10,94	24,65	23,78
Hvitost	38,43	6,57	21,04	12,52	33,56	31,79
Geitost	62,71	6,57	34,33	15,49	49,83	47,73
Tørrmelk	30,88	6,57	16,91	9,68	26,59	24,02
Kasein	55,37	6,57	30,31	9,68	40,00	44,77
Overføring av produkter mellom reguleringslagre, øre/kg					5,30	5,30

¹ Det er benyttet flere desimaler i beregningene slik at mindre differanser kan forekomme

Kapitalkostnadene (A) beregnes som tilvirkningsverdi multiplisert med rentesats dividert på 12 måneder. Lagringskostnadene (B) er uendret fra forrige periode. Sats for reguleringslagring (C) fremkommer som summen av kapitalkostnader og lagringskostnader.

SLFs vurdering

SLF har gjennomgått Tines søknad om endrede satser for reguleringslagring. Som det fremgår av saken øker 4 av 6 satser. Årsaken til økningene er beskrevet ovenfor. Geitkasein har en forholdsvis lav tilvirkningsverdi sammenlignet med andre kaseinprodukter. Det er mer geitkasein på lager enn tidligere, dette fører til en lavere sats. SLF tilrår at satsene godkjennes i samsvar med Tines søknad.

Sak nr.: 23	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Oversikt over fremdrift og kostnader tilknyttet fagsystemet for melk og leveransedatabasen for melk. Tilleggsfinansiering av tilpasninger som følge av jordbruksoppjøret 2008.	Saks nr. (DL): 200704607-/113.0

Beskrivelse: Det fremlegges oversikt over fremdrift og kostnader tilknyttet fagsystem for melk og leveransedatabase melk slik Omsetningsrådet ba om i møte 17. juni 2008. Det søkes videre om tilleggsfinansiering fra fondet for omsetningsavgiften på melk i forbindelse med tilpasninger i fagsystem for kvoteordningen for melk og leveransedatabase for melk. Bakgrunnen for søknaden er endringene i kvoteordningen som ble vedtatt i jordbruksoppjøret 2008. Omsetningsrådet har tidligere bevilget til sammen 13 millioner kroner til utvikling av systemene.

Hjemmel: LOV – 1936-07-10-6 ”Lov om å fremja umsetnaden av jorbruksvaror § 4 (2) jf. § 3 siste ledd.

Vedlegg: Protokoll fra sak 4 i Omsetningsrådet 29. april 2005
Saksfremlegg til sak 24 i Omsetningsrådet 6. desember 2007
Saksfremlegg til sak 16 i Omsetningsrådet 17. juni 2008

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [1. Omsetningsrådet tar fremlagte oversikt over fremdrift og kostnader tilknyttet fagsystem for melk og leveransedatabase melk til etterretning.](#)

[2. Av fondet for omsetningsavgift på melk kan SLF i 2008 og 2009 benytte ytterligere inntil 1,1 millioner kroner til tilpasninger i fagsystemet for melk og leveransedatabase for melk som følge av endringer i jordbruksoppjøret 2008.](#)

Oversikt over fremdrift og kostnader tilknyttet fagsystemet for melk og leveransebasen for melk - Tilleggsfinansiering av tilpasninger som følge av jordbruksoppgjøret 2008

1. Bakgrunn

Kvoteordningen for melk (FOR 2003-01-07 nr. 14) er hjemlet i omsetningsloven § 5a som gir utøvende myndighet rett til ”å leggje ei avgift på omsetnaden av melk”

(overproduksjonsavgift) ved iverksetting av ”produksjonsregulerende tiltak”.

Omsetningsloven § 4 viser til § 3 siste ledd og slår fast at de utgifter staten har ved å kreve inn og administrere avgiftsmidler, skal betales av de avgifter som omsetningsloven gir hjemmel til å kreve inn. Produksjonsregulerende tiltak (melkekvoter) blir i omsetningsloven direkte knyttet til overproduksjonsavgiften. Administrering av kvoteordningen innebærer derfor også administrering av overproduksjonsavgiften. Begge forutsetter et system for administrasjon som gjør det mulig å håndtere all den informasjon og kommunikasjon med meieri og produsenter som en slik ordning og avgift fører med seg.

Omsetningsrådet har ved tre anledninger bevilget penger til fagsystemene Melkekvotesystemet og Leveransedatabase melk. Sist gang var i møte 17. juni 2008 hvor det i rådets vedtak punkt 2 het:

2. Omsetningsrådet ber om å få fremlagt en sak i møtet 22. oktober 2008 over kostnader og fremdrift for de nye fagsystemene.

For å ha en best mulig oversikt over kostnadene i 2008, ble saken utsatt til møte 1. desember 2008.

2. Fremdrift

Omsetningsrådet har ved 3 anledninger behandlet saker om fagsystemene Melkekvotesystemet og Leveransedatabase melk.

1. Oppstart

I møte i 29. april 2005 bevilget Omsetningsrådet fra fondet for omsetningsavgift av melk inntil 7 millioner kroner i 2005/2006 til innføringen av nytt melkekvotesystem med tilhørende leveransedatabase. Bakgrunnen for behovet for innføringen av de nye systemene fremgår av saksfremlegget til møtet i april 2005 (vedlegg 1 til denne saken). I hovedsak var begrunnelsen at eksisterende IT-system for forvaltning av kvoteordningen for melk var basert på gammel teknologi. Dessuten lå eksisterende system hos TINE, hvilket av konkurransehensyn kunne være uheldig.

2. Jordbruksoppgjørene 2005, 2006 og 2007, samt økt kompleksitet

Omsetningsrådet vedtok 06.12. 2007 en tilleggsbevilgning på 4 millioner kroner (vedlegg 2). Systemutviklingen var forsinket som følge av økt kompleksitet og omfang. Det var særlig problemer med grensesnittene mot arkivsystem og økonomisystem som viste seg mer komplekst og kostnadskrevenne enn først antatt. Det var også i løpet av systemutviklingen avdekket behov for ny eller endret funksjonalitet. For å sikre at de ovennevnte grensesnitt og

den nye funksjonaliteten skulle fungere som forutsatt, var det også behov for mer testing enn først forutsatt. På denne bakgrunn var prosjektet forsinket og det var behov for en tilleggsfinansiering pålydende 2,5 millioner kroner.

I tillegg kom det endringer som følge av jordbruksoppgjørene i 2005, 2006 og 2007, estimert til 1,5 millioner kroner. Endringene var omfattende og ikke mulige å forutse i 2005. Endringene var blant annet:

- endring av kvoteåret for kumelk
- splitting av kvoteårene for ku- og geitmelk
- nye regler for kjøp og salg av kvote
- egen kvote til Finnmark
- økologisk tilleggskvote for hele landet og
- økologisk tilleggskvote for Vestlandet

Melkekvotesystemet ble delvis driftssatt i oktober 2007 og har siden vært benyttet til administrasjon av kvoteordningen på daglig basis av SLFs saksbehandlere. Etter driftssettingen har stadig ny funksjonalitet blitt tatt i bruk etter hvert som endringene omtalt ovenfor har blitt ferdigstilt og produksjonssatt. Alle disse endringene er nå implementert i systemet.

3. Jordbruksoppgjøret 2008

Omsetningsrådet vedtok 17.06. 2008 en ny tilleggsbevilgning på 2,0 millioner kroner som følge av endringer i kvoteordningen vedtatt i jordbruksoppgjøret 2008 (jf. vedlegg 3). Den mest vesentlige endringen var muligheten for leie/utleie av melkekvote. Av andre betydelige endringer nevnes åpning for nyetableringer, endrede omsetningsregioner og ytterligere økologisk tilleggskvote. Fra SLF ble det presentert et usikkert estimat med behov for tilleggsfinansiering pålydende 3,2 millioner kroner. I møtet bevilget Omsetningsrådet 2,0 millioner kroner for å tilpasse systemene til endringene som følge av jordbruksoppgjøret 2008.

I september 2008 ble melkekvotesystemet koblet opp mot AltInn slik at produsentene nå kan kjøpe og leie kvote over internett.

Tilpasningen av melkekvotesystemet som følge av jordbruksoppgjøret 2008 er ikke ferdigstilt. Dette skyldes i hovedsak to forhold. For det første har det ikke vært mulig å få ferdigstilt endringene på så kort tid. Det er omfattende endringer som må til og det har dessuten vært uklart hvordan regelverket for leie av kvoter skal utformes. Regelverket er for tiden ute på høring og skal tre i kraft 1. januar 2009. Søknadsfristen for melkeprodusentene som vil leie ut kvote er satt til 15. januar. SLF må ha systemer som kan håndtere regelverket fra dette tidspunkt og alle endringene i systemene må være produksjonssatt før nytt kvoteår for kumelk starter 1. mars 2009. For det andre er det ikke mulig å ferdigstille systemene innenfor det budsjett som nå er til rådighet. Det anslås at det er behov for ytterligere 1,1 millioner kroner for å få ferdigstilt nødvendige endringer. Dette kommer vi tilbake til i punkt 4 i saksfremstillingen.

3. Oversikt over bevilgninger og kostnader

Oversikt over bevilgninger:

<i>Bevilgningsmøte</i>	<i>Bevilgning</i>
Omsetningsrådet 29.04.2005	7 000 000
Omsetningsrådet 06.12.2007	4 000 000
Omsetningsrådet 17.06.2008	2 000 000
SUM	13 000 000

Oversikt over kostnader:

<i>Kostnadstype</i>	<i>Regnskap pr 31.10.08*</i>
Fastpris TietoEnator/Sirius	4 100 000
Prosjektlederstøtte/testledelse	1 800 000
Konvertering fra gammelt system	700 000
Tilpasning til andre fagsystem	600 000
Endringer, inkl. jordbruksoppgjør 2005 og 2006	2 800 000
	10 000 000
Endringer som følge av jordbruksoppjøret 2007	1 000 000
Endringsordre som følge av jordbruksoppjøret 2008	2 000 000
SUM	13 000 000

*Avrundet til nærmeste 100 000 kroner.

Det gjøres videre oppmerksom på at ca. 25 % av beløpet er merverdiavgift som i denne sammenheng er en ren utgift. Dette utgjør om lag 3,2 millioner kroner.

Det er verdt å nevne at kvoteordningen også har bidratt med inntekter til fondet for omsetningsavgift på melk. Som følge av at SLF selger ny økologisk kvote til økologiske melkeprodusenter ble det i oktober 2008 overført 16 millioner kroner til fondet for omsetningsavgift på melk.

Det vil i 2009 kunne selges inntil 4 millioner liter økologisk tilleggskvote. Dette kan gi et overskudd til fondet på ytterligere 14 millioner kroner.

4. Tilleggsbevilgning for å ferdigstille tilpasningen av fagsystem for kvoteordningen for melk og leveransedatabasen for melk som følge av jordbruksoppjøret 2008

Som nevnt ovenfor er tilpasningen av systemet som følge av jordbruksoppjøret 2008 ikke ferdigstilt. De mest vesentlige og kostbare endringene er:

Leie av kvoter

For å øke fleksibiliteten i kvoteordningen for melk er partene enige om at det innføres mulighet for leie av melkekvote for enkeltbruk, opp til kvotetakene, dvs. 400 000 liter for kumelk og 200 000 liter for geitmelk. Leie av kvoter må foregå innenfor fylket/omsetningsregionen. Det vil ikke være antalls- og avstandsbegrensninger knyttet til ordningen. Kvoteleieprisen reguleres ikke.

Nyetablering

For ytterligere å øke fleksibiliteten i kvoteordningen for melk er partene enige om å innføre en ordning for nyetablering. Ordningen vil gjelde både konvensjonelle og økologiske søkere og det avsettes 5 mill. liter kumelkkvote. Kvoten må kjøpes til statens pris, og settes til maksimum 150 000 liter per søker. SLF behandler søknadene i samråd med fylkesmennene og Innovasjon Norge. Kvoten blir prioritert til landbrukseiendommer som ligger i næringssvake og rovdyrutsatte områder, og til søkere under 35 år.

Omsetningsregion Akershus, Oslo, Vestfold og Østfold

Partene er enige om at omsetningsregionen som består av fylkene Akershus, Oslo, Vestfold og Østfold splittes i tre regioner, hvor Akershus og Oslo utgjør én region og Vestfold og Østfold hver sin region.

Kombinasjonsbruk – ku og geit

I § 8 i forskrift om kvoteordningen for melk heter det at "Ved konvertering skal det benyttes forholdstall mellom geitmelkskvote og kumelkkvote på 1:2". Partene er enige om å endre forholdstallet til 1:1 for kombinasjonsbruk med ku og geit som ligger innenfor satsningsområdene for geitmelksproduksjon.

Ferdigstilt og gjenstående tilpasning av fagsystemet for melk og leveransedatabasen som følge av jordbruksoppkjøret 2008

Det er laget egen søknadsmodul for utleie av kvote, og den er også produksjonssett med integrasjon mot AltInn. Videre er det påbegynt saksbehandlermoduler for behandling av søknader om leie av kvote og nytt oppslagsbilde for saksbehandler er klart. Endring av omsetningsregioner er implementert og endret konverteringsregel er klar for produksjonssetting.

Det gjenstår noe utvikling på de fleste endringene som kom i jordbruksoppkjøret 2008. Den mest ressurs- og kostnadskrevende utviklingen som gjenstår er å ferdigstille beregningsprogram for kvote etter innføringen av leie av kvote. Beregningsprogrammet sørger for at leier av kvote får den leide kvoten tillagt sin kvote i kommende kvoteår og tilsvarende får utleier sin kvote redusert med utleid kvote. Det gjenstår også å ferdigstille nye brev som inkorporerer leie av kvote. Den siste vesentlige utviklingen som gjenstår er å ferdigstille forvaltningsopplegg for nyetableringer.

Et estimat ut fra de identifiserte gjenstående behov nevnt ovenfor, viser at det gjenstår tilpasninger som til sammen vil beløpe seg til om lag 1,1 millioner kroner. Dersom denne summen bevilges, vil en fra 1. mars 2009 ha et melkekvotesystem hvor samtlige endringer som følge av jordbruksoppkjøret 2008 er implementert.

Konklusjon

Med bakgrunn i det ovenstående ber SLF om at fremlagte oversikt over fremdrift og kostnader tas til etterretning. SLF søker videre om tilleggsfinansiering av nødvendige systemendringer i fagsystemet for melk og leveransedatabasen fra fondet for omsetningsavgift for melk. Det søkes om å kunne benytte ytterligere 1,1 mill. kroner til formålet i 2008 og 2009. SLF gjør oppmerksom på at dette er prognose over kostnader, og dette kan avvike fra de faktiske kostnadene når de foreligger.

Sak nr.: 24	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Forslag til endring av retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av kjøtt	Saks nr. (DL): 200703340-/502

Beskrivelse: Med bakgrunn i jordbruksoppjøret 2008 hvor det ble bestemt at det fra 2009 ikke lenger skal kunne gjennomføres markedsregulerende tiltak for purke, råne og sau foreslås det en endring i definisjonen av kjøtt (§ 1) og å ta ut varer i listen over reguleringsvarer i kjøttsektoren (§ 3 i Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av kjøtt).

Hjemmel: Lov av 10. juli 1936 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11, jf. forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer av 1. juli 2003 nr. 919.

Vedlegg: Brev fra Nortura av 7. november 2008.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: 1. I Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av kjøtt gjøres følgende endringer:

§ 1 e) skal lyde:

”§ 1 e) *Kjøtt*: Helt slakt og skåret kjøtt i henhold til liste for definisjon av reguleringsvare i kjøttsektoren”.

§ 3 skal lyde:

”§ 3 Reguleringsvarer i kjøttsektoren**§ 3-1 Helt slakt****Dyreslag**

Ung okse, kvige og kastrat

Ung ku P

Ku

Kalv over 90 kg

Lam

Økologisk lam

Mellomlam

Økologisk mellomlam

Gris

Klasse

P (ikke P-) og bedre

(ikke P-) og bedre

P (ikke P-) og bedre

O- og bedre

P (ikke P-) og bedre

P (ikke P-) og bedre

P (ikke P-) og bedre

P (ikke P-) og bedre

U og bedre Kjøttprosent

Fettgruppe

1,1+,2-,2,2+,3-,3 og 3+

1 og høyere

1 og høyere

1,1+,2-,2,2+,3-,3 og 3+

1,1+,2-,2,2+,3-,3 og 3+

1,1+,2-,2,2+,3-,3 og 3+

1 og høyere

1 og høyere

50 og høyere

§ 3-2 Skåret vare**Vareslag**

Storfekjøttssortering 14%

Skinke m/b

Svinekam m/b

Sideflesk m/b

Svinekjøttssortering 23% (kun fra 1. skjærenivå)

Lammelår m/b

Lammebrog m/b”

2. Endringene trer i kraft 01.01.2009.

Forslag til endring av retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av kjøtt

I St.prp. nr. 69 (2007-2008) Om jordbruksoppgjøret 2008 – endringer i statsbudsjettet for 2008 m.m. refereres det til at partene ble enige om at det ikke lenger skal kunne gjennomføres markedsregulerende tiltak (avsetningstiltak) for purke, råne og sau.

Med bakgrunn i dette, anmoder Nortura i brev av 7. november 2008, om at følgende varer tas ut av listen over reguleringsvarer i kjøttsektoren (§ 3 i Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av kjøtt):

Helt slakt:

Dyreslag	Klasse	Fettgruppe
Sau	P (ikke P-) og bedre	1 og høyere
Økologisk sau	P (ikke P-) og bedre	1 og høyere
Purke	P (ikke P-) og bedre	Alle

Skåret vare:

Fårekjøttssortering 20 %

Videre foreslår Nortura å stryke ”ung sau” i kategoriene ”mellomlam/ung sau” og ”økologisk mellomlam/ung sau” (bekreftet over telefon 10. november 2008).

I § 1 e) må ”sau” tas ut av definisjonen av kjøtt. § 1 e) *Kjøtt*: Helt slakt og skåret kjøtt i henhold til liste for definisjon av reguleringsvare i kjøttsektoren, av storfe, svin og sau/lam foreslås og endres til § 1 e) *Kjøtt*: Helt slakt og skåret kjøtt i henhold til liste for definisjon av reguleringsvare i kjøttsektoren.

SLFs vurdering

SLF støtter opp om de vurderinger som Nortura har foretatt, og har ingen merknader til forslaget.

Sak nr.: 25	Sektor: Alle	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 19.11.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2009 – søknad fra KSL Matmerk	Saks nr. (DL): 200707368-/321.2

Beskrivelse: I tillegg til 2,0 millioner kroner avsatt over jordbruksavtalen, søker KSL Matmerk om bruk av 2,5 millioner kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av økologisk mat i 2009, som i 2008.

Hjemmel: Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, jf. forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.

Vedlegg: Søknad om midler fra Omsetningsrådet til markedsføring av økologisk mat i 2009 fra KSL Matmerk av 04.07.2008.

Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler til disposisjon på de respektive fondene for omsetningsavgift.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

- Vedtak:
1. Til generisk markedsføring av økologisk mat i regi av KSL Matmerk kan det i 2009 benyttes inntil 2 500 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler.
  2. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt:	Kr 1 000 000
Melk:	Kr 1 000 000
Egg:	Kr 100 000
Fjørfekjøtt:	Kr 200 000
Frukt og grønt:	Kr 100 000
Korn:	Kr 100 000
  3. Tilskuddet utbetales av SLF direkte til KSL Matmerk.

Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2009 – Søknad fra KSL Matmerk

Bakgrunn

KSL Matmerk ble ved Jordbruksoppgjøret i 2007 tildelt nasjonalt ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat. KSL Matmerk har i forbindelse med oppgaven utarbeidet en informasjons- og markedsføringsstrategi i samarbeid med Statens landbruksforvaltning. I arbeidet har også organisasjonene Debio, Oikos og Opplysningskontorene i landbruket vært involvert. I 2008 har KSL Matmerk 4,5 mill kroner til disposisjon fra jordbruksavtalemidler (2 mill. kroner fra utviklingsmidler til økologisk landbruk) og fra Omsetningsrådet (2,5 mill. kroner) til generiske markedsføring. Hovedaktiviteten i 2008 har vært en kampanje i samarbeid med dagligvarehandelen, der KSL Matmerk har hatt styringsansvaret. Dagligvarekjedene som har bidratt er Coop Norge, NorgesGruppen, ICA Norge og Rema 1000. Dette samarbeidet om profilering av økologiske produkter ble første gang etablert i 2006 i regi av SLF. I strategien til KSL Matmerk er samarbeidet med dagligvarehandelen en viktig satsing.

I årets jordbruksoppgjør ble partene enige om følgende, ref. St.prp. nr.69 om jordbruksoppgjøret (2007-2008), kapittel 7.5.6 Generisk markedsføring av økologiske produkter: "Det avsettes 2 mill. kroner over KSL Matmerks bevilgning over LUF til arbeidet med generisk markedsføring i 2009. Midlene flyttes fra utviklingsmidlene, jf. kapittel 7.5.7. I tillegg bør KSL Matmerks aktiviteter på området også søkes finansiert over midler fra Omsetningsrådet. Det understrekes videre at det er sentralt at markedsaktørene selv bidrar med midler inn i de aktiviteter de blir involvert i."

I sin søknad skriver KSL Matmerk at de "søker om midler til dekning av bl.a. drift og videreføring av nye nettsider (økologisk.no), "Markedsløftet" – økologikampanjen 2009, innføring av "Årshjulet"(red.merk. en arbeidsdeling mellom samarbeidspartnerne gjennom året), arbeid med å presentere og implementere en felles økologisk profil og sammenstilling av markedsdata. KSL Matmerk vil gjennom dette arbeidet sette i verk kampanjer som synliggjør økologisk mat enda tydeligere gjennom hele året. Det planlegges å ta i bruk flere virkemidler herunder dialogmarkedsføring. Profilprogrammet skal sørge for at kampanjene får en gjenkjenningseffekt og kan brukes år etter år. En koordinert kampanjesatsing mellom dagligvarehandelen, industrien og KSL Matmerk vil ha som grunnlag en videreføring av den finansieringsmodellen som er brukt i forhold til dagligvarehandelens økologikampanje. Dette innebærer at kampanjeeierne bidrar med en betydelig egenandel i form av midler, men også egeninnsats i form av tid. En vellykket felles finansiering i 2009/2010 kan bety en økning i kampanjeinnsatsen, enten med forsterkning av en årlig kampanje eller med flere kampanjer årlig."

Saken har vært til behandling hos markedsregulator i de forskjellige sektorene. Oppsummert er tilbakemeldingene som følger:

Korn (ref. brev fra Norske Fellekjøp 15.10.2008)

Norske Fellekjøp påpeker at utfordringen på kornområdet er underdekning av norsk økologisk korn og behovet for å øke denne produksjonen. På denne bakgrunn ville det isolert sett vært bedre utnyttelse av pengene å stimulere denne siden. De vil likevel ikke gå i mot søknaden. De etterlyser et bedre budsjettoppsett i søknaden. Det innstilles på at søknaden på

2,5 mill. kroner innvilges. Videre skriver Norske Felleskjøp at det ut fra fordelingen for 2008, tilsier at 50 000 kr finansieres over fondet for omsetningsavgift korn.

Melk (ref. brev fra Tine 22.10.2008)

Tine svarer at "Konsernstyret tilrår at det til generisk markedsføring av økologisk mat i regi av KSL Matmerk bevilges totalt 2 mill. kroner i 2009 og går ut fra at det benyttes samme fordeling som ifm. budsjettet for 2008, dvs. kr 440 000."

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt (ref. brev fra Animalia 15.10.2008)

Animalia har gjort følgende vurdering av saken: "Nortura og Bransjestyret mener at finansieringen i økende grad må tas over av markedsaktørene. Det er også kjent at markedsaktørene planlegger større satsinger på økologiske produkter. I tråd med dette og de signaler som også SLF og jordbruksavtalepartene har gitt, foreslås støtten til generisk markedsføring av økologisk mat reduseres til 2,0 mill. kr i 2009 og trappes ned til 1 mill. kr i 2010 og til 0 kr i 2011. Videre mener Nortura og Bransjestyret at fordelingen mellom sektorene må endres slik at den gjenspeiler forholdet mellom omsetning av økologiske produkter målt i verdi. Denne fordelingen må beregnes på grunnlag av data fra økologisk produksjon og omsetning. Animalia mottok søknaden om støtte til generisk markedsføring av økologisk mat først på ettermiddagen den 8. september, dagen før Bransjestyremøtet. Søknaden var sendt til SLF som videresendte den elektronisk. På grunn av den korte tidsfristen før møtet var det umulig å gjøre beregninger over fordelingsnøkkel som grunnlag for budsjettet. Det ble derfor gjort følgende grove estimat: Det anslås at andelen for kjøtt blir maks. 1/3 av budsjettet, dvs. kr 667 000. For fjørfe er det anslått samme andel som nåværende fordeling. Med 20 % lavere ramme blir beløpet kr 340 000, som igjen anslås fordelt med 90 % på egg og 10 % på fjørfekjøtt, hhv. kr 306 000 og kr 34 000. Disse beløpene er tatt inn i budsjettforslagene, med forutsetning om at beløpene må verifiseres og budsjetttrammene endres i tråd med dette. Det er i etterkant av budsjettbehandlingen gjort beregninger basert på data fra SLF. Disse beregningene følger som vedlegg 6, og må kvalitetssikres." Forslaget er godkjent av Norturas konsernstyre.

SLFs vurdering

Det fremgår av stortingsproposisjonen at i tillegg til markedsaktørenes bidrag og avsetningen over jordbruksavtalen, bør KSL Matmerks aktiviteter innen generisk markedsføring av økologiske produkter søkes finansiert med midler fra Omsetningsrådet.

Da oppgaven med generisk markedsføring av økologiske produkter ble tillagt KSL Matmerk, var et referansedokument *Generisk markedsføring av mat frem mot 2015*, utarbeidet av Opplysningskontorene i landbruket på oppdrag av Omsetningsrådet. I denne utredning vurderes kostnadsbehovet for perioden 2009-2011 til å være ca. 35-40 millioner kroner (eks. mva). Etter at denne rapporten ble utarbeidet i 2006 har det skjedd en betydelig markedsutvikling, og en stor utfordring nå er å få opp andelen av norsk økologisk landbruksproduksjon. Det kan derfor stilles spørsmål ved i hvilken grad det er formålstjenlig å understøtte ytterligere markedsutvikling så lenge denne skjer vesentlig på basis av import. Dette er også et forhold som KSL Matmerk er oppmerksom på, og i søknaden til Omsetningsrådet heter det: "KSL Matmerk vil ellers understreke at en total bevilgning på 4,5 mill. kr til generisk markedsføring av økologisk mat i 2009 er lav sett i forhold til den opprinnelig ramme som ble anbefalt gjennom Opplysningskontorenes rapport fra 2006. Den er på samme nivå som bevilgningene fra SLF og Omsetningsrådet i 2008. Vi mener likevel

at det er riktig at satsingen inntil videre holdes på et moderat nivå og sees i forhold til råvaretilgangen på norsk økologisk mat. Vi mener samtidig at det er viktig at det er tilstrekkelig med midler til å gi forbrukerne løpende informasjon om økologisk mat gjennom året. Satsingen trappes opp etter hvert som tilgangen på norsk økologisk mat øker. Når behovet for forsterket markedsføringsinnsats oppstår vil behovet for ressurser økes opp mot nivået i Opplysningskontorenes anslag.”

SLFs vurdering er at KSL Matmerks situasjonsanalyse er god og at anslag av behov for midler er nøkternt. Dette mener SLF ut fra erfaringer fra tidligere informasjonskampanjer og gjennom å følge arbeidet til KSL Matmerk så langt i 2008.

Kravet til at markedsaktørene skal bidra med midler er oppfylt, jf. beskrivelsen i søknaden fra KSL Matmerk. I årets kampanje har dagligvarehandelen bidratt med en betydelig egenandel i kampanjen og i tillegg med bl.a. profilering av økologiske varer i sine kundeaviser, plakater, demonstrasjoner og annen tilrettelegging i butikk, og med egen arbeidsinnsats i kampanjeutføringen. KSL Matmerk legger opp til å videreføre dette arbeidet.

SLF har vurdert alternative fordelingsnøkler mellom fondene, og vil anbefale en fordelingsnøkkel basert på førstehåndsverdien for sektorene, se nedenstående tabell.

Sektor	Førstehåndsverdi for sektoren i mill. kr ¹	Førstehåndsverdi for sektoren i % av total	Førstehåndsverdi for sektoren i %, korrigert	Budsjett for 2009
Melk	6 955	42,32	40	1 000 000
Kjøtt	6 908	42,03	40	1 000 000
Egg	695	4,23	4	100 000
Fjørfekjøtt ²	1 239	7,54	8	200 000
Frukt og grønt ³			4	100 000
Korn ⁴	639	3,89	4	100 000
Total	16 436	100,00	100	2 500 000

¹ Kilde: Budsjettmemda, totalkalkylen 2008

² Sum kylling og kalkun

³ Ikke beregnet ut fra førstehåndsverdien jf. finansiering av oms.avg. over j.br.avtalen. Fast til 100 000 kr, dvs.

⁴ % av søknadssummen

⁴ Kun matkorn, anslått til 25 % av totalverdien

Samlet vurdering

Avtalepartene har gitt klare føringer om at KSL Matmerk bør søke Omsetningsrådet om midler også for 2009. I henhold til Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 første ledd, kan det ytes tilskudd til reklame og salgsfremmende tiltak som tar sikte på å påvirke etterspørselen. Økologiske landbruksprodukter er en egen definert varegruppe som Regjeringen har fastsatt egne produksjons- og omsetningsmål for. SLF anser salgsfremmende tiltak som nødvendige for å understøtte en positiv markedsutvikling for disse produktene. En viss videreutvikling av markedet vil også kunne virke produksjonsstimulerende.

SLF mener et budsjett på 4,5 mill. kroner til generisk markedsføring av økologisk mat, ut fra en målsetning om bl.a. 15 % norsk produksjon i 2015, er nøkternt vurdert, og støtter KSLs

søknad om tildeling av 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftsfondene etter foreslått fordelingsnøkkel i 2009.

Sak nr.: 27	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 01.12.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Maksimalsats for omsetningsavgiften på sau og lam i 2009	Saks nr. (DL): 200829692- /514.43

Beskrivelse: Nortura har i brev av 14.11.2008 fremmet forslag om maksimalsats for omsetningsavgiften på sau og lam for 2009.

Hjemmel: Lov 10. juli 1936 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 5.

Vedlegg: Brev av 14.11.2008 fra Nortura.

Behandling i AU: [Enstemmig vedtak.](#)

Behandling i OR: [Enstemmig vedtak.](#)

Vedtak: [Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på sau og lam for 2009 fastsettes til kr 2,00 pr. kg.](#)

Maksimalsats for omsetningsavgiften på sau og lam i 2009

Det vises til sak om fastsettelsen av omsetningsavgift på egg, kylling og kalkun samt maksimalsats for omsetningsavgiften på kjøtt for 2009, i dagens møte. I behandlingen av saken i Omsetningsrådets arbeidsutvalg den 19.11.2008 ble fastsettelsen av maksimalsatsen for omsetningsavgiften på sau og lam i 2009 utsatt med følgende begrunnelse:

”Sekretariatet foreslo at maksimalsatsen for omsetningsavgiften for sau/ lam utsettes i påvente av sak om fotråte på sau. Begge sakene vil bli fremmet 01.12.2008. AU sluttet seg til en utsettelse”.

Det vises til egen sak i dagens møte vedrørende søknad om ekstra midler over omsetningsavgiften til nasjonalt fotråteprosjekt. På bakgrunn av dette sendte Nortura i brev av 14.11.2008 nytt forslag til maksimalsats for omsetningsavgiften for sau og lam i 2009. Nortura foreslår at maksimalsatsen for sau og lam i 2009 settes til kr 2,00 pr. kg.

SLFs vurdering

Forutsatt bevilgning til bekjempelse av fotråte, jf. annen sak i dagens møte i Omsetningsrådet, tilrår SLF at Norturas nye forslag til maksimalsats for omsetningsavgift på sau og lam tas til følge. Det er forutsatt at kostnadene ved fotråteprosjektet skal dekkes direkte av økt omsetningsavgift på sau og lam, og disse kostnadene vil således ikke få konsekvenser for fondets størrelse.

Sak nr.: 28	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 01.12.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Fullmakt til Arbeidsutvalget om bevilgninger over omsetningsavgiften til nasjonalt fotråteprosjekt	Saks nr. (DL): 200829679- /514.33

Beskrivelse: Med bakgrunn i debatten om prosjektet i den senere tid fremmet leder forslag om å utsette saken for å sikre at saken er tilstrekkelig opplyst. Leder foreslo at Omsetningsrådet gir Arbeidsutvalget fullmakt til å bevilge midler over omsetningsavgiften til nasjonalt fotråteprosjekt.

Hjemmel: Retningslinje fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 jf. forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer av 01. juli 2003 nr. 919.

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Vedtaket ble fattet mot tre stemmer (Sveinung Svebestad, Bjørn-Ole Juul-Hansen og Kari Redse-Håskjold).

Vedtak: [Omsetningsrådet gir Arbeidsutvalget fullmakt til å bevilge midler over omsetningsavgiften til nasjonalt fotråteprosjekt.](#)

Sak nr.: 29	Sektor: Felles	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 01.12.2008</i> <i>OR: 01.12.2008</i>	Tittel: Åpne møter i Omsetningsrådet	Saks nr. (DL):

Beskrivelse: Leder orienterte Arbeidsutvalget om en henvendelse han har fått fra en journalist som ønsker å delta på møter i Omsetningsrådet.

Hjemmel: Forvaltningsloven og offentlighetsloven.

Vedlegg: Ingen

Behandling i AU: Enstemmig vedtak.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Omsetningsrådet ber Statens landbruksforvaltning utrede spørsmålet om åpne møter i Omsetningsrådet.](#)

Møtet var slutt kl. 13:45.